ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิทยานิพนธ์

ของ

พรทิพย์ ภูถี่ถ้วน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ตุลาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University

ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิทยานิพนธ์

ของ

พรทิพย์ ภูถี่ถ้วน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ตุลาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University

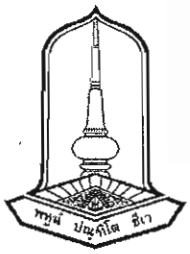

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของพรทิพย์ ภูถี่ถ้วน แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รศ.ดร.ปพฤกษ์ อุตสาหะวาณิชกิจ)	(กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
.....	กรรมการ
(รศ.นภาภรณ์ พลนิกรกิจ)	(ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)
.....	กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ณัฐวงศ์ พูนพล)	(กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)
.....	กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จินดารัตน์ ปีมณี)	(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
.....	กรรมการ
(ผศ.ดร.กาญจนา สุคันธสิริกุล)	(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....	.....
(รศ.ดร.ปพฤกษ์ อุตสาหะวาณิชกิจ)	(รศ.ดร.ณฐนนท์ ตราชู)
คณบดีคณะการบัญชีและการจัดการ	ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
	วันที่ 31 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2555

Mahasarakham University

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2555
ประเภทนิสิตระดับปริญญาโท คณะการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2555

Mahasarakham University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ พลนิกรกิจ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ณัฐวงศ์ พูนพล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตลอดมา ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปพฤกษ์ อุตสาหะวาณิชกิจ คณบดีคณะการบัญชีและการจัดการ และ อาจารย์ ดร.อัครเดช ฉวีรักษ์ อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ ที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดาบตำรวจคำหลาย โกษา นางอัมพัล โกษา และครอบครัว ภูถี่ถ้วน ที่เป็นแรงผลักดันหลักและให้การสนับสนุนตั้งแต่ต้นจนสำเร็จการศึกษา ด้วยความรัก และเอาใจใส่เป็นอย่างดีที่สุด

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำบัณฑิตศึกษา คณะการบัญชีและการจัดการทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ดุจญาติมิตร

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชา ซึ่งผู้วิจัยจะนำไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไปในอนาคต

พรทิพย์ ภูถี่ถ้วน

Mahasarakham University

ชื่อเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้วิจัย นางพรทิพย์ ภูถี่ถ้วน
กรรมการควบคุม รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ พลนิกรกิจ และ อาจารย์ ดร.ณัฐวงศ์ พูนพล
ปริญญา บช.ม.
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีที่พิมพ์** 2555

บทคัดย่อ

รายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับสหกรณ์ที่ใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์และใช้เป็นข้อมูลนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สมาชิกสหกรณ์และบุคคลภายนอก ดังนั้น รายงานทางการเงินที่มีคุณภาพจะช่วยส่งเสริมให้กระบวนการสหกรณ์ได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลและตรวจสอบการทำงานของสหกรณ์ จึงส่งเสริมให้สหกรณ์นำโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรมาช่วยในการทำงานของสหกรณ์และให้สหกรณ์วางระบบการควบคุมภายในเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์และมีการปฏิบัติเป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 170 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ F-Test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่ายและการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานและด้านการรักษาความปลอดภัย และหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านการเปรียบเทียบได้ ด้านความเชื่อถือได้และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความเชื่อถือได้ 2) การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และ 3) การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

โดยสรุป การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้น สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้รับการพัฒนาทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการสามารถนำไปใช้บริหารจัดการสหกรณ์ได้ทันกาล ซึ่งจะทำให้สมาชิกและบุคคลภายนอกเกิดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Mahasarakham University

TITLE The Effects of Internal Control of Computerized Information System on Financial Reporting Quality for Agricultural Cooperatives in The Northeast of Thailand.
AUTHOR Mrs. Pornthip Phuteetuan
ADVISORS Assoc. Prof. Naphaphorn phonnikornkit and Dr. Nuttavong poonpool
DEGREE M.Acc.
UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2012

ABSTRACT

Financial report is an important tool of cooperatives in their management and they used financial report present to their members' conference and other people. So the quality of financial report will support the development of the cooperative institutions. The Cooperative Auditing Department as an organization who has control, advising and auditing the cooperative operation. They supported Cooperative Full Pack Accounting Software : FAS to use in cooperatives and Internal Control of Computerized Information System to have the efficiency and effectiveness, safeguard and security, compliance with application and regulation. Thus, the researcher conduct a study of the effects of internal control of computerized information system on financial reporting quality, by using a questionnaire as an instrument for collecting data from 170 accountants in agricultural cooperatives in the northeast of Thailand. The statistics used for analyzing the collected data were F-test (ANOVA and MANOVA), multiple correlation analysis, simple regression analysis, and multiple regression analysis

The findings revealed that the chief accounting officers in agricultural cooperatives as a whole at a high level. When each aspect was considered, the aspect found to be at high level were integrity of data, confidentiality and availability, compliance with regulation, efficiency and effectiveness, and security.

Chief accounting officers agreed with having financial reporting quality as a whole And in each of all these aspects at a high level; understandability, comparability, accuracy, and relevance.

Chief accounting officers in agricultural cooperatives with different numbers of clerk, periods of performance, total business values, and capitals did not agree differently with having internal control of computerized information system as a whole and in each ($p>0.05$).

Mahasarakham University

Chief accounting officers in agricultural cooperatives with periods of performance, total business values, and capitals did not agree differently with having financial reporting quality as a whole and in each ($p>0.05$)

Chief accounting officers in agricultural cooperatives with different numbers of clerk agreed differently with having financial reporting quality as a whole and in the Relevance ($p>0.05$).

According to analyses of relationships and impacts, the following were found: 1) the internal control of computerized information system in the security had positive relationships and impacts on financial reporting quality in the understandability, relevance and accuracy 2) the internal control of computerized information system in the efficiency and effectiveness had positive relationships and impacts on financial reporting quality in the understandability and relevance, and 3) the internal control of computerized information system in the compliance with regulation had positive relationships and impacts on financial reporting quality in understandability, the accuracy and comparability.

In conclusion, internal control of computerized information system had positive relationships and impacts on financial reporting quality. Thus, cooperative and organization government should investment in computerized information system that appropriate for cooperative and support user improve their skill and give more importance to internal control of computerized information system to having quality of financial report that executive and manager used to management timeliness made cooperatives system reliability for members, had strongly, clearly, and complete auditing.

Mahasarakham University

สารบัญ

บทที่ **หน้า**

1 บทนำ 1
ภูมิหลัง 1
ความมุ่งหมายของการวิจัย 3
ความสำคัญของการวิจัย 3
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 4
ขอบเขตของการวิจัย 4
สมมุติฐานของการวิจัย 5
นิยามศัพท์เฉพาะ 5

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 8
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร 8
แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน 15
แนวคิดเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน 39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 46
งานวิจัยในประเทศ 46
งานวิจัยต่างประเทศ 50

3 วิธีดำเนินการวิจัย 53
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 55
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ 55
การเก็บรวบรวมข้อมูล 57
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล 57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 59

Mahasarakham University

บทที่ **หน้า**

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 60
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 62
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 62
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ... 64
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ
ที่ใช้คอมพิวเตอร์ 66
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของ
สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 77
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน
ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน
ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน 82
ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน
ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน
ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงาน
ต่างกัน 90
ตอนที่ 7 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณ
และการสร้างสมการพยากรณ์ในการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบ
ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อ
คุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 98

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 114
ความมุ่งหมายของการวิจัย 114
สรุปผล 115
อภิปรายผล 118
ข้อเสนอแนะ 127

Mahasarakham University

บทที่ **หน้า**

บรรณานุกรม 129

ภาคผนวก 136
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม 137
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือ 147
ภาคผนวก ค การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ 151
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์การถดถอยพหูคูณ 155

ประวัติย่อของผู้วิจัย 160

Mahasarakham University

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเขตพื้นที่ 54
2 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 62
3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 64
4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม
และเป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 66
5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชี
สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 67
6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชี
สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 69
7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
ด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 71
8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสาระสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน เป็นรายข้อ
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 73
9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสาระสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชี
สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 75
10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 77
11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้
เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 78

Mahasarakham University

ตาราง **หน้า**

12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 79
13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 80
14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 81
15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (ANOVA) 82
16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (MANOVA) 83
17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA) 84
18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA) 85
19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA) 86
20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA) 87
21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA) 88

Mahasarakham University

ตาราง **หน้า**

22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ
ที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA) 89
23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (ANOVA) 90
24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (MANOVA) 91
25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA) 92
26 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA) 93
27 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA) 94
28 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA) 95
29 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA) 96
30 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA) 97

Mahasarakham University

ตาราง **หน้า**

31 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 99

32 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหูคูณโดยใช้ตัวแปรตามเป็นคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 101

33 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 102

34 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเข้าใจได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 104

35 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 105

36 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 107

37 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 108

38 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเชื่อถือได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 110

39 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 111

40 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านการเปรียบเทียบกันได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 113

Mahasarakham University

ตาราง **หน้า**

41 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 148
42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชี
สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน 152
43 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณภาพรายงานทางการเงินเป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน 153
44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน 154
45 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน
โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 156
46 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน
ด้านความเข้าใจได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 156
47 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ของสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 157
48 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน
ด้านความเชื่อถือได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 157
49 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน
ด้านการเปรียบเทียบได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 158

Mahasarakham University

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร 12
2 แสดงการไหลของข้อมูลในภาพรวมของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร 14

Mahasarakham University

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมกลุ่มของสมาชิกที่เป็นเกษตรกรมีอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรในด้านเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น บริหารงานโดยใช้หลักประชาธิปไตยมีการดำเนินธุรกิจหลายๆ ด้าน เช่น การให้สินเชื่อ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ซึ่งสหกรณ์ต้องกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละด้านไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และยังมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีโดยบันทึกรายการที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันพร้อมกับจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานและฐานะการเงินต่อที่ประชุมใหญ่ สมาชิกของสหกรณ์และหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด สหกรณ์ใช้ผลงานจากรายงานทางการเงินเพื่อวัดผลการดำเนินงานและวิเคราะห์ฐานะการเงินรวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ แต่ยังมีสหกรณ์เป็นจำนวนมากที่จัดทำบัญชีไม่เรียบร้อยเป็นปัจจุบันและไม่สามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้ในทันที ส่งผลให้การนำข้อมูลทางการเงินมาประกอบการตัดสินใจเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่สามารถดำเนินธุรกิจเพื่อให้บริการสมาชิกได้ตามความต้องการใช้บริการ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็งของเกษตรกร (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2550 : 1)

สหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperative) ได้รับการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์จากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งได้มีการพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรนำมาให้สหกรณ์ใช้งาน เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์การเกษตรรวมทั้งช่วยให้สหกรณ์มีระบบข้อมูลที่ทันสมัยสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์สามารถรองรับการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ที่สำคัญ ประกอบด้วย ระบบบัญชีแยกประเภท ระบบสินค้า ระบบเงินรับฝาก ระบบสมาชิกและหุ้นและเงินให้กู้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2552 : 30)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ (Internal Control of Computerized Information System) จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์การเกษตร เมื่อสหกรณ์มีสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปจากการทำบัญชีด้วยมือเป็นการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการประมวลผลและการตัดสินใจ เพื่อเป็นการป้องกันข้อมูลสูญหาย ป้องกันการตัดสินใจผิดพลาดจากข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ป้องกันความปลอดภัยของข้อมูลและทรัพยากรของสหกรณ์ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการควบคุมการทำงานและตรวจสอบการประมวลผล

Mahasarakham University

ของเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสม โดยผู้บริหารมีหน้าที่ในการวางระบบการควบคุมและกำหนดให้มีการตรวจสอบว่ามีการปฏิบัติตามการควบคุมอย่างเหมาะสมด้วย (นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. 2553 : 2-7) สำหรับการกำหนดวิธีการควบคุมให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานด้วยมือและการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในโปรแกรมระบบบัญชีของสหกรณ์ในการจัดทำรายงานทางการเงินหรืองบการเงิน ประกอบด้วย การรักษาความปลอดภัย (Security) เป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เป็นการป้องกันทรัพย์สินทางสารสนเทศของสหกรณ์ไม่ให้ข้อมูลถูกขโมย ถูกทำลาย หรือถูกใช้ในทางไม่ถูกต้อง ความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (Integrity of Data) จะช่วยให้สหกรณ์ได้รับความสมบูรณ์ของข้อมูลที่นำเข้าสู่ระบบงาน การรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (Confidentiality and Availability) ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลมีความมั่นใจว่าการทำงานต่างๆ ถูกปฏิบัติโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายและสามารถใช้ข้อมูลได้ในทันที ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (Efficiency and Effectiveness) สหกรณ์มีความมั่นใจว่าได้รับข้อมูลที่เหมาะสมกับการตัดสินใจ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance with Regulation)

รายงานทางการเงิน (Financial Reporting) เป็นผลงานขั้นสุดท้ายของการจัดทำบัญชี ซึ่งผ่านกระบวนการบันทึกและประมวลผลจากระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์แล้ว ซึ่งรายงานทางการเงินต้องคำนึงถึงผู้ใช้งาน เช่น ฝ่ายบริหาร ฝ่ายจัดการและสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งเจ้าหนี้ ผู้สอบบัญชีหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์และบุคคลทั่วไปที่สนใจ มีคุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลที่นำเสนอในรายงานทางการเงินมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งานจึงต้องคำนึงถึงคุณภาพของรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Quality) (เมธสิทธิ์ พูลดี. 2551 : 285) ซึ่งคุณภาพของรายงานทางการเงินที่ได้จากระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ คือ คุณภาพของข้อมูลที่ผ่านกระบวนการในการประมวลผล เช่น การบันทึก การเรียงลำดับ การคำนวณ การจัดกลุ่มหรือสรุปผลเพื่อสร้างเป็นรายงานหรือจัดให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อการนำเสนอของสหกรณ์ (สมจิตร อาจอินทร์ และงามนิจ อาจอินทร์. 2547 : 1) นอกจากนี้รายงานทางการเงินที่มีคุณภาพควรมีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดและมีลักษณะการนำเสนอหรือรูปแบบที่ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและมีความน่าเชื่อถือรวมทั้งสามารถเปรียบเทียบกันได้เพื่อสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของสหกรณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินได้รับประโยชน์สูงสุดจากการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย

Mahasarakham University

สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการวางระบบการควบคุมภายในสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในประเทศไทยให้มีมาตรฐาน เชื่อถือได้ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสหกรณ์พร้อมทั้งส่งผลให้สหกรณ์มีรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ทดสอบผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. เพื่อเปรียบเทียบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อมูลในการวางระบบการควบคุมภายในสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
2. เพื่อเป็นข้อสนเทศสำหรับสหกรณ์ในการพัฒนา ปรับปรุงการวางระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
3. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้คำแนะนำ ปรึกษาแก่สหกรณ์และพัฒนาการวางระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
4. เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มคุณภาพของรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
5. เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์

Mahasarakham University

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ (Information Technology Internal Control) โดยประยุกต์จากแนวคิดการควบคุมระบบสารสนเทศ ของอุษณา ภัทรมนตรี (2551 : 1 - 14) ประกอบด้วย

1.1 ความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (Integrity of Data)

1.2 การรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (Confidentiality and Availability)

1.3 การรักษาความปลอดภัย (Security)

1.4 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (Efficiency and Effectiveness)

1.5 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance with Regulation)

2. คุณภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Quality) (สภาวิชาชีพบัญชี. 2552 : 12-16) ประกอบด้วย

2.1 ความเข้าใจได้ (Understandability)

2.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)

2.3 ความเชื่อถือได้ (Accuracy)

2.4 การเปรียบเทียบได้ (Comparability)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 563 คน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2553 : เว็บไซต์)

2. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2554

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่ 1 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์และคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Mahasarakham University

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพรายงานทางการเงิน

กลุ่มที่ 2 การเปรียบเทียบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์และคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ จำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจ และทุนดำเนินงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์และคุณภาพรายงานทางการเงิน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานต่างกันมีการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

4. สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานต่างกันมีคุณภาพรายงานทางการเงินแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หัวหน้าฝ่ายบัญชี หมายถึง ผู้จัดการฝ่ายบัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี สมุห์บัญชี ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการจัดทำบัญชีและงบการเงินรวมทั้งมีหน้าที่รับผิดชอบการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. สหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperative) หมายถึง สหกรณ์ประเภทหนึ่งที่เกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่เป็นเกษตรกรผู้มีอาชีพหรือมีการทำมาหากินที่เหมือนหรือคล้ายๆ กันรวมกันจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์โดยสมัครใจ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือนร้อนในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน ประกอบด้วย ด้านเงินทุน แรงงาน ที่ดิน แหล่งน้ำ การจัดหาวัสดุการเกษตร การผลิต การแปรรูป การจัดจำหน่าย การออมเงินและ

Mahasarakham University

จัดสวัสดิการอื่นๆ เพื่อช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรสมาชิกให้ดีขึ้นและมีการบริหารงานโดยใช้หลักประชาธิปไตย

3. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ (Information Technology Internal Control) หมายถึง การที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการร่วมกันกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมสภาพแวดล้อมและการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ โดยมุ่งเน้นให้มีความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล การรักษาความลับและพร้อมใช้งาน การรักษาความปลอดภัย ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพื่อช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในโดยมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและตรวจพบการทุจริตและข้อผิดพลาด ความถูกต้องและครบถ้วนของการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา

3.1 ความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (Integrity of Data) หมายถึง การรักษาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากระบบงานให้คงสภาพของข้อมูลเดิม ไม่ให้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยมิชอบ ทำให้ข้อมูลสารสนเทศเชื่อถือได้และมั่นใจได้ว่าข้อมูลมีการบันทึกประมวลผลในระบบได้รับการอนุมัติ ถูกต้อง ครบถ้วน สามารถพิสูจน์หาร่องรอยได้และเป็นข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ

3.2 การรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (Confidentiality and Availability) หมายถึง การป้องกันการเปิดเผยข้อมูล มีการให้สิทธิเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่จะเข้าถึงข้อมูลนั้นได้โดยไม่เกิดการรั่วไหลหรือเกิดการลักลอบใช้ข้อมูลโดยไม่ชอบ รวมทั้งมีข้อมูลต่างๆ พร้อมที่จะใช้ได้ในเวลาที่ต้องการสำหรับผู้ที่มีสิทธิในแต่ละส่วนงาน

3.3 การรักษาความปลอดภัย (Security) หมายถึง การป้องกันรักษาสินทรัพย์ที่อยู่ในระบบสารสนเทศ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟแวร์และอุปกรณ์รวมทั้งฐานข้อมูล แฟ้มข้อมูลให้มีความปลอดภัยด้วยการป้องกันการเข้าถึงระบบหรือการถูกบุกรุก โจรกรรม ทำลายหรือถูกเปลี่ยนแปลงโดยผู้ไม่ได้รับอนุญาตหรือผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

3.4 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (Efficiency and Effectiveness) ประสิทธิภาพของระบบงาน หมายถึง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เต็มที่เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ได้รับมีความสำเร็จ คุ้มค่า สูญเสียน้อยที่สุดและได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ส่วนประสิทธิผล คือ ความสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศของระบบงานได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหวัง ทันเวลา ถูกต้อง รวดเร็ว เชื่อถือได้และผู้ใช้งานมีความพึงพอใจประโยชน์ของสารสนเทศที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3.5 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance with Regulation) หมายถึง การที่สหกรณ์มีการแบ่งส่วนงานและกำหนดวิธีปฏิบัติงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและมีการปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับสหกรณ์ที่กำหนดรวมทั้งกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

Mahasarakham University

4. คุณภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Quality) หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในรายงานทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ซึ่งมีลักษณะเชิงคุณภาพงบการเงิน ประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความน่าเชื่อถือและการเปรียบเทียบกันได้

4.1 ความเข้าใจได้ (Understandability) หมายถึง รายงานทางการเงินที่ได้จากระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ทันทีที่ใช้ข้อมูล โดยสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชีอย่างเพียงพอ รวมทั้งสมมติเพิ่มเติมอีกว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้เพียงพอแล้วยังมีความตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี

4.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง การที่ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคตได้ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเมื่อข้อมูลนั้นสามารถช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดผลการประเมินของเหตุการณ์ในอดีตได้ ซึ่งรายการที่จะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้นจะขึ้นอยู่กับความมีนัยสำคัญ (Materiality) ข้อมูลที่มีนัยสำคัญ หมายถึง ความสำคัญของข้อมูลต่อการตัดสินใจ ถ้าข้อมูลใดที่ไม่นำเสนอในงบการเงินแล้วทำให้ผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจผิดพลาดไปจากที่ควรจะเป็นจะถือว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่มีนัยสำคัญจำเป็นต้องนำเสนอในงบการเงินเพื่อไม่ให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด

4.3 ความเชื่อถือได้ (Accuracy) หมายถึง ความเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญรวมทั้งไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความจริงที่เป็นอยู่

4.4 การเปรียบเทียบได้ (Comparability) หมายถึง รายงานทางการเงินต้องมีการเปรียบเทียบกันได้เพื่อเห็นแนวโน้มฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถนำข้อมูลในงบการเงินมาเปรียบเทียบกับงบการเงินในรอบระยะเวลาต่างกันของสหกรณ์เดียวกันรวมทั้งสามารถนำงบการเงินในรอบระยะเวลาเดียวกันมาเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นได้ โดยการเปรียบเทียบกันได้นั้นจะสามารถทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้

Mahasarakham University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน
3. แนวคิดเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

1. ประวัติและความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตร

การสหกรณ์ในประเทศไทยได้เริ่มขึ้นในช่วงปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มีการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทหาทุน โดยมีหลักการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้เริ่มมีการศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2457 โดยพระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ ในฐานะทรงเป็นอธิบดีกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ขณะนั้นได้ทรงเป็นผู้บุกเบิกริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย บุคคลทั้งหลายในขบวนการสหกรณ์จึงถือว่าพระองค์ทรงเป็น “พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย” โดยการเริ่มต้นการสหกรณ์ในประเทศไทยเกิดขึ้นจากการเริ่มจัดตั้งสหกรณ์หาทุนสมาคมขึ้นที่จังหวัดพิษณุโลกเป็นแห่งแรกใช้ชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้” ซึ่งจดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 โดยมีพระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณเป็นนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก (สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. 2553 : เว็บไซต์) ต่อจากนั้นก็มีการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทหาทุนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนในปี พ.ศ. 2479 มีสหกรณ์ประเภทใหม่เกิดขึ้นถึง 9 ประเภท คือ สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บำรุงที่ดิน สหกรณ์ขายข้าวและพืชผล สหกรณ์นิคมกสิกรรม สหกรณ์ขายน้ำตาลโตนดและพืชผล สหกรณ์อุตสาหกรรม สหกรณ์หาทุนและบำรุงที่ดิน สหกรณ์นิคมฝ้ายและสหกรณ์นิคมเกลือ เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้มีการดำเนินธุรกิจร่วมกันตามหลักและวิธีการสหกรณ์จนถึงปี พ.ศ. 2511 ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทยเพราะรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เป็นผลให้สหกรณ์หาทุน สหกรณ์ขายข้าว สหกรณ์บำรุงที่ดินและสหกรณ์ประเภทอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกันพอที่จะรวมกันได้และตั้งอยู่ในอำเภอเดียวกันได้ควบเข้ากันเป็นหนึ่งสหกรณ์ เรียกว่า สหกรณ์การเกษตร (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2545 : 38) ต่อมาเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2542 ทางราชการได้ออก

Mahasarakham University

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้ประเภทสหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนโดยกฎกระทรวง ซึ่งได้ออกกฎกระทรวง เรื่องการกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 ได้แบ่งประเภทของสหกรณ์ออกเป็น 7 ประเภท (พระราชกฤษฎีกา. 2548 : 1) คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

2. ความหมายของสหกรณ์การเกษตร

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้มีผู้ให้ความหมายของสหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperatives) ไว้ ดังนี้

ธนัชชา โยธาทัย (2549 : 14) ได้ให้ความหมายของคำว่า สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ประเภทที่กลุ่มคนผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านตั้งแต่การรวมกันจัดหาปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย แรงงาน ที่ดิน เงินทุนและวัสดุการเกษตร รวมกันแนะนำส่งเสริมการเกษตร รวมกันแปรรูป รวมกันจัดจำหน่ายผลผลิต รวมกันจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภค รวมกันออมเงินและจัดสวัสดิการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์กับกลุ่มผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552 : 2) ได้ให้ความหมายของคำว่า สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของสมาชิกที่เป็นเกษตรกร เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในด้านเงินทุน วัสดุอุปกรณ์การเกษตร การผลิต ปัจจัยการผลิต การจำหน่าย เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิก โดยมีคณะกรรมการเป็นฝ่ายบริหารและมีฝ่ายจัดการเป็นฝ่ายดำเนินงานแทน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ให้ความหมายของคำว่า สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือนร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น (กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2553 : เว็บไซต์)

ส่งเสริม หอมกลิ่น (2546 : 10) ได้ให้ความหมายของคำว่า สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ประเภทหนึ่งที่กลุ่มคนผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น เพื่อจุดมุ่งหมายในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านตั้งแต่การรวมกันจัดหาปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย แรงงาน ที่ดิน เงินทุนและวัสดุอุปกรณ์การเกษตร รวมกันแนะนำส่งเสริมการผลิต รวมกันแปรรูป รวมกันจัดจำหน่ายผลผลิต รวมถึงการรวมกันจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคและรวมกันออมเงิน และจัดสวัสดิการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ประเภทหนึ่งที่เกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่เป็นเกษตรกรผู้มีอาชีพหรือมีการทำมาหากินที่เหมือนหรือคล้ายๆ

Mahasarakham University

กัน รวมกันจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์โดยสมัครใจ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือนร้อนในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน ประกอบด้วย ด้านเงินทุน แรงงาน ที่ดิน แหล่งน้ำ การจัดหาวัสดุการเกษตร การผลิต การแปรรูป การจัดจำหน่าย การออมเงินและจัดสวัสดิการอื่นๆ เพื่อช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรสมาชิกให้ดีขึ้นและมีการบริหารงานโดยใช้หลักประชาธิปไตย

3. ความสำคัญของสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ที่สมาชิกเป็นเกษตรกรมีหน้าที่ให้บริการสมาชิกในเรื่องดังต่อไปนี้

3.1 จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายที่จำเป็น

3.2 ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยรับฝากเงินจากสมาชิก

3.3 ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก

3.4 ช่วยเหลือสมาชิกในการจำหน่ายผลิตผลให้ได้ราคาดีไม่ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง โดยการรวบรวมผลิตผลที่สมาชิกผลิตได้แล้วติดต่อจำหน่ายแก่ผู้ซื้อคราวละมากๆ ทำให้ได้ราคาสูงกว่าที่สมาชิกแต่ละคนจำหน่ายเอง ทั้งยังมีความเป็นธรรมในการคัดคุณภาพผลผลิตของสมาชิกรวมทั้งในด้านชั่ง ตวง วัด

3.5 ช่วยเหลือสมาชิกโดยนำผลผลิตที่สมาชิกผลิตได้ แปรรูปก่อนนำไปขายเพื่อให้ได้ราคาดีขึ้นรวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือกลุ่มอาชีพอื่นๆ ในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

3.6 ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพทางการเกษตร โดยการให้บริการช่วยเหลือสมาชิกในด้านการเพาะปลูกตลอดจนเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิก

4. ประเภทของสหกรณ์การเกษตร

ประเภทของสหกรณ์การเกษตรแบ่งได้อย่างกว้างๆ 3 ประเภท (เฉลียง อันทรบุตร. 2550 : 12-13) ได้แก่

4.1 สหกรณ์การเกษตรทั่วไป คือ สหกรณ์ที่มีการรวมตัวกันของเกษตรกรแล้วระดมเงินทุนมาจากสมาชิกสหกรณ์ ในระยะแรกเป็นสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอซึ่งได้รับการจัดตั้งและควบคุมโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ต่อมามีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งขึ้นตามตำบล หมู่บ้าน เมื่อมีการขยายปริมาณธุรกิจมากขึ้น สหกรณ์บางแห่งก็อาศัยทั้งเงินทุนของสหกรณ์และการกู้เงินยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และเงินทุนส่งเสริมการสหกรณ์ เช่น สหกรณ์การเกษตรเมือง สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด เป็นต้น

4.2 สหกรณ์การเกษตรในเขตพัฒนา คือ เงินทุนส่วนใหญ่มาจากราชการ ได้แก่

4.2.1 สหกรณ์การเกษตรในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบท ของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท เช่น สหกรณ์การเกษตรธุรกิจเศรษฐกิจ รพช. สหกรณ์การเกษตรผู้ใช้น้ำ สหกรณ์สมัชชาเกษตรกรรายย่อย เป็นต้น

Mahasarakham University

4.2.2 การจัดตั้งสหกรณ์นี้เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์และส่วนราชการต่าง ๆ ที่ประสงค์จะใช้วิธีการสหกรณ์เข้าดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง นพค. สหกรณ์สตรี สหกรณ์สุรา เป็นต้น

4.2.3 ใช้เงินทุนของส่วนราชการนั้นๆ ดำเนินงาน เช่น สหกรณ์ประมงน้ำจืด เป็นต้น

4.3 สหกรณ์การเกษตรรูปแบบพิเศษ คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามกลุ่มอาชีพโดยเฉพาะของเกษตรกร ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับผลิตผลเฉพาะอย่าง เช่น สหกรณ์โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร สหกรณ์กองทุนสวนยาง เป็นต้น

5. ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตรเป็นการดำเนินธุรกิจแบบเอนกประสงค์ในทุกด้าน เพื่อช่วยเหลือสมาชิกสามารถจำแนกธุรกิจที่สำคัญได้เป็น 5 ประเภท (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2550 : 3) คือ

5.1 ธุรกิจสินเชื่อ เป็นธุรกิจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้ให้เงินกู้หรือสินเชื่อการเกษตรแก่สมาชิกตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ เพื่อให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายที่จำเป็น การแบ่งประเภทเงินกู้แต่ละประเภทมีเงื่อนไขแตกต่างกันออกไปตามแต่ที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์นอกจากนี้ยังมีการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินโดยปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

5.2 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย เป็นธุรกิจที่สหกรณ์จัดหาหรือจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์การเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เครื่องจักรกลการเกษตรตลอดจนสินค้า อุปโภคบริโภคที่จำเป็น เพื่อนำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ ทั้งนี้ โดยจำหน่ายให้ในราคาที่เหมาะสม สำหรับประเภท ชนิดและคุณภาพสินค้าเป็นไปตามความต้องการของสมาชิก

5.3 ธุรกิจรวบรวมผลผลิต เป็นธุรกิจที่เกิดจากการที่สหกรณ์ทำการรวบรวมหรือรับซื้อผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิกนำมาขายให้ได้ราคาดี ทั้งยังให้ความเป็นธรรมในด้านการชั่ง ตวง วัด และคัดคุณภาพผลิตผลของสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

5.4 ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า เป็นธุรกิจที่เกิดจากการนำผลิตผลที่สหกรณ์รวบรวมหรือจัดหามาแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย ตลอดจนการส่งเสริมให้สมาชิก ผลิตสินค้าเพื่อนำมาขายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

5.5 ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นธุรกิจที่เกิดจากการที่สหกรณ์ให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการเกษตร การวางแผนเพาะปลูกตลอดจนการให้บริการและบำรุงที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิก เช่น การให้บริการสูบน้ำ ปรับพื้นที่ การให้บริการไถไร่นา การจัดระบบส่งน้ำตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

Mahasarakham University

6. การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร

หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร (วรรณพร บัณฑิตภูวนนท์. 2548 : 27) มีดังนี้

6.1 เกษตรกรมีความเดือนร้อนในการประกอบอาชีพและมีความต้องการรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง

6.2 เป็นบุคคลธรรมดา บรรลุนิติภาวะ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและกฎหมายสหกรณ์

6.3 มีจำนวนสมาชิกมากเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจได้และมีแนวทางที่จะขยายธุรกิจเมื่อดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ไปแล้ว

6.4 สหกรณ์จะต้องดำเนินงานอย่างจริงจังและดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิก

6.5 เกษตรกรที่มีความประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์ ควรจะต้องมีการออมเงินเพื่อเป็นทุนเบื้องต้นของสหกรณ์ก่อน

7. การจัดโครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้มีการกำกับดูแลที่ดีในสหกรณ์ จึงมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนตามผังโครงสร้างดังภาพประกอบ 1 (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2546 : 22-40)

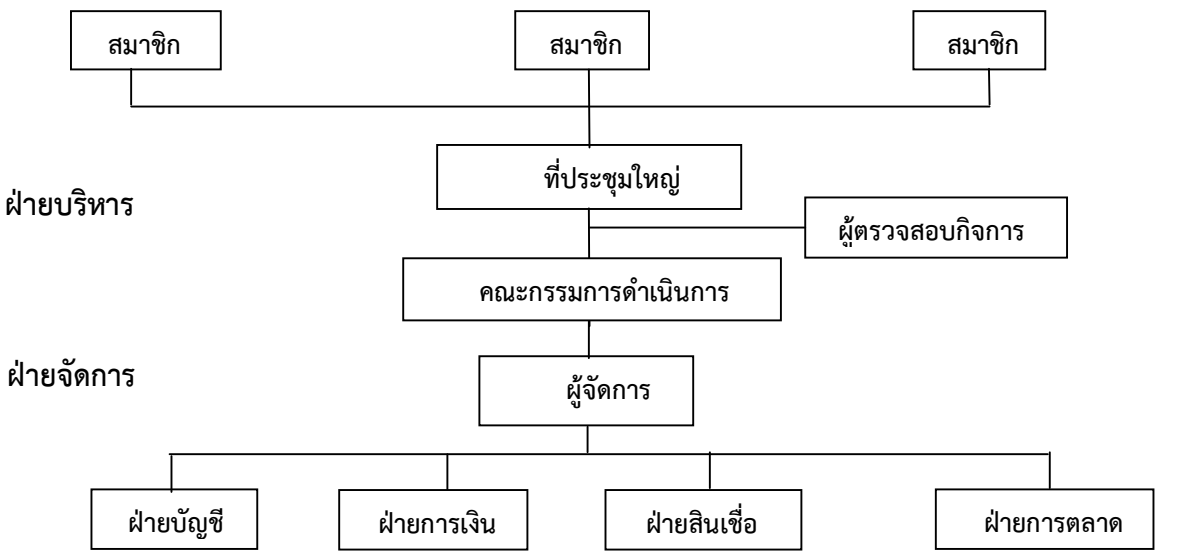

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร

7.1 สมาชิก เป็นเกษตรกรซึ่งมีส่วนในการกำกับดูแลสหกรณ์ ในฐานะเจ้าของสหกรณ์ มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อเลือกตัวแทนสหกรณ์หรือผู้ตรวจสอบกิจการ เสนอความคิดเห็น

Mahasarakham University

เกี่ยวกับการบริหารงานสหกรณ์เพื่อให้ฝ่ายบริหารนำไปกำหนดเป็นนโยบาย ระเบียบ วิธีการปฏิบัติงาน การรับบริการจากสหกรณ์และสิทธิอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ และในขณะเดียวกันสมาชิกก็มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง รวมทั้งคอยสอดส่องดูแล ส่งเสริม สนับสนุนกิจการต่างๆ ของสหกรณ์เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า

7.2 ฝ่ายบริหาร เป็นคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและคณะกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คนซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก มีการแบ่งหน้าที่เป็นฝ่ายต่างๆ เพื่อกำกับดูแลและดำเนินกิจการของสหกรณ์ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ตามแต่สหกรณ์จะเห็นสมควรเพื่อให้การบริหารงานของสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดนโยบายและแผนงาน กำหนดระเบียบวิธีการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โปร่งใสรวมทั้งจัดให้มีระบบการควบคุมภายใน การดูแลรักษาทรัพย์สินต่างๆ ของสหกรณ์เพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าตลอดจนดูแลให้ทะเบียน สมุดบัญชีและเอกสารต่างๆ เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน บริหารจัดการความเสี่ยงรวมทั้งการติดตามประเมินผลและประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก

7.3 ฝ่ายจัดการ เป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่จัดจ้างเข้ามาปฏิบัติงาน โดยทำสัญญาจ้าง พร้อมหลักประกันการทำงาน ได้แก่ ผู้จัดการ หัวหน้าฝ่ายบัญชี หัวหน้าฝ่ายสินเชื่อ หัวหน้าฝ่ายการตลาด เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชี เจ้าหน้าที่สินเชื่อและเจ้าหน้าที่การตลาด ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายสหกรณ์ มีการวางแผนปฏิบัติงาน การวางแผนมอบหมายงานและการควบคุมงานด้านต่างๆ ตามลักษณะธุรกิจและการดำเนินงานของสหกรณ์รวมทั้งรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีและรายงานต่างๆ ทั้งรายงานทางการเงินและรายงานเพื่อการบริหารเสนอต่อคณะกรรมการ หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่

7.4 ผู้ตรวจสอบกิจการ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 53 และมาตรา 105 กำหนดให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ โดยที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก กรณีเป็นบุคคลธรรมดาไม่เกิน 5 คน ส่วนในกรณีเป็นนิติบุคคล 1 นิติบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการและการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ

8. การนำระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มาใช้ในสหกรณ์การเกษตร

ระบบสารสนเทศที่นำมาใช้ในสหกรณ์การเกษตร เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งประกอบด้วย ระบบคอมพิวเตอร์กับระบบการสื่อสารมาใช้ในระบบบัญชีตามลักษณะการดำเนินธุรกิจและการดำเนินงาน โดยสหกรณ์สามารถเลือกที่จะเช่าหรือซื้อระบบคอมพิวเตอร์หรือใช้บริการจากหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์ในการประมวลผลข้อมูลทางการบัญชีเพื่อจัดทำรายงานทางการเงินหรืองบการเงินให้แก่สหกรณ์ก็ได้ (นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. 2548 : 17-1) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้กำหนดรูปแบบบัญชีและรายงานทางการเงิน กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบัญชีของสหกรณ์ วางระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในรวมทั้งตรวจสอบบัญชีให้กับสหกรณ์ได้สนับสนุนให้สหกรณ์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเงิน

Mahasarakham University

การบัญชี โดยการพัฒนาโปรแกรมระบบงานขึ้นตามความต้องการของสหกรณ์มีระบบงานย่อยต่างๆ ประกอบด้วย โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท ระบบสินค้า ระบบเงินรับฝากและระบบสมาชิกและหุ้นและเงินให้กู้ พร้อมกับเน้นการมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2552 : 20) ได้เริ่มมีการพัฒนาขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ในระยะแรกได้ออกแบบแต่ละระบบงานให้ทำงานแยกจากกัน ยกเว้น ระบบสมาชิกและหุ้นกับระบบเงินให้กู้ที่พัฒนาให้เชื่อมโยงกัน การจัดทำบัญชีจะต้องนำรายงานการเคลื่อนไหวประจำวันมาวิเคราะห์รายการและบันทึกบัญชีในระบบบัญชีแยกประเภท หลังจากเริ่มนำโปรแกรมที่พัฒนาออกแนะนำให้สหกรณ์ใช้งาน ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามความต้องการของสหกรณ์ จนกระทั่งสามารถเชื่อมโยงระบบงานทุกระบบได้ในปี 2554 เรียกว่า โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร (Cooperative Full Pack Accounting Software : FAS) มีการไหลของข้อมูลดังภาพประกอบ 2 (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2550 : 6-2)

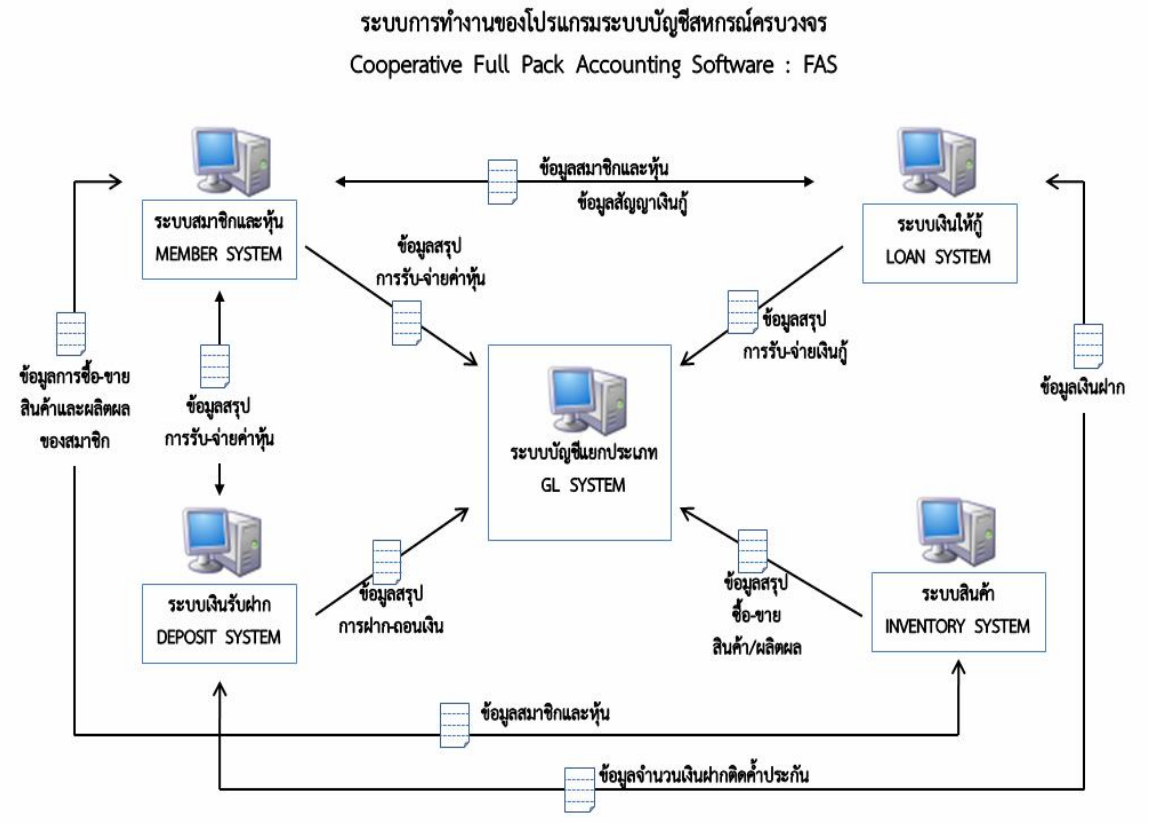

ภาพประกอบ 2 แสดงการไหลของข้อมูลในภาพรวมของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร

โปรแกรมระบบงานต่างๆ สามารถออกรายงานเพื่อสนับสนุนการบริหารงานของสหกรณ์ทั้งในส่วนที่เป็นระบบสารสนเทศด้านการบัญชีและระบบสารสนเทศด้านการเงิน สหกรณ์การเกษตรหลายแห่งมีการใช้โปรแกรมผู้อื่นและได้นำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการด้านการบัญชี

Mahasarakham University

และการเงินของสหกรณ์เช่นกัน แต่สหกรณ์จะต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมากในการจัดหาเทคโนโลยีดังกล่าว จึงมีสหกรณ์การเกษตรให้ความสนใจขอใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นจำนวนมาก จากรายงานระบบฐานข้อมูลสหกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีการบัญชีในปี 2553 ปรากฏว่า มีสหกรณ์การเกษตรที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลทางบัญชี จำนวน 1,648 สหกรณ์ และเป็นสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 563 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 34.16 ของจำนวนสหกรณ์การเกษตรที่ใช้คอมพิวเตอร์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2553 : เว็บไซต์)

แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

1. ความหมายของการควบคุมภายใน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายของการควบคุมภายในไว้ดังนี้

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2552 : 31) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การควบคุมภายในหมายถึง นโยบาย แผนงาน และวิธีการทำงานที่กำหนดขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจว่า สหกรณ์สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นวิธีการที่ผู้บริหารนำมาใช้เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบที่กำหนด ช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยที่สุด ทั้งยังช่วยให้มีการบันทึกบัญชีและมีการดูแลทรัพย์สินของสหกรณ์อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา

คณะกรรมการพิจารณาวิธีการปฏิบัติงานสอบบัญชี (The Committee on Auditing Procedure) ของสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (AICPA) ตามรายงานเรื่อง “Internal Control-Elements of a Coordinated System and it Importance to Management and the independent Public Accountants” ได้ให้ความหมายไว้ว่า การควบคุมภายใน หมายถึง แผนการจัดหน่วยงาน วิธีปฏิบัติงานที่ประสานสัมพันธ์กันและมาตรการต่างๆ ที่กิจการกำหนดขึ้นและถือปฏิบัติภายในองค์กร เพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินของกิจการรวมทั้งสอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการบัญชี เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการดำเนินงานและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามนโยบายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้

สภาวิชาชีพบัญชี ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 400 การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายในได้ให้ความหมายว่า การควบคุมภายใน หมายถึง นโยบายและวิธีการปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารของกิจการกำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดความมั่นใจเท่าที่จะสามารถทำได้ว่าการดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร การป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจพบ

Mahasarakham University

การทุจริตและข้อผิดพลาด ความถูกต้องและความครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้ อย่างทันเวลา

เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2546 : 6-1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การควบคุมภายใน หมายถึง นโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้นในองค์กรเพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่ากิจการจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

จากความหมายของการควบคุมภายในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การควบคุมภายในหมายถึง การที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการร่วมกันกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานขึ้นในองค์กรเพื่อช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการดำเนินงาน การเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบรวมถึงการป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและตรวจพบการทุจริตและข้อผิดพลาด ความถูกต้องและครบถ้วนของการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา

2. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศมีหลากหลาย เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อถือในระบบการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ หากไม่มีการควบคุมที่เหมาะสมย่อมมีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อสังคม เช่น ข่าวสารข้อมูลไม่ถูกต้อง ผู้ที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดก็คือ สมาชิกผู้ถือหุ้นและยังส่งผลกระทบต่อบุคคลภายนอกและภายในองค์กรขาดความเชื่อถือในองค์กรด้วย เกณฑ์ที่ใช้วัดคุณสมบัติของสารสนเทศ คือ การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การรักษาความลับ การมีอยู่ของสารสนเทศ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ความถูกต้องครบถ้วนและความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ (เขมา เวสารัชช์. 2545 : 38)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศ หมายถึง การที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการร่วมกันกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมสภาพแวดล้อมและการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ โดยมุ่งเน้นให้มีความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล การรักษาความลับและพร้อมใช้งาน การรักษาความปลอดภัย ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในโดยมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและตรวจพบการทุจริตและข้อผิดพลาด ความถูกต้องและครบถ้วนของการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา

3. ความสำคัญของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ

เนื่องจากการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมวิธีการปฏิบัติงานและการดำเนินงานรวมถึงการตัดสินใจของฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการโดยระบบคอมพิวเตอร์จะทำให้สหกรณ์เกิดความสะดวก รวดเร็วในการทำงาน สามารถประมวลผลข้อมูลเป็นจำนวนมากและมีความซับซ้อนได้ภายในเวลาจำกัด ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

Mahasarakham University

ยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงมีความแตกต่างระหว่างระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์และที่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการจัดองค์กร โดยมีการรวมหน้าที่งานและความรู้ในการทำงาน การเปลี่ยนแปลงระบบการประมวลผลข้อมูลโดยลดการใช้เอกสารและไม่สามารถมองเห็นกระบวนการทำงานได้ทั้งหมดด้วยสายตารวมถึงลักษณะการออกแบบและวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งมีการออกแบบระบบการประมวลผลการทำงานไว้อย่างชัดเจน ระบบคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มน่าเชื่อถือมากกว่าระบบที่จัดทำด้วยมือและสามารถออกแบบให้มีการควบคุมภายในรวมอยู่ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย รายการบางรายการมีการสร้างขึ้นโดยอัตโนมัติ แต่หากเกิดความผิดพลาดในการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์อาจส่งผลให้เกิดความผิดพลาดของข้อมูลที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจได้ สหกรณ์ต้องกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงาน วิธีการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับระบบงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือถูกต้องและครบถ้วน ดังนั้น การกำหนดการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ดีย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลและรายงานทางการเงินด้วย (นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. 2548 : 17-2)

4. วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ

วัตถุประสงค์การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศไม่แตกต่างจากวัตถุประสงค์ของการควบคุมตามแนวทางของ COSO มีเพียงความแตกต่างในเรื่องเทคนิคและวิธีการเท่านั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในเรื่องดังต่อไปนี้

อรุษ คงรุ่งโชค (2551 : 316) ได้กล่าวไว้ว่า การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศมีขึ้นเพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายอย่างเคร่งครัด

นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา (2553 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์หลักของการควบคุมภายในมี 4 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อรักษาทรัพย์สินให้ปลอดภัย ความสมบูรณ์ของข้อมูล หรือความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูล และความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบ

จันทนา สาขากร นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2554 : 16-2) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อองค์กรใช้สารสนเทศจำเป็นต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายเพื่อความเชื่อถือได้ ถูกต้องและครบถ้วนของสารสนเทศ เพื่อป้องกันการใช้คอมพิวเตอร์ในทางที่มิชอบหรือทุจริต เพื่อปกปักรักษาทรัพย์สินเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อรักษาความลับของข้อมูลและสารสนเทศโดยเฉพาะที่สำคัญ

โดยสรุป สิ่งที่ผู้บริหารคาดหวังเมื่อมีการวางระบบการควบคุมภายใน คือ

4.1 เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กรสามารถป้องกันรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินและระบบสารสนเทศ

4.2 ผู้ใช้ข้อมูลได้รับสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ

4.3 เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในองค์กร

Mahasarakham University

5. องค์ประกอบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ

กรอบการควบคุมภายในที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและมีการเผยแพร่โดย Committee Of Sponsoring Organization Of The Treadway Commission เป็นหน่วยงานอิสระที่ประกอบด้วย สภาวิชาชีพบัญชีและสอบบัญชีของสหรัฐอเมริกา สถาบันตรวจสอบภายใน สถาบันบัญชีบริหาร และองค์กรทางการเงิน หรือเรียกว่า กรอบการควบคุมภายในของ COSO ซึ่งนำมาใช้ในสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์มีการควบคุมภายในที่ดี (เยาวลักษณ์ ชาติบัญชาชัย. 2549 : 10-15) มีองค์ประกอบดังนี้

5.1 สภาพแวดล้อมของการควบคุม ตามกรอบของ COSO จะเน้นการสร้างบรรยากาศการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยกระตุ้นให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการมีทัศนคติที่ดีและมีการปฏิบัติตามการควบคุมที่กำหนดไว้ ซึ่งมีปัจจัยที่จะช่วยให้สหกรณ์มีสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี ได้แก่

5.1.1 ความซื่อสัตย์และการมีจริยธรรมของฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการโดยฝ่ายบริหารแสดงออกอย่างชัดเจนและให้ความสำคัญรวมทั้งมีความตั้งใจจริงที่จะกำหนดนโยบาย ระเบียบต่างๆเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ปฏิบัติตามและติดตามผลการควบคุมที่กำหนด ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการควบคุมภายในที่ดีในสหกรณ์

5.1.2 ความสามารถของบุคลากรและความมุ่งมั่นในการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถ ซึ่งการตระหนักในความสามารถของบุคลากรมีความสำคัญกับประสิทธิผลการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มากกว่าระบบที่ทำด้วยมือ เป็นผลมาจากลักษณะและวิธีการของระบบงานมีความแตกต่างจากระบบที่ทำด้วยมือเป็นอย่างมาก สหกรณ์จึงต้องให้ความสำคัญที่จะดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

5.1.2.1 การกำหนดนโยบายหรือระเบียบสหกรณ์เพื่อส่งเสริมบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่ตนต้องมีต่อการควบคุมภายในและความปลอดภัยของระบบงาน เช่น การกำหนดให้พนักงานรับทราบหน้าที่และความรับผิดชอบในการรักษาความลับของข้อมูลและรหัสผ่านในการเข้าถึงระบบงานในคู่มือปฏิบัติงาน

5.1.2.2 กำหนดนโยบายหรือระเบียบสหกรณ์ในการคัดสรรและจัดอบรมบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานให้มีความรู้ ความชำนาญ เพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีความสามารถเพียงพอที่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

5.1.2.3 กำหนดนโยบายหรือระเบียบสหกรณ์ โดยจำกัดการเข้าถึงระบบสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ที่ลาออกหรือสับเปลี่ยนตำแหน่งงาน เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลและเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือทำลายโดยไม่ได้รับอนุมัติ

5.1.2.4 กำหนดนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิผลการควบคุมภายใน เพื่อป้องกันและค้นหาข้อผิดพลาดหรือรายการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น เช่น การผลัดเปลี่ยนหน้าที่งาน การมอบหมายพนักงานให้รับผิดชอบงานบางอย่างร่วมกันมากกว่าหนึ่งคน

Mahasarakham University

5.1.3 ปรัชญา วัฒนธรรมองค์กรและรูปแบบการดำเนินงานของผู้บริหารที่มีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายในจะส่งผลให้มีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่ดีและทำให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

5.1.4 โครงสร้างการจัดองค์กรเพื่อให้ผู้บริหารสามารถวางแผน สั่งการและควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดการปฏิบัติงานผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน พร้อมกับจัดทำคำบรรยายลักษณะงานให้ชัดเจน

5.1.5 การมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้สามารถระบุผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะเมื่อมีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ สหกรณ์จะต้องมีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับการทำงานของระบบงานและบุคคลที่สามารถเข้าถึงระบบงานและไม่ควรเป็นคนเดียวกัน

5.1.6 นโยบายและวิธีการปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการบุคลากรเพื่อจูงใจให้พนักงานมีความจงรักภักดีและปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ไว้ใจได้และมีประสิทธิภาพด้วยการกำหนดบทลงโทษให้ชัดเจนหากมีผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือระเบียบข้อบังคับที่กำหนดหรือมีผู้กระทำการทุจริต

5.1.7 การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลที่ดีในสหกรณ์ ฝ่ายบริหารและผู้ตรวจสอบกิจการควรมีระบบการดำเนินงาน การบริหารจัดการธุรกิจและการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมต่างๆของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยเปิดเผยและมีความโปร่งใส

5.2 การประเมินความเสี่ยง

สหกรณ์ควรมีการวิเคราะห์กระบวนการ ขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินธุรกิจและการดำเนินงาน เมื่อนำระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการทำงานและระบุความเสี่ยงทางธุรกิจที่อาจมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่กำหนดไว้ของสหกรณ์ เพื่อจะได้กำหนดมาตรการในการติดตามสาเหตุของปัจจัยความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงที่สำคัญลงได้

5.3 กิจกรรมการควบคุม

สหกรณ์ควรมีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจว่าแนวทางที่กำหนดถูกนำไปปฏิบัติแล้วลดความเสี่ยงทางธุรกิจลงได้ โดยกิจกรรมการควบคุมจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทั้งหมดของสหกรณ์ทั้งในระดับหน่วยงานหรือระดับบุคคล ส่วนการประมวลผลรายการของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในงานสหกรณ์จะถูกนำมาใช้ในหลายขั้นตอนของการปฏิบัติงานสหกรณ์จึงต้องกำหนดกิจกรรมการควบคุมในเรื่องต่อไปนี้

5.3.1 กำหนดนโยบายหรือระเบียบสหกรณ์ให้แน่ใจว่าบุคคลที่ได้รับอนุมัติเท่านั้นจึงสามารถเข้าถึงระบบงานได้

5.3.2 การออกแบบหน้าจอระบบงานต่างๆ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย ผู้ปฏิบัติงานบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบได้ง่าย

Mahasarakham University

5.3.3 การกำหนดนโยบายการจัดการสื่อที่ใช้เก็บข้อมูล เช่น จัดทำฉลากภายนอกแผ่นดิสก์เพื่อสามารถนำข้อมูลมาใช้ได้ทันทีเมื่อมีการสูญหายของข้อมูล

5.3.4 การกำหนดนโยบายป้องกันการสูญหายของข้อมูล เช่น กำหนดขั้นตอนการสำรองข้อมูล กำหนดเวลาเปิด-ปิดระบบงาน

5.3.6 กำหนดนโยบายการฟื้นฟูระบบงานเมื่อเกิดกรณีฉุกเฉิน เช่น กำหนดให้มีระบบสำรองไฟกรณีเกิดไฟฟ้าลัดวงจร

5.3.7 กำหนดนโยบายและวิธีการในการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น เอกสารต่างๆ ในขั้นตอนประมวลผลระบบคอมพิวเตอร์แต่ละขั้นตอน ผู้ใช้งานจะทราบผลการทำงานของระบบเมื่อมีการออกรายงานสรุปผล ดังนั้น สหกรณ์จึงต้องมีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของระบบงานเกี่ยวกับอุณหภูมิและความชื้นของห้องคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายของข้อมูลได้ง่าย มีการกำหนดวิธีการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบงานอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งกำหนดมาตรการในการป้องกันเหตุภัยพิบัติต่างๆ ด้วย

5.4 สารสนเทศและการสื่อสาร

สหกรณ์ควรมีกระบวนการด้านสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้มีข้อมูลที่มีคุณภาพต่อการตัดสินใจและการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการ และมีการสื่อสารข้อมูลไปยังผู้ที่จำเป็นต้องใช้ทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์ในเวลาที่เหมาะสม โดยข้อมูลที่สหกรณ์จำเป็นต้องมีอาจเป็นข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและระเบียบของสหกรณ์หรือข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน โดยผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายและวิธีการที่ชัดเจนในการแจ้งข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ จัดให้มีข้อมูลที่มีคุณภาพต่อการตัดสินใจโดยกำหนดนโยบายและขั้นตอนในการบันทึก ประมวลผลและจัดทำรายงานทางการบัญชีที่เหมาะสมรวมทั้งกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดทำ การจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์

5.5 การติดตามประเมินผล

สหกรณ์ควรมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบว่าเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้และมีการปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานหรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวมถึงการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ อย่างทันกาล ควรมีการประเมินผลการทำงานของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ว่าเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามที่กำหนด เช่น การตรวจสอบการบันทึกข้อมูล การสอบทานนโยบาย ระเบียบและระบบการควบคุมภายในเมื่อมีการนำโปรแกรมระบบบัญชีมาใช้งานโดยฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบกิจการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสหกรณ์

Mahasarakham University

6. ประเภทของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ

สภาวิชาชีพบัญชี ตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 1008 การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ได้กล่าวไว้ว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมของการควบคุมภายในจะรวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานด้วยมือและวิธีการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิธีการปฏิบัติงานดังกล่าว ประกอบด้วย การควบคุมทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ (การควบคุมทั่วไป) และการควบคุมเฉพาะของระบบงานบัญชีแต่ละระบบ (การควบคุมระบบงาน) ดังนี้

6.1 การควบคุมทั่วไป (General Control)

การควบคุมทั่วไป หมายถึง การควบคุมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการควบคุม การควบคุมทางนโยบาย การบริหารและการควบคุมด้านโครงสร้างทางเทคนิคหรือบางครั้งเรียกว่า การควบคุมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Control) รวมทั้งการจัดโครงสร้างของหน่วยงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (จันทนา สาขากร นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. 2550 : 7-13)

การละเลยการควบคุมทั่วไประบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ อาจส่งผลกระทบต่อการหยุดชะงักของธุรกิจรวมทั้งการประมวลผลที่ผิดพลาด การควบคุมทั่วไประบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์จึงเป็นพื้นฐานสำคัญต่อประสิทธิผลของการควบคุมด้านระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ทั้งหมด การควบคุมภายในทั่วไปอาจแบ่งได้ดังนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2540 : 14-20)

6.1.1 การควบคุมการพัฒนาและดูแลรักษาระบบงาน เพื่อให้ความมั่นใจว่าระบบงานที่ได้รับการพัฒนาและดูแลรักษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีการอนุมัติโดยถูกต้อง สำหรับสหกรณ์การเกษตรที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาโดยหน่วยงานของรัฐ ควรมีการควบคุมดังนี้

6.1.1.1 การพัฒนาระบบควรดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ โดยมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาระบบงานแก่ทางราชการ การทดสอบระบบงาน ตลอดถึงการนำระบบงานใหม่เข้ามาใช้แทนระบบงานเดิม ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้เป็นระบบงานที่เหมาะสม รัดกุม และสามารถนำมาใช้ในงานได้จริง

6.1.1.2 กำหนดมาตรการในการดูแลรักษาระบบงาน ในกรณีที่จะต้องปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมระบบงานบางส่วนในภายหลัง ต้องมีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงและผลของการเปลี่ยนแปลงรวมถึงการปรับปรุงเอกสารประกอบระบบงานให้เป็นไปตามระบบงานที่เปลี่ยนแปลงใหม่ การใช้ระบบงานที่พัฒนาโดยหน่วยงานราชการควรมีข้อตกลงชัดเจนเกี่ยวกับการขอใช้ระบบงานเพื่อจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดและไม่ทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์เกิดการชะงัก เมื่อเกิดปัญหาโปรแกรมไม่ทำงาน

Mahasarakham University

6.1.1.3 ก่อนที่จะนำระบบงานคอมพิวเตอร์มาใช้ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจในกรณีของสหกรณ์ผู้มีอำนาจในการอนุมัติให้เอาระบบใหม่มาใช้ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานที่จะนำมาใช้นี้ได้มีการพัฒนาอย่างสมบูรณ์แล้ว พร้อมที่จะใช้งานได้

6.1.2 แนวทางการบันทึกรายการที่ชัดเจน จะทำให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างถูกต้องฝ่ายบริหารสามารถตรวจสอบความผิดปกติได้ ได้แก่ ทางเดินของรายการบัญชีต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่การบันทึกรายการที่เกิดขึ้นในเอกสารเบื้องต้น เช่น การบันทึกรายการรับเงินไว้ในใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น ในการกำหนดแนวทางบันทึกรายการที่ชัดเจน สหกรณ์ควรกำหนดเป็นนโยบายให้มีเอกสารต่างๆ ไว้ ณ ที่ทำการสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

6.1.2.1 คู่มือ นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน คู่มือนี้ควรประกอบด้วยนโยบายของผู้บริหารในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานรวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานในตำแหน่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานในระบบคอมพิวเตอร์มีดังนี้

1) นโยบายของผู้บริหาร ในคู่มือควรมีนโยบายของผู้บริหารในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบคอมพิวเตอร์ เช่น นโยบายเกี่ยวกับการสำรองข้อมูล ผู้บริหารกำหนดให้ทำการสำรองข้อมูลทุกสิ้นวัน โดยเก็บข้อมูลสำรองไว้นอกสหกรณ์ นโยบายในการปฏิบัติงานประมวลผลข้อมูล กำหนดให้พนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้านประมวลผลข้อมูลและออกรายงานต้องจัดทำให้แล้วเสร็จ วันต่อวันเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ นโยบายเกี่ยวกับการเก็บรักษารหัสผ่านของพนักงานให้เป็นความลับด้วยการกำหนดให้พนักงานทุกคนต้องรักษารหัสผ่านของตนเองเป็นความลับและต้องเปลี่ยนแปลงทุกๆ 3 เดือน นโยบายเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนปิดงานประจำวันโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เป็นต้น

2) ขั้นตอนการปฏิบัติงานในคู่มือ ต้องระบุให้เห็นขั้นตอนในการปฏิบัติงานของระบบงานแต่ละระบบงานจะช่วยให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วน ตั้งแต่เริ่มเปิดงานจนถึงการปิดงานในตอนสิ้นวัน หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานประจำเดือน ประจำปี เป็นต้น

3) รายละเอียดเกี่ยวกับบัญชีต่างๆ ในผังบัญชี ควรมีผังบัญชีพร้อมคำอธิบายรายละเอียดของบัญชีต่างๆ ให้ผู้ใช้สามารถใช้งานได้อย่างถูกต้อง

4) เอกสารเบื้องต้น ในระบบงานคอมพิวเตอร์จะมีเอกสารเกี่ยวข้อง 2 ลักษณะ คือ เอกสารที่ออกโดยระบบ เช่น การกำหนดให้ออกใบเสร็จรับเงินโดยโปรแกรม เอกสารนี้จะถูกกำหนดไว้ในโปรแกรมแล้วผู้ใช้งานสามารถสั่งพิมพ์เอกสารเพื่อนำมาใช้เป็นหลักฐานในการรับเงินได้โดยตรง และเอกสารเบื้องต้น ได้แก่ เอกสารที่ใช้บันทึกเหตุการณ์เพื่อนำมาป้อนเข้าเครื่อง ซึ่งมีการอธิบายอย่างชัดเจนถึงรูปแบบ วิธีการใช้และข้อมูลที่จำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถนำเข้าข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เช่น ใบส่งเงินฝาก ใบถอนเงินฝาก ใบสำคัญรับ ใบสำคัญจ่าย เป็นต้น ซึ่งได้มีการออกแบบอย่างเหมาะสมกับลักษณะการทำงานของโปรแกรมแล้ว

Mahasarakham University

5) รายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานในตำแหน่งต่างๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานซ้ำซ้อนและก้าวก่ายงานของกันและกัน ในรายละเอียดของคู่มือควรระบุหน้าที่ของพนักงานทุกตำแหน่งที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความชัดเจนกับพนักงานทุกคน

6.1.2.2 คู่มือการใช้งานโปรแกรม จะแสดงรายละเอียดการใช้โปรแกรมของแต่ละระบบงานเพื่อให้ผู้ใช้ (User) สามารถใช้โปรแกรมของแต่ละระบบงานได้อย่างถูกต้อง มีวิธีการใช้งานแสดงไว้โดยละเอียด การแสดงผลหน้าจอทุกครั้งหลังจากผู้ใช้ได้ป้อนข้อมูลหรือป้อนคำสั่งแต่ละคำสั่งให้โปรแกรมทำงานแล้วเหตุการณ์ใดเป็นเหตุปกติจะปรากฏในคู่มือการใช้งาน กรณีเป็นเหตุไม่ปกติจะมีคำแนะนำการปฏิบัติงานให้ผู้ใช้

6.1.2.3 เอกสารประกอบระบบงาน ในระบบงานคอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลนำเข้า การประมวลผลและข้อมูลผลลัพธ์จำนวนมาก สหกรณ์ควรเก็บรักษาเอกสารประกอบระบบงานที่แสดงโครงสร้างของข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างแฟ้มข้อมูลต่างๆ หรือภาพรวมของระบบงานไว้ ณ ที่ทำการสหกรณ์ ได้แก่ ผังทางเดินระบบงาน (System Flowchart) ซึ่งแสดงถึงระบบงานทั้งหมด ผังการทำงานของโปรแกรม (Program Flowchart) ซึ่งแสดงถึงการทำงานของโปรแกรมและผังทางเดินเอกสาร (Document Flowchart) แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน

6.1.3 การใช้พนักงานที่มีคุณภาพ การส่งเสริมให้พนักงานได้รับการอบรมและมอบหมายหน้าที่ให้พนักงานอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละคนเป็นสิ่งสำคัญและอาจถือได้ว่าเป็นตัวควบคุมสำคัญที่ทำให้ระบบงานดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ พนักงานที่อยู่ในระบบงานคอมพิวเตอร์ ควรใช้คอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดีและมีความเข้าใจทั้งในเรื่องของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ โปรแกรมระบบงาน (Application Software) และโปรแกรมระบบปฏิบัติการ (Operating Software) แต่การมอบหมายงานให้พนักงานที่มีความรู้เกินกว่างานก็อาจเกิดความสูญเสียได้ เช่น พนักงานเบื่อหน่ายงาน

6.1.4 การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม ถือได้ว่าเป็นหลักที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อไม่ให้พนักงานคนใดคนหนึ่งมีโอกาสทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ ให้สามารถตรวจสอบซึ่งกันและกันได้หากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นจะสามารถค้นพบได้ทันเวลาในระบบงานคอมพิวเตอร์ การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบยังคงเป็นหลักการควบคุมภายในที่สำคัญและยังใช้หลักของการไม่ให้พนักงานคนใดคนหนึ่งทำงานตั้งแต่ต้นจนจบเช่นกัน หากพิจารณาถึงสภาพโดยทั่วไปของสหกรณ์จะพบว่า สหกรณ์จำนวนน้อยมากที่มีการจ้างบุคคลอื่นพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ สหกรณ์ที่มีการดำเนินธุรกิจและมีทุนดำเนินงานน้อยจะขอใช้โปรแกรมที่พัฒนาโดยหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์เป็นลักษณะเครื่องเดียวหรือหากมีมากกว่า 1 เครื่อง จะเป็นลักษณะเครือข่ายในระบบ LAN (Local Area Network) ซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์จะตั้งอยู่ตามจุดต่างๆ ที่พนักงานปฏิบัติงานอยู่ ลักษณะเช่นนี้ไม่อาจแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเหมาะสมได้อย่างสมบูรณ์ การที่จะแบ่งแยกหน้าที่

Mahasarakham University

ความรับผิดชอบจึงมีการจัดลำดับการเข้าถึงข้อมูลของแต่ละบุคคลในระบบงานคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ โดยแบ่งลักษณะบุคคลออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

6.1.4.1 ผู้ปฏิบัติงาน เป็นผู้ทำหน้าที่ในการบันทึกข้อมูล สั่งประมวลผลข้อมูลและออกรายงานจากระบบงาน พนักงานผู้นี้รู้วิธีการใช้โปรแกรม เป็นผู้เข้าถึงข้อมูล ทำการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ ควรให้ทำงานเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

6.1.4.2 ผู้ควบคุมงาน เป็นพนักงานระดับบริหารหรือหัวหน้างาน ไม่ควรมีหน้าที่หรือให้ทำการเข้าถึงข้อมูลในลักษณะการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ แต่ควรให้เข้าถึงข้อมูลในลักษณะสามารถอ่านได้เพียงอย่างเดียว (Read Only) โดยควรมีสิทธิ์ในการเข้าไปอ่านข้อมูลทุกระบบงานได้

สำหรับหน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ให้บริการติดตั้งโปรแกรม ให้การศึกษาอบรมแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำการวางระบบการควบคุมภายใน กำกับดูแลการใช้งานของสหกรณ์

6.1.5 การป้องกันรักษาสินทรัพย์ ในระบบงานคอมพิวเตอร์นั้น สินทรัพย์ที่จะต้องได้รับการปกป้อง ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ (Hardware) ชุดคำสั่ง (Software) ซึ่งเป็นชุดคำสั่งระบบงาน (System Software) และชุดคำสั่งเฉพาะงาน (Application Software) และแฟ้มข้อมูล (Data Files) เช่น แฟ้มข้อมูลสมาชิก เป็นต้น

การป้องกันสินทรัพย์ต่างๆ เหล่านี้ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้นกับข้อมูลอันเนื่องมาจากไฟไหม้ น้ำท่วม ความชื้น ฝุ่นละออง และคลื่นรบกวนจากกระแสไฟฟ้าแรงสูงรวมถึงการนำสินทรัพย์ของสหกรณ์ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งปฏิบัติได้ดังนี้

6.1.5.1 เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (Hardware) สามารถป้องกันได้โดยเลือกสถานที่เก็บรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม เมื่อเลิกใช้คอมพิวเตอร์แล้วควรใช้ผ้าคลุมป้องกันฝุ่นละอองหรือรักษาความสะอาดสถานที่เก็บเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ให้ปราศจากฝุ่นอยู่เสมอ ไม่ควรนำอาหารหรือเครื่องดื่มเข้าใกล้บริเวณที่ตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์

6.1.5.2 ชุดคำสั่งและแฟ้มข้อมูล (Software and Data Files) สามารถป้องกันได้ ดังนี้

1) กำหนดผู้ใช้งาน (User Name) รหัสผ่าน (Password) ให้กับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานและรหัสผ่านของพนักงานต้องเก็บเป็นความลับเพื่อให้เฉพาะบุคคลที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่เข้าถึงข้อมูลได้

2) ติดป้ายชื่อแฟ้มข้อมูลไว้ให้เห็นอย่างชัดเจนที่สื่อเก็บข้อมูล ซึ่งสามารถอ่านออกได้ทันทีว่าเป็นแฟ้มอะไรเพื่อป้องกันการนำแฟ้มเหล่านี้ไปใช้อย่างสับสน

3) จัดให้มีการเก็บแฟ้มข้อมูลสำรอง เพื่อป้องกันความเสียหายจากแฟ้มข้อมูลสูญหาย บุบสลาย จะสามารถนำข้อมูลที่สำรองไว้มาเรียกใช้ การสำรองข้อมูลควรถือเป็นนโยบายที่สำคัญให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดระยะเวลาการสำรองข้อมูลอย่างเหมาะสมกับจำนวนข้อมูล เช่น ระบบที่มีข้อมูลจำนวนมากควรทำการสำรองข้อมูลทุกวัน หรือวันเว้น

Mahasarakham University

วันในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีความสำคัญมากที่สุดหรือ แผ่น CD หรือ External Harddisk หรือสื่ออื่นๆ โดยระบบงานที่มีข้อมูลเกิดขึ้นน้อยอาจกำหนดให้ทำการสำรองข้อมูลทุกสัปดาห์ เป็นต้น

4) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ โดยติดตั้งอุปกรณ์ตรวจหาและกำจัดไวรัสที่เหมาะสมรวมทั้งกำหนดวิธีปฏิบัติอื่นๆ เช่น การห้ามนำสื่อที่ใช้เก็บข้อมูลจากข้างนอกมาใช้กับคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ เป็นต้น

6.2 การควบคุมระบบงาน (Application Control)

การควบคุมระบบงาน หมายถึง การควบคุมที่มีเฉพาะกระบวนการหรือระบบงานเพื่อควบคุมความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในระหว่างการนำเข้า การประมวลผลและผลลัพธ์ที่ได้จากระบบงานภายในระยะเวลาที่กำหนด การควบคุมระบบงานจึงมีความสำคัญต่อความถูกต้องของรายการบัญชีในงบการเงิน (นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. 2548 : 17-7)

การควบคุมเฉพาะระบบงานจะอยู่ในชุดคำสั่งของระบบงานซึ่งจะคำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูลและความสมเหตุสมผล มีวิธีการควบคุมดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2548 : 368-370)

6.2.1 การควบคุมการนำเข้าข้อมูล (Input Controls) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลรายการที่บันทึกเข้าระบบงานได้รับการอนุมัติอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่มีการสูญหายไม่มีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมและไม่นำเข้าซ้ำก่อนการประมวลผล สำหรับข้อมูลที่ผิดพลาดที่มีการตรวจพบจะแก้ไขให้ถูกต้องก่อนส่งกลับเข้าประมวลผล เช่น ในการบันทึกรายการจากใบขอกู้เงินของสมาชิกระบบการควบคุมการนำเข้าข้อมูลที่ดีจะตรวจพบข้อผิดพลาดต่างๆ อาจเกิดในกรณีผู้กู้ไม่ได้เป็นสมาชิกของสหกรณ์หรือจำนวนเงินกู้เกินกว่าวงเงินกู้ ซึ่งการควบคุมข้อมูลนำเข้า มีดังต่อไปนี้

6.2.1.1 การกำหนดข้อมูลหลักโดยจำกัดสิทธิในการเข้าใช้ข้อมูลให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ เช่น การให้สิทธิผู้จัดการในการดูรายงานงบการเงิน ให้สิทธิเจ้าหน้าที่ตลาดในการบันทึกการขายสินค้า เป็นต้น

6.2.1.2 การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนในเบื้องต้นก่อนบันทึกข้อมูลสู่ระบบงาน เช่น ระบบถูกออกแบบให้ป้อนข้อมูลเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น การหลีกเลี่ยงการบันทึกข้อมูลใหม่ทุกครั้งเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลหรือระบบถูกออกแบบให้มีเมนูกำหนดรายการโดยอัตโนมัติโดยผู้ควบคุมระบบงาน

6.2.1.3 รายการต่าง ๆ ต้องได้รับการอนุมัติอย่างเหมาะสมก่อนถูกบันทึกเข้าสู่ระบบงานคอมพิวเตอร์

6.2.1.4 การกำหนดให้ระบบพิมพ์ข้อมูลนำเข้าออกมาเป็นเอกสาร เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ด้วยตาและสามารถตรวจสอบหาร่องรอยของข้อมูลได้ และมีการตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องหลังการบันทึกข้อมูลโดยผู้ที่ไม่ได้ทำการบันทึกข้อมูล

Mahasarakham University

6.2.1.5 รายการที่ผิดปกติจะต้องถูกกันไว้ต่างหากโดยระบบงาน เช่น การกู้เงินเกินวงเงินที่กำหนดจะไม่ผ่านเข้าไปในระบบงานจนถึงขั้นตอนการอนุมัติการกู้และจะมีการรวบรวมรายงานให้ฝ่ายบริหารได้รับทราบ

6.2.1.6 ข้อมูลผลลัพธ์จากระบบงานหนึ่งที่เชื่อมโยงไปยังระบบอื่นจะต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องของยอดรวมหรือยอดรวมจำนวนรายการและมีการกระทบยอดข้อมูลที่สำคัญระหว่างระบบงานอย่างสม่ำเสมอ เช่น การรับเงินค่าขายสินค้าในระบบสินค้าถูกคำนวณยอดรวมและกระทบยอดเปรียบเทียบกับบัญชีขายสินค้าของระบบบัญชีแยกประเภท เป็นต้น

6.2.2 การควบคุมการประมวลผลข้อมูล (Processing Controls) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่ารายการที่สร้างโดยระบบงานได้รับการประมวลผลเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ภายหลังจากนำเข้าหรือสร้างขึ้นโดยระบบงานแล้วรายการต่าง ๆ จะไม่สูญหาย ไม่มีการเพิ่มเติมไม่ถูกนำมาประมวลผลซ้ำหรือมีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีเหตุผลและข้อผิดพลาดจากการประมวลผลจะถูกรายงานและแก้ไขทันเวลา วิธีควบคุมการประมวลผลข้อมูลอาจใช้วิธีดังต่อไปนี้

6.2.2.1 ควบคุมยอดรวม โดยการกำหนดให้จัดทำรายงานการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลเมื่อสิ้นวันทำการให้แสดงยอดยกมา รายการเคลื่อนไหวและยอดคงเหลือ สำหรับบัญชีแยกประเภทแต่ละบัญชี รายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสำหรับแต่ละบัญชีควรถูกนำไปกระทบยอดกับยอดรวมรายการที่คำนวณจากเอกสารประกอบรายการหรือเอกสารเบื้องต้นอื่น ๆ

6.2.2.2 ควบคุมความถูกต้องด้วยการสร้างและรักษาร่องรอยของข้อมูลจะช่วยให้สามารถติดตามรายการแต่ละรายการตั้งแต่ต้นจนจบได้ รวมทั้งให้หลักฐานสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับยอดบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภท การจัดทำรายงานทางการเงินและการแก้ไขรายการที่ผิดพลาดหรือสูญหายให้ถูกต้อง การควบคุมต่างๆ นี้อาจทำได้โดยการกำหนดไว้ในขั้นตอนการประมวลผลโดยจัดพิมพ์รายการที่บันทึกแล้วประมวลผลทุกสิ้นวันทำการ กำหนดให้มีหมายเลขอ้างอิงที่เป็นเอกลักษณ์และเรียงลำดับสำหรับการที่บันทึกข้อมูลเมื่อประมวลผลแต่ละรายการแล้วหมายเลขอ้างอิงนี้ควรถูกนำไปบันทึกไว้ในระเบียน (Record) บัญชีแยกประเภทและในเอกสารประกอบรายการนั้นและกำหนดให้มีการจัดพิมพ์รายงานจากระบบงานทุกสิ้นวัน

6.2.3 การควบคุมข้อมูลผลลัพธ์ (Output Controls) เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผลลัพธ์จากการประมวลผลหรือรายงานมีความถูกต้อง ครบถ้วนและมีการจำกัดการเข้าใช้ข้อมูลให้กับผู้ที่ได้รับอนุมัติเท่านั้นและสามารถส่งข้อมูลผลลัพธ์หรือรายงานไปยังบุคคลที่ได้รับอนุมัติทันเวลาจึงสามารถกำหนดวิธีการควบคุมได้ ดังนี้

6.2.3.1 มีการยืนยันหรือการสอบทานผลลัพธ์จากการประมวลผลว่าครบถ้วน ถูกต้อง ควรกำหนดให้มีการสอบทานการประมวลผลทุกสิ้นวันก่อนที่จะทำการปิดงานประจำวัน รายการที่ควรสอบทาน ได้แก่ รายงานการเปลี่ยนแปลงแฟ้มข้อมูลที่เกิดขึ้นประจำวัน รายงานการแสดงรายการแก้ไขข้อผิดพลาดหรือการยกเลิกรายการ เป็นต้น

Mahasarakham University

6.2.3.2 การควบคุมการเรียกดูผลลัพธ์จากการประมวลผล สิ่งที่ได้จากการประมวลผลควรถูกส่งมอบไปยังผู้ที่เหมาะสมที่มีสิทธิเท่านั้น ควบคุมโดยการใช้ทะเบียนคุมการรับเอกสารหรือผลลัพธ์จากการประมวลผลและมีขั้นตอนการลงลายมือชื่อรับรายงานทุกครั้งหรือการกำหนดการควบคุมในระบบงานสำหรับโปรแกรมที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ควรมีการควบคุมให้ผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลโดยตรงในเวลาที่กำหนดด้วยวิธีการกำหนดสิทธิในการเข้าใช้ข้อมูลให้กับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ผู้มีหน้าที่สอบทานผลลัพธ์ควรสอบทานอย่างระมัดระวังด้วยเช่นกัน

7. ลักษณะการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ

ลักษณะของการควบคุม พิจารณาจากหน้าที่หลักของการควบคุม คือ การนำระบบการควบคุมมาใช้เพื่อป้องกัน สืบหา หรือแก้ไขเหตุการณ์ที่ผิดกฎหมาย จึงสามารถแบ่งลักษณะของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ได้ดังนี้ (นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. 2553 : 13-14)

7.1 การควบคุมแบบป้องกัน (Preventive Control) เป็นการควบคุมที่ขัดขวางปัญหาก่อนที่จะเกิดขึ้น โดยการหาบุคลากรที่มีความสามารถสูงมาปฏิบัติงาน การควบคุมการเข้าถึงทรัพย์สิน อุปกรณ์และสารสนเทศทางการภายภาพที่มีประสิทธิผลสูงจะทำให้การป้องกันมีประสิทธิผลสูงตาม เช่น การพิสูจน์ตัวตน (Authentication) การกำหนดอำนาจ (Authorization) การฝึกอบรม (Training) การควบคุมการเข้าถึงทางกายภาพ (Controlling Physical Access) และการทำระบบให้แข็งแกร่ง (Hardening) เป็นต้น

7.2 การควบคุมแบบสืบหา (Detective Control) เป็นการควบคุมเพื่อค้นพบปัญหาหรือข้อผิดพลาดหลังจากเกิดรายการที่ผิดพลาดขึ้น เช่น การคำนวณซ้ำ เป็นการค้นหาข้อผิดพลาดที่เล็ดลอดมาจากการควบคุมแบบป้องกัน ซึ่งสามารถแสดงให้เป็นข้อผิดพลาดต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ โดยการเปรียบเทียบการเกิดขึ้นที่แท้จริงกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เมื่อค้นพบว่าผลลัพธ์ที่ได้ผิดไปจากมาตรฐานที่กำหนดไว้ระบบจะแจ้งเตือนผู้ใช้งานทราบเพื่อจะได้แก้ไขให้ถูกต้อง ตัวอย่างของการควบคุมในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรจะควบคุมด้วยการแจ้งเตือนผู้ปฏิบัติงานในกรณีที่ป้อนข้อมูลตัวเลขด้านเดบิตไม่ตรงกับด้านเครดิตในการบันทึกบัญชี จะต้องทำการแก้ไขก่อนจึงจะบันทึกบัญชีได้

7.3 การควบคุมแบบแก้ไข (Corrective Control) เป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดที่ตรวจพบให้ถูกต้องหรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต ซึ่งการควบคุมแบบแก้ไขจะประกอบด้วย ขั้นตอนที่กำหนดสาเหตุของข้อผิดพลาด การแก้ไขข้อผิดพลาด และการปรับปรุงระบบเพื่อให้ข้อผิดพลาดลดลงหรือหมดไป เช่น การปรับปรุงการรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ การกำหนดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน

8. แนวทางการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ดีและเหมาะสมจะทำให้ผู้ใช้ข้อมูล สารสนเทศที่ได้จากโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรเกิดความมั่นใจ สามารถใช้ข้อมูลประกอบ การตัดสินใจและเกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อสหกรณ์

Mahasarakham University

แนวคิดการควบคุมระบบสารสนเทศ สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางควบคุมการปฏิบัติงานของสหกรณ์ที่นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้งาน เพื่อมุ่งเน้นให้เกิด (อุษณา ภัทรมนตรี. 2551 : 1-14)

8.1 ความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (Integrity of Data)

แน่งน้อย ใจอ่อนน้อม (2543 : 347) ได้ให้ความหมายของ ความครบถ้วนคงสภาพของข้อมูล หมายถึง การรักษาความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณของข้อมูลสารสนเทศ

สมจิตร อาจอินทร์ และงามนิจ อาจอินทร์ (2551 : 74) ได้ให้ความหมายของความครบถ้วนคงสภาพของข้อมูล หมายถึง ข้อมูลที่อยู่ในฐานข้อมูลต้องมีความถูกต้องคล้องจองหรือมีความสมเหตุสมผลกัน

อุษณา ภัทรมนตรี (2543 : 16-17) ได้ให้ความหมายของ ความครบถ้วนคงสภาพของข้อมูล หมายถึง การรักษาความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลโดยคงสภาพของข้อมูลเดิมไม่ให้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงจากแหล่งที่มาเดิมโดยไม่ชอบ ซึ่งทำให้ข้อมูลสารสนเทศเชื่อถือได้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่บันทึกและประมวลผลในระบบได้รับการอนุมัติ (Authorization) ถูกต้องแม่นยำ (Accuracy) ครบถ้วน (Completeness) และสามารถพิสูจน์หาร่องรอยหรือหลักฐานยืนยันได้ (Validity) รวมทั้งเป็นข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ (Relevance)

สรุปความหมายของ ความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล หมายถึง การรักษาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากระบบงานให้คงสภาพของข้อมูลเดิมไม่ให้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยมิชอบ ทำให้ข้อมูลสารสนเทศเชื่อถือได้และมั่นใจได้ว่าข้อมูลมีการบันทึกประมวลผลในระบบได้รับการอนุมัติ ถูกต้อง ครบถ้วน สามารถพิสูจน์หาร่องรอยได้และเป็นข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจ

การได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและคงสภาพข้อมูลเดิม เป็นความรับผิดชอบของระบบจัดการฐานข้อมูล ระบบปฏิบัติการและผู้มีหน้าที่จัดการฐานข้อมูล จะมุ่งเน้นไปที่การควบคุมเฉพาะระบบงาน ถูกออกแบบระบบโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีการกำหนดแผนการทำงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน เพื่อควบคุมการพัฒนาระบบงานให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้งานอย่างเหมาะสม และออกแบบให้สอดคล้องกับระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล พ.ศ.2553 ข้อ 4 ซึ่งกำหนดให้สหกรณ์จัดให้มีมาตรการควบคุมที่เพียงพอ เพื่อให้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มีการประมวลผลที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้งาน รวมทั้งต้องมีการสื่อสารหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างถูกต้อง และข้อ 5 จัดให้มีและควบคุมดูแลเอกสารสนับสนุนการปฏิบัติงานสำหรับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

Mahasarakham University

8.1.1 สหกรณ์จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ให้กับผู้ใช้งาน เพื่อให้สามารถบันทึก ประมวลผลข้อมูลได้ถูกต้องและครบถ้วน และสื่อสารให้ผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรอย่างทั่วถึงเพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างถูกต้อง

8.1.2 สหกรณ์จัดทำเอกสารด้านฐานข้อมูลที่จำเป็นต้องมี ได้แก่ โครงสร้างข้อมูล (Data Structure) หรือพจนานุกรมข้อมูล (Data dictionary) และจัดทำเอกสารเกี่ยวกับคู่มือการใช้ระบบงานสำหรับผู้ใช้งาน อาจอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสารให้อยู่ในที่ปลอดภัยสามารถเรียกใช้งานได้

8.1.3 การออกแบบเอกสารการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบที่มีรายละเอียดเหมาะสมกับระบบงาน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความเอาใจใส่และตระหนักถึงความสำคัญของความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล

8.1.4 การควบคุมการนำข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์ สหกรณ์สามารถลดความเสี่ยงได้ด้วยวิธีการดังนี้

8.1.4.1 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนในด้านการบริหารความถูกต้องครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล

8.1.4.2 กำหนดวิธีการสอบทานความถูกต้องครบถ้วนและคงสภาพข้อมูล

8.1.4.3 จัดหาเครื่องมือในการนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมระบบงานต่างๆ ที่เหมาะสมและออกแบบวิธีการนำเข้าที่เหมาะสม เช่น ใช้ระบบกำหนดรหัสสินค้า (Barcode System) สำหรับการขายสินค้าของสหกรณ์ซึ่งมีเครื่องอ่านรหัสแท่งช่วยป้องกันความผิดพลาดที่เกิดจากการขายสินค้าและการบันทึกทะเบียนคุมสินค้าได้ หรือการให้รหัสข้อมูลและที่พบอย่างแพร่หลายจะเป็นรหัสสินค้า รหัสบัญชี เพื่อช่วยในการจัดประเภทข้อมูล การค้นหาข้อมูลและลดข้อผิดพลาดของข้อมูลและให้รหัสเรียงตามลำดับเพื่อช่วยลดการให้เลขรหัสซ้ำ

โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรถูกออกแบบให้สามารถควบคุมข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดการบันทึกผิดโดยสามารถตรวจสอบฟิลล์ค่าของข้อมูลที่จะนำไปจัดเก็บในส่วนของข้อมูลย่อยในแต่ละหน้าจอ เช่น การตรวจสอบด้วยตัวเลข การควบคุมยอดรวมหากไม่ถูกต้องระบบจะไม่ยอมให้บันทึก การควบคุมการบันทึกข้อมูลหากบันทึกไม่ครบทุกฟิลล์ ระบบจะไม่ยอมให้บันทึก การบันทึกจำนวนเงินหากมียอดเป็นบวกระบบจะยอมบันทึก เป็นต้น

8.1.4.4 การให้ความสำคัญกับการกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลหลักที่ใช้ในการประมวลผล เช่น การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้และวันที่เริ่มมีผลบังคับใช้โดยผู้ควบคุมงานระดับหัวหน้างาน

Mahasarakham University

8.1.4.5 การให้ความสำคัญกับการรับส่งข้อมูลระหว่างระบบงานสหกรณ์ที่ไม่เชื่อมโยงระบบงานอัตโนมัติจะต้องกำหนดให้มีการสอบทานข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระบบสินค้า ระบบสมาชิกและหุ้นและเงินให้กู้ ระบบเงินรับฝาก กับเจ้าหน้าที่บัญชีเพื่อให้ข้อมูลที่บันทึกเข้าสู่ระบบบัญชีมีความถูกต้องครบถ้วนและคงสภาพข้อมูลเดิม

8.1.4.6 การดูแลรักษาระบบคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอ เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดการหยุดชะงัก โปรแกรมมีเนื้อที่ในการประมวลผลและจัดเก็บข้อมูลที่เพียงพอ สหกรณ์ต้องมีการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของทางราชการที่กำกับดูแลการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร เช่น การใช้เมนูในระบบงานที่ถูกสร้างไว้โดยผู้พัฒนา ซึ่งจะปรากฏเมนูการล้างข้อมูลเก่า เมนูบำรุงรักษาฐานข้อมูลหรือเมนูจัดเรียงข้อมูลเพื่อสหกรณ์จะได้ดูแลระบบงานได้ด้วยตนเอง

8.2 การรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (Confidentiality and Accessibility)

อุษณา ภัทรมนตรี (2551 : 1-14) ได้ให้ความหมายของ การรักษาความลับและพร้อมใช้งาน หมายถึง การควบคุมเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่อยู่ในระบบสารสนเทศจะมีการเก็บรักษาความลับและผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่จะเข้าถึงข้อมูลนั้นได้ ไม่เกิดการรั่วไหล ไม่เปิดเผย หรือเกิดการลักลอบใช้ข้อมูลโดยไม่ชอบ แต่ต้องมีการควบคุมให้มั่นใจว่าข้อมูลและบริการการสื่อสารต่างๆ พร้อมที่จะใช้ได้ในเวลาที่ต้องการใช้งานไม่ให้เกิดปัญหาการหวงข้อมูลระหว่างส่วนงานหรือระบบล่มเมื่อต้องการใช้

คู่มือการรักษาความมั่นคงปลอดภัยฯ ICT (2550 : เว็บไซต์) หมายถึง การรับรองว่าจะมีการเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับและจะมีเพียงผู้มีสิทธิเท่านั้นที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้และมีการรับรองว่าข้อมูลหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งหลายพร้อมที่จะให้บริการในเวลาที่ต้องการใช้งาน

วุฒิไกร เพิ่มพูนศักดิ์ (2552 : เว็บไซต์) หมายถึง การทำให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงหรือเปิดเผยข้อมูลได้เฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นรวมทั้งการให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตามที่ต้องการ

ประทักษ์ วงศ์สินคงมั่น (2545 : 11) หมายถึง การควบคุมให้ข้อมูลได้ใช้งานโดยผู้ที่ได้รับอนุญาต สำหรับข้อมูลสำคัญหรือฐานข้อมูลซึ่งกิจการไม่ต้องการเปิดเผย

สรุปความหมายของการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน หมายถึง การป้องกันการเปิดเผยข้อมูลด้วยการให้สิทธิเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่จะเข้าถึงข้อมูลนั้นได้โดยไม่เกิดการรั่วไหล หรือเกิดการลักลอบใช้ข้อมูลโดยไม่ชอบ รวมทั้งมีข้อมูลต่างๆ พร้อมที่จะใช้ได้ในเวลาที่ต้องการสำหรับผู้ที่มีสิทธิในแต่ละส่วนงาน

Mahasarakham University

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล พ.ศ.2553 ข้อ 6 กำหนดไว้ว่าจะต้องสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ได้และสามารถนำข้อมูลออกจากฐานข้อมูลในรูปแบบที่อ่านเข้าใจได้ ซึ่งเกี่ยวกับการควบคุมทั่วไปและข้อ 7 กำหนดให้สหกรณ์จัดให้มีการสำรองข้อมูลของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถรองรับการประกอบธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและทันเหตุการณ์ ตลอดจนจัดให้มีการดูแลรักษาข้อมูลชุดสำรองให้มีความปลอดภัยรวมทั้งจัดให้มีการป้องกันมิให้มีการนำข้อมูลสำรองมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง ในส่วนของการควบคุมภายในเฉพาะระบบงานของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความลับของระบบงานและพร้อมใช้งาน มุ่งให้สหกรณ์ปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่กำหนด ซึ่งมีในเรื่องดังต่อไปนี้

8.2.1 กำหนดนโยบายและระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์สำหรับโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรไม่มีเข้ารหัส (Encryption) และสามารถใช้ซอฟแวร์ในการดึงข้อมูลอยู่ในรูปแบบที่สามารถอ่านเข้าใจง่าย จึงต้องควบคุมด้วยการให้รหัสผู้ใช้และรหัสผ่านในการเข้าถึงฐานข้อมูลอย่างรัดกุม เพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลที่ฐานข้อมูลโดยตรงและต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารของสหกรณ์โดยตรงในการเข้าถึงฐานข้อมูลเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล

8.2.2 การบำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์ระบบสารสนเทศ เพื่อไม่ให้เกิดชำรุดเสียหาย ใช้งานไม่ได้ เช่น การดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ การดูแลระบบปฏิบัติการด้วยเครื่องมือระบบ (System Tool) ให้มีการจัดเรียงข้อมูลและทำลายข้อมูลขยะ กำหนดนโยบายการบำรุงรักษาเป็นรายวัน รายเดือน รายปีให้ชัดเจน นโยบายการกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูลสำรอง นโยบายกำหนดสถานที่เก็บรักษาข้อมูลสำรอง เป็นต้น นอกจากนี้สหกรณ์อาจกำหนดให้มีการคัดเลือกพนักงานเข้าทำงานในหน้าที่ที่ต้องการความชำนาญเฉพาะด้านและกำหนดกรรมการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศในการตรวจสอบ การอนุมัติ การจัดหาซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ซึ่งมีความรู้ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างดีอาจเป็นบุคคลภายในหรือภายนอกสหกรณ์ก็ได้

8.2.3 กำหนดนโยบายหรือแผนรองรับกรณีเกิดเหตุการณ์ต่างๆที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบ หรือกรณีไม่สามารถกู้ระบบได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น นโยบายกำหนดผู้ดูแลรักษาชุดข้อมูลสำรอง นโยบายกำหนดให้มีการติดป้ายชื่อชุดข้อมูลไว้อย่างชัดเจน นโยบายกำหนดผู้มีหน้าที่เรียกคืนข้อมูล เป็นต้น และการทำประกันภัยสถานที่ติดตั้งโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรรวมทั้งครุภัณฑ์และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

8.2.4 การติดตั้งระบบควบคุมความปลอดภัยภายในสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์และโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร เช่น การติดตั้งเครื่องสำรองไฟฟ้ากรณีฉุกเฉิน การติดตั้งอุปกรณ์ตัดสัญญาณไฟกรณีไฟฟ้าลัดวงจร เป็นต้น

Mahasarakham University

8.3 การรักษาความปลอดภัย (Security)

อุษณา ภัทรมนตรี (2551 : 1-14) ได้ให้ความหมายของ การรักษาความปลอดภัย หมายถึง สินทรัพย์ที่อยู่ในระบบสารสนเทศ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟแวร์ อุปกรณ์อื่น ฐานข้อมูล แฟ้มข้อมูลและเครือข่ายสื่อสารที่ต้องการรักษาความปลอดภัยทั้งทางกายภาพและทางลอจิก จากการถูกบุกรุก โจรกรรม ทำลาย เปลี่ยนแปลงโดยไม่ชอบและรวมถึงการห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลของผู้รับและส่งข้อมูล (Non - Repudiation)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2548 : 365) ได้ให้ความหมายของ การรักษาความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันการนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุมัติ การป้องกันการเปิดเผยข้อมูลและการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรวมทั้งป้องกันการเสียหายและสูญหายของข้อมูล ซึ่งป้องกันการเข้าถึงทางตรรกะทั้งในระดับของเครือข่าย ระบบปฏิบัติการและในระบบงาน

สัลยุทธ์ สว่างวรรณ (2546 : 290 ; อ้างอิงมาจาก Laudon. 2010 : 323) ได้ให้ความหมายของ การรักษาความปลอดภัย หมายถึง การอ้างอิงไปยังนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติและมาตรการทางเทคนิคที่ถูกนำมาใช้ในการป้องกันการเข้าถึงระบบสารสนเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต การแก้ไขเปลี่ยนแปลง การขโมยหรือการทำอันตรายทางกายภาพต่อระบบสารสนเทศ

สรุปการรักษาความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันรักษาสินทรัพย์ที่อยู่ในระบบสารสนเทศ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟแวร์และอุปกรณ์รวมทั้งฐานข้อมูล แฟ้มข้อมูลให้มีความปลอดภัย ด้วยการป้องกันการเข้าถึงระบบหรือการถูกบุกรุก โจรกรรม ทำลายหรือถูกเปลี่ยนแปลงโดยผู้ไม่ได้รับอนุญาตหรือผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

การรักษาความปลอดภัยจะแบ่งไว้สำหรับผู้ใช้สองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานสามารถป้อนข้อมูลหรือปรับปรุงข้อมูลทั่วไปของระบบงานได้ แต่ไม่สามารถอ่านหรือปรับปรุงข้อมูลที่สำคัญที่สอดคล้องกับกฎ ระเบียบของสหกรณ์และกลุ่มผู้บริหารสามารถดูข้อมูลได้ทุกชนิดที่ต้องการของทุกแผนก แต่ไม่สามารถปรับปรุงข้อมูลผู้ใดได้เลย ซึ่งตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล พ.ศ.2553 ข้อ 2 ให้สหกรณ์จัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพที่เพียงพอแก่การป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าถึงอุปกรณ์สำคัญและจัดให้มีระบบป้องกันความเสียหายจากสภาวะแวดล้อมหรือภัยพิบัติต่างๆ ให้แก่อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สำคัญ และข้อ 3 ให้สหกรณ์จัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายเพียงพอแก่การป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้เข้าถึง ล่วงรู้ ใช้ประโยชน์หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือระบบดังกล่าวได้ ดังนั้น การรักษาความปลอดภัยจึงมีวิธีการดังนี้

Mahasarakham University

8.3.1 การควบคุมความปลอดภัยทางกายภาพ (Physical Hardware Control) เป็นการป้องกันทางกายภาพเพื่อไม่ให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ และตรวจสอบความผิดปกติของอุปกรณ์ทุกชนิด รวมถึงการป้องกันอัคคีภัย อุณหภูมิและความชื้นที่สูงหรือต่ำเกินไป การป้องกันข้อมูลสูญหาย และป้องกันความเสียหายของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ มีการรักษาให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถให้บริการได้ตลอดเวลาที่ต้องการ โดยการวางระบบควบคุมสภาวะแวดล้อมของระบบสารสนเทศ เช่น ระบบปรับอากาศ ระบบควบคุมความชื้นและคลื่นแม่เหล็ก ระบบป้องกันอัคคีภัยและระบบสำรองไฟฟ้า เป็นต้น

8.3.2 การควบคุมความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security Control) เป็นการป้องกันข้อมูลที่สำคัญให้พ้นจากการใช้งาน การเปลี่ยนแปลงและการทำลายโดยบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งต้องทำทั้งในขณะที่แฟ้มข้อมูลกำลังถูกใช้งานและอยู่ระหว่างการเก็บรักษา เพื่อให้ระบบงานและข้อมูลเกิดความปลอดภัยจากผู้ไม่ประสงค์ดี สหกรณ์ควรปฏิบัติดังนี้

8.3.2.1 กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการรหัสผู้ใช้งาน (User Account) ในเรื่องการสร้างหรือการเปลี่ยนแปลงหรือการลบรหัสผู้ใช้งานของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์อย่างเหมาะสม

8.3.2.2 กำหนดให้ผู้ใช้งานแต่ละรายมีรหัสผู้ใช้งาน (User Account) เป็นของตนเองไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่นและมีการกำหนดรหัสผ่านการเข้าถึงข้อมูลอย่างน้อย 6 ตัวอักษร

8.3.2.3 กำหนดระยะเวลาการเปลี่ยนรหัสผ่านของผู้ใช้งานอย่างน้อยทุกๆ 6 เดือน โดยผู้ใช้ต้องเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ทันทีที่เข้าสู่โปรแกรมระบบบัญชีครั้งแรกและต้องเก็บรักษารหัสผ่านไว้เป็นความลับของผู้ใช้เพียงผู้เดียว

8.3.2.4 กำหนดสิทธิของผู้ใช้งานในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรตามหน้าที่ความรับผิดชอบรวมทั้งคำนึงถึงการแบ่งแยกหน้าที่ที่ดีและเหมาะสม สามารถกำหนดตามระดับความสำคัญของข้อมูลเพื่อจะได้กำหนดรหัสผู้ใช้งานให้ตามความเหมาะสมกับระดับความสำคัญของข้อมูลและระบบงาน ดังนี้

1) ข้อมูลรายงานที่นำเสนอต่อหัวหน้าฝ่าย ประกอบด้วย รายงานข้อมูลหลักของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร รายงานการซื้อ-ขายสินค้าประจำวัน รายงานสินค้าและวัตถุดิบคงเหลือ รายงานรายได้ค่าบริการ รายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขาย รายงานใบสำคัญรับ รายงานใบสำคัญจ่าย รายงานการเคลื่อนไหวทุนเรือนหุ้น รายงานสมาชิกสมัครใหม่ รายงานค่าธรรมเนียมแรกเข้า รายงานการรับค่าหุ้น รายงานการจ่ายคืนค่าหุ้น รายงานการจ่ายเงินกู้ รายงานการรับชำระหนี้ รายงานทะเบียนสัญญา ผู้ควบคุมระบบงานสามารถกำหนดรหัสผ่านและให้สิทธิกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตลาด การรับ–จ่ายเงินและหัวหน้าฝ่ายสามารถเรียกดูรายงานดังกล่าวได้

Mahasarakham University

2) ข้อมูลรายงานที่นำเสนอผู้จัดการ ประกอบด้วย รายงานสินค้าคงเหลือ รายงานเงินสดรับ-จ่าย รายงานงบทดลอง รายงานสมาชิกคงเหลือ รายงานสรุปสมาชิกสมัครใหม่และลาออก รายงานสรุปเงินกู้คงเหลือ รายงานสรุปการจ่ายเงินกู้ รายงานสรุปการรับชำระหนี้ รายงานสรุปการรับฝากและถอนเงินฝาก สหกรณ์สามารถให้รหัสผ่านและให้สิทธิกับหัวหน้าฝ่ายการตลาด ฝ่ายการเงิน ฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายบัญชีและผู้จัดการในการเรียกรายงานและสำหรับสหกรณ์ขนาดเล็กมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายละหนึ่งคน สามารถให้สิทธิกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้

3) ข้อมูลรายงานที่นำเสนอคณะกรรมการสหกรณ์ ประกอบด้วย รายงานงบทดลอง รายงานงบการเงิน ได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน รายงานรายละเอียดกำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ รายละเอียดรายได้อื่น รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน งบต้นทุนขาย งบต้นทุนการผลิต รายงานผลการวิเคราะห์งบการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนทางการเงินด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ด้านคุณภาพสินทรัพย์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการทำกำไรและด้านสภาพคล่อง สหกรณ์สามารถให้รหัสผ่านและให้สิทธิกับหัวหน้าฝ่ายการตลาด ฝ่ายการเงิน ฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายบัญชี ผู้จัดการและกรรมการสหกรณ์ในการเรียกรายงาน ส่วนสหกรณ์ขนาดเล็ก มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายละหนึ่งคน สามารถให้สิทธิกับผู้จัดการและกรรมการสหกรณ์ได้

4) กำหนดให้มีการสอบทานสิทธิการใช้งานของผู้ใช้งานในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรว่าสอดคล้องตามหน้าที่ความรับผิดชอบ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งหรือเมื่อมีการเปลี่ยนพนักงาน

5) มีการควบคุมการใช้งานของผู้มีสิทธิสูงสุดในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร เช่น การควบคุมรหัสผู้ใช้งาน โดยเก็บซองรหัสผ่านไว้ในตู้เซฟหรือเปลี่ยนรหัสผ่านของผู้ใช้งานที่มีสิทธิสูงสุดอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

สำหรับสหกรณ์ที่มีการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายหรือมีการเชื่อมต่อกับภายนอกสหกรณ์ ควรมีการติดตั้งกำแพงไฟ (Firewall) และติดตั้งระบบป้องกันไวรัส รวมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

8.4 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (Efficiency and Effectiveness)

บุรินโท ชามะรัตน์ (2548 : 16) ได้ให้ความหมายของ ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง เป็นการเปรียบเทียบต้นทุนกับผลผลิตหรือผลงานที่ทำได้เมื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เป็นการวัดระหว่างข้อมูลนำเข้า (Input) กับข้อมูลผลลัพธ์ (Output) โดยพิจารณาถึงเวลาคือความเร็ว การใช้ทรัพยากร คือ ประหยัดถูกต้อง คุ้มค่า ไม่สูญเปล่า ไม่สิ้นเปลือง ใช้วิธีการบริหารหรือการจัดการที่ดีมีความเหมาะสม โดยบุคลากรหรือผู้รับบริการมีความที่พึงพอใจในการทำงานนั้นนั่นเอง

Mahasarakham University

พงษ์ศักดิ์ แก้วมีสี (2550 : 29) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานสำเร็จได้ทันเวลา ถูกต้อง รวดเร็ว ได้มาตรฐานเชื่อถือได้ เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนที่เสียไปกับประโยชน์ที่ได้รับแล้วมีความคุ้มค่า สูญเสียน้อยที่สุดและเป็นที่พึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล (2544 : 6) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิผลของระบบงาน หมายถึง มีการควบคุมโดยการป้องกัน ดูแลสินทรัพย์ขององค์กรให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ประโยชน์ได้และมีการควบคุมให้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศให้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล

อนันท์ งามสะอาด (2552 : เวปไซต์) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จของงานที่เป็นไปตามความมุ่งหวัง ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ เป้าหมายเชิงปริมาณจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดชนิด ประเภทและจำนวนของผลผลิตสุดท้ายที่ต้องการได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นลงและเป้าหมายเชิงคุณภาพจะแสดงถึงคุณค่าของผลผลิตที่ได้รับจากการดำเนินงานนั้นๆ และมีการมุ่งเน้นที่จุดสิ้นสุดของกิจกรรมหรือการดำเนินงานว่าได้ผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่และมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน

สรุปประสิทธิภาพของระบบงาน หมายถึง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เต็มที่เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ได้รับมีความสำเร็จ คุ้มค่า สูญเสียน้อยที่สุดและได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ส่วนการประเมินประสิทธิผล คือ ความสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศของระบบงานได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหวัง ทันเวลา ถูกต้อง รวดเร็ว เชื่อถือได้และผู้ใช้งานมีความพึงพอใจประโยชน์ของสารสนเทศที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร พิจารณาจากการที่ระบบงานสามารถประมวลผลข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ได้ทันเวลา (จริญญา แก้วมณี. 2534 : 480) คือ

8.4.1 ข้อมูลนำเข้าและผลลัพธ์ของระบบคอมพิวเตอร์ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานวัดได้จากการตรวจสอบรายงานที่ได้จากโปรแกรมระบบงานเปรียบเทียบกับเอกสารที่ใช้ในการป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อดูว่ารายการที่ป้อนเข้าระบบงานได้มีการนำไปประมวลผลและปรากฏผลในรายงานถูกต้องหรือไม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับการประมวลผล ซึ่งหากต้องการให้ระบบงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สหกรณ์ต้องมีการควบคุมข้อมูลนำเข้าและผลลัพธ์ของข้อมูลนำเข้า เป็นรายงานผลจากระบบงานซึ่งผ่านกระบวนการประมวลผลมาแปลงเป็นข้อมูลที่ให้ความหมายมากขึ้น เพื่อช่วยในการจัดการธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ผลลัพธ์ของระบบงาน คือ สารสนเทศที่เป็นผลมาจากการประมวลผลของระบบงานในการประมวลผลระบบจะสร้างข้อมูลซึ่งเราอาจมองเห็นด้วยตาหรือให้หลักฐานบางอย่างที่แสดงว่าการประมวลผลนั้นสำเร็จเรียบร้อย โดยทั่วไปจะอยู่ในรูปแบบดังนี้

Mahasarakham University

8.4.1.1 ผลลัพธ์ตามที่ได้ออกแบบไว้ เช่น รายงานทางการเงิน ยอดคงเหลือตามประเภทรายการ รายงานฐานะการเงินและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

8.4.1.2 ข้อมูลสำหรับติดตามตรวจสอบได้จะอยู่ในรูปรายการกิจกรรมหรือแฟ้มสำรองข้อมูล

8.4.1.3 แฟ้มข้อมูลหลักที่ได้รับการปรับเปลี่ยนค่าซึ่งจะเป็นข้อมูลนำเข้าไปประมวลผลครั้งต่อไป เช่น ข้อมูลลูกหนี้การค้าเป็นชื่อ ที่อยู่ วงเงินเครดิต ข้อมูลสมาชิกและหุ้นเป็นชื่อ ที่อยู่ จำนวนหุ้น สามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลระบบเงินให้กู้ต่อไปได้

8.4.2 ระบบการประมวลผล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานพิจารณาจากการควบคุมระบบงานคอมพิวเตอร์และผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผล โดยหน้าที่ของการควบคุมคือ การควบคุมกระบวนการประมวลผลให้ได้ผลลัพธ์ที่คาดคะเนได้และมีคุณภาพแน่นอน การควบคุมจะควบคุมทางเดินของข้อมูล การคำนวณ การกำหนดค่าต่างๆและกระบวนการในการแปลงข้อมูลนำเข้าให้เป็นข้อมูลผลลัพธ์ของระบบที่ถูกต้อง โดยมีลักษณะของการประมวลผล (อุษณา ภัทรมนตรี. 2551 : 1-23) ดังนี้

8.4.2.1 การปฏิบัติตามโปรแกรมที่กำหนดซึ่งผลลัพธ์ที่ได้สม่ำเสมอกว่าระบบมือหากเป็นโปรแกรมที่ดีผลการปฏิบัติงานย่อมถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ ในทางตรงข้ามถ้าโปรแกรมไม่ดีก็จะได้ผลผิดพลาดอย่างสม่ำเสมอ เช่น รายงานงบการเงินจากระบบบัญชีแยกประเภท รายงานสินค้าคงเหลือจากระบบสินค้า รายงานทุนเรือนหุ้นคงเหลือจากระบบสมาชิก ซึ่งสามารถเรียกดูข้อมูลได้เป็นรายวัน รายเดือน รายปีและมีความถูกต้องเมื่อเปรียบเทียบกับเอกสารการนำเข้าข้อมูล

8.4.2.2 ระบบสร้างรายการโดยอัตโนมัติ ตามเงื่อนไขในโปรแกรมซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า เช่น การคำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ของระบบเงินให้กู้เมื่อสมาชิกมาจ่ายชำระหนี้เมื่อเข้าสู่เมนูรับชำระหนี้จะปรากฏยอดดอกเบี้ยพึงชำระอัตโนมัติ ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเรียกดูดอกเบี้ยจากระบบงานได้ทุกเดือน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ยากต่อการมองเห็นหากขาดระบบการควบคุมที่เพียงพอ

8.4.2.3 ความเร็วในการประมวลผล การประมวลผลโดยระบบคอมพิวเตอร์สามารถทำได้อย่างรวดเร็วในพริบตา

8.4.2.4 วิธีการควบคุมแบบอัตโนมัติ ระบบสามารถสร้างวิธีการควบคุมแบบอัตโนมัติได้หลายประการ เช่น การให้เลขที่ใบเสร็จรับเงินหรือเลขที่สัญญาเงินกู้ การยอมรับข้อมูลเป็นตัวเลขหรือตัวอักษรเฉพาะบางฟิลล์ในระบบ การบันทึกค่าสูงสุดที่ยอมรับได้ การแจ้งเตือนข้อมูลนำเข้าที่ผิดพลาด เป็นต้น

8.4.2.5 การปรับยอดรายการครั้งเดียวแต่มีผลกระทบกับต่อแฟ้มข้อมูลหรือฐานข้อมูลอื่น เช่น การเปลี่ยนรหัสบัญชีและชื่อบัญชีในระบบบัญชีแยกประเภทจะส่งผลให้รายงานทางการเงินและรายการการวิเคราะห์งบการเงินให้ข้อมูลผิดพลาด ผู้ปฏิบัติงานจะต้องปรับปรุงข้อมูลหลักโดยกำหนดรูปแบบงบการเงินใหม่โดยผู้ใช้งาน รายงานต่างๆจึงจะถูกต้อง

Mahasarakham University

นอกจากพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานจาก การที่ระบบงานสามารถประมวลผลข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ได้ทันเวลาแล้ว ยังสามารถพิจารณาจาก (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2549 : 199) เรื่องดังต่อไปนี้

8.4.3 บุคลากรของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศประกอบด้วย

8.4.3.1 จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการจัดการระบบสารสนเทศที่ทันสมัยของสหกรณ์ เช่น การมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกข้อมูลแต่ละระบบงานที่ไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน และเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลจากโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร

8.4.3.2 การกำหนดนโยบายเพื่อจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความชำนาญมีความภักดีกับสหกรณ์ ไม่เกิดการลาออกเมื่อสหกรณ์ได้ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้การศึกษาอบรมสามารถปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญแล้ว

8.4.3.3 การจัดจ้างเจ้าหน้าที่เพียงพอกับการปฏิบัติงานหรือปริมาณงานของสหกรณ์

8.4.3.4 กำหนดนโยบายส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ เหมาะสม

8.4.3.5 มีการถ่ายทอดหรือสื่อสารข้อมูลระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการที่เกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศของสหกรณ์

8.4.4 การสื่อสารระหว่างสหกรณ์กับหน่วยงานของทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศ (นิติ จึงนิจนิรันดร์. 2548 : 121) ประกอบด้วย

8.4.4.1 การขอรับบริการโปรแกรม ซึ่งสหกรณ์ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ดังนี้

1) การขอใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร สหกรณ์ได้จัดทำหนังสือขอใช้โปรแกรมพร้อมทั้งแนบรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการครั้งที่มีมติให้ใช้โปรแกรมต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้ความเห็นชอบผ่านสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด

2) เจ้าหน้าที่ของทางราชการตรวจสอบความพร้อมของสหกรณ์ด้านอุปกรณ์ระบบปฏิบัติการ ข้อมูล บุคลากรและกระบวนการเตรียมความพร้อม รวมทั้งสอนแนะการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร

3) สหกรณ์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการกำหนดแผนการดำเนินงานเริ่มจากการยกยอดข้อมูล การเดินงานย้อนหลัง การบันทึกรายการประจำวันคู่ขนาดกับระบบเดิมและการปรับเปลี่ยนระบบงานของสหกรณ์เพื่อใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ในการบริการสมาชิก

4) เจ้าหน้าที่ของทางราชการดำเนินการยกยอดข้อมูล บันทึกรายการย้อนหลังตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและกำกับแนะนำให้สหกรณ์บันทึกรายการประจำวันคู่ขนานระบบเดิมสหกรณ์ต้องจัดให้มีการเปรียบเทียบยอดบัญชีย่อยหรือรายละเอียดคงเหลือรายตัวกับ

Mahasarakham University

บัญชีคุมยอดให้ถูกต้องตรงกันและบันทึกบัญชีด้วยมือควบคู่กับการบันทึกบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างน้อยหนึ่งเดือนโดยที่การบันทึกรายการต่างๆ ต้องไม่มีข้อคลาดเคลื่อนหรือข้อผิดพลาดที่เป็นสาระสำคัญ แล้วจึงปรับเปลี่ยนระบบงานเพื่อใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรบริการสมาชิกเต็มระบบ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงจะส่งมอบงานให้แก่สหกรณ์

5) สหกรณ์เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติการยกเลิกการบันทึกบัญชีด้วยมือและจัดทำหนังสือแจ้งให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดที่ตั้งทราบพร้อมทั้งแนบรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการครั้งที่มีมติให้ยกเลิกการบันทึกด้วยมือไปด้วย

8.4.4.2 มีการให้ข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาโปรแกรมอย่างต่อเนื่องและติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่กำกับดูแล (IT Provider) ทันทีที่มีข้อผิดพลาดจากระบบงาน

8.5 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance with Regulation)

จันทนา สาขากร นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2550 : 2-4) ได้ให้ความหมายของ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หมายถึง การดำเนินการเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายใดๆจากการละเว้นไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติผิดกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ตลอดจนกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กร

จริญญา แก้วมณี (2534 : 427) ได้ให้ความหมายของ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หมายถึง การควบคุมโดยการแบ่งส่วนงานและกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดไว้และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของทั้งองค์กร

อุษณา ภัทรมนตรี (2551 : 1-15) ได้ให้ความหมายของ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หมายถึง การควบคุมให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบจากสถาบันผู้กำกับดูแลภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายความผิดเกี่ยวกับความผิดด้านคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติสหกรณ์ ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์และการปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบข้อบังคับสหกรณ์

สรุปการปฏิบัติตามกฎระเบียบ หมายถึง การที่สหกรณ์มีการแบ่งส่วนงานและกำหนดวิธีปฏิบัติงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและมีการปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับสหกรณ์ที่กำหนดรวมทั้งกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องซึ่งระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล พ.ศ.2553 ข้อ 1 ให้สหกรณ์จัดให้มีนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติในการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เป็นลายลักษณ์อักษรและการควบคุมเฉพาะระบบงานของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร มีวิธีการควบคุมดังต่อไปนี้

Mahasarakham University

8.5.1 การควบคุมทางนโยบายการบริหาร เป็นการควบคุมทั่วไปของระบบงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ด้วยการกำหนดเป็นนโยบายแล้วรวบรวมไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และมีการสื่อสารให้ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศทราบว่ามีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ใดที่เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนดระดับการอนุญาตและสิทธิการใช้งาน การจัดโครงสร้างองค์กรและการแบ่งแยกหน้าที่สำคัญ การจัดหาและนำระบบมาใช้งาน และมีการจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงานให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

8.5.2 การควบคุมระบบงานให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบและข้อบังคับและมีการติดตามและปรับปรุงกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบงาน เช่น การกำหนดข้อมูลหลักในระบบงานให้สอดคล้องกับนโยบายผู้บริหาร การรายงานสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นในระบบงาน การจัดทำตารางเวลาเปิด-ปิดระบบและการมอบหมายการตรวจสอบข้อมูลรายงานหรือผลลัพธ์จากระบบงาน การปรับปรุงระเบียบสหกรณ์ให้สอดคล้องกับระบบงานหรือมีการให้ข้อมูลกับผู้พัฒนาเพื่อปรับปรุงโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรให้สอดคล้องกับการทำงานของสหกรณ์ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน

1. ความหมายของรายงานทางการเงิน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายของรายงานทางการเงินไว้ดังนี้

อรุณี อย่างธารา และคณะ (2552 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง งบการเงินที่จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ นโยบายการบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

พลพธู ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม (2548 : 320) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง ผลผลิตของกระบวนการทางการบัญชีทั้งหมด ซึ่งจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ได้แก่ งบดุล เป็นงบแสดงฐานะการเงินของบุคคลหรือกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง งบกำไรขาดทุน เป็นงบแสดงผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับงวดระยะเวลาหนึ่ง งบกำไรสะสมเป็นงบแสดงยอดคงเหลือของกำไรสุทธินับแต่เริ่มกิจการภายหลังหักลดจำนวนเงินปันผลที่จ่ายออกไปให้แก่ผู้ถือหุ้น

เมธสิทธิ์ พูลดี (2551 : 287) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง รายงานที่จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งก็คือ งบการเงิน ได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบย่อยและคำอธิบายอื่นๆซึ่งระบุว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

Mahasarakham University

นุชจรี พิเชฐกุล (2551 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง การสื่อสารข้อมูลทางการเงินซึ่งได้มาจากระบบบัญชีโดยมีงบการเงินเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ

งบการเงินของสหกรณ์ ประกอบด้วยงบดุล งบกำไรขาดทุนและงบต่างๆ รวมทั้งรายละเอียดประกอบงบการเงินตามแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ที่กำหนดให้การจัดทำงบการเงินเป็นการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ วันที่จัดทำงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน งบต้นทุนขาย/บริการ งบต้นทุนการผลิตและหมายเหตุประกอบงบการเงิน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2542 : 7)

จากความหมายของรายงานทางการเงินข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรที่ผ่านกระบวนการทางการบัญชี ซึ่งทำขึ้นตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด คือ งบการเงิน ซึ่งได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบต้นทุนขาย งบต้นทุนการผลิต หมายเหตุประกอบงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงินอื่นๆ ซึ่งระบุว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

2. ความสำคัญของรายงานทางการเงิน

รายงานทางการเงิน เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฐานะของกิจการ การเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสด ผลการดำเนินงานรวมทั้งการแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะของกิจการ โดยจะให้ข้อมูลที่มีประโยชน์และเชื่อถือได้แก่ผู้ใช้งบการเงินและเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งมีการจัดทำรายงานการเงินเพื่อ (ศศิวิมล มีอำพล. 2548 : 2-1)

2.1 ทำให้ทราบตัวเลขทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย

2.2 ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน

2.3 ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจให้สินเชื่อ

2.4 ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการประเมินภาวะกระแสเงินสด

2.5 ทำให้ทราบถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ สิทธิต่อทรัพยากรและผลของรายการ เหตุการณ์และสถานการณ์แวดล้อมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและสิทธิในทรัพย์สินนั้น

2.6 ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและกำไรของกิจการ

2.7 ทำให้ทราบถึงสภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้และกระแสเงินลงทุน

3. ประเภทของรายงานทางการเงิน

รายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วกำหนดให้สหกรณ์จัดทำรายงานทางการเงินที่จำเป็นต้องใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์ นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สมาชิกและหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสหกรณ์เป็นการเฉพาะเท่านั้น ดังนั้น รายงานทางการเงินของสหกรณ์ จึงประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน งบต้นทุนขาย/บริการ งบต้นทุนการผลิตและหมายเหตุประกอบงบการเงิน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2550 : 242) สามารถอธิบาย

Mahasarakham University

ได้ดังนี้

3.1 งบดุล เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่งว่ามีสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์ประเภทใดบ้าง เป็นมูลค่าเท่าใด

3.2 งบกำไรขาดทุน เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ว่าสหกรณ์มีผลกำไรหรือขาดทุนสุทธิเป็นจำนวนเงินเท่าใด

3.3 งบต้นทุนขาย/บริการ เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงต้นทุนในการขายสินค้าและให้บริการต่างๆ ว่าแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี สหกรณ์ได้ขายสินค้าและให้บริการต่างๆ คิดเป็นต้นทุนทั้งสิ้นเท่าใด

3.4 งบต้นทุนการผลิต เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงต้นทุนในการผลิตสินค้า แปรรูปผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ ว่ามีรายจ่ายที่ใช้ไปในการผลิตหรือแปรรูปอะไรบ้าง เป็นจำนวนเท่าใด โดยสหกรณ์ที่จัดทำงบต้นทุนการผลิตจะเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจผลิตสินค้า แปรรูปผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์เท่านั้น

3.5 หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อขยายความรายการในงบการเงิน ซึ่งให้รายละเอียดมากกว่าที่ปรากฏในงบการเงิน เช่น หลักเกณฑ์หรือนโยบายบัญชีและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนั้น เพื่อให้งบการเงินสามารถให้ข้อมูลที่เป็นคำอธิบายรายการต่างๆ อย่างเป็นระบบไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

4. คุณภาพของรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Quality)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ มีผู้กล่าวถึง รายงานทางการเงิน ดังนี้

ศศิวิมล มีอำพล (2547 : 3-6 - 3-8) กล่าวว่า รายงานทางการเงิน มีคุณภาพหลัก 4 ประการ

1. ความเข้าใจได้ (Understandability) หมายถึง รายงานทางการเงินต้องทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ทันทีที่ใช้ข้อมูล โดยสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชีอย่างเพียงพอรวมทั้งสมมติเพิ่มเติมอีกว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้เพียงพอแล้วยังมีความตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี

2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง การที่ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคตได้ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเมื่อข้อมูลนั้นสามารถช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดผลการประเมินของเหตุการณ์ในอดีตได้ ซึ่งรายการที่จะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้นจะขึ้นอยู่กับความมีนัยสำคัญ (Materiality) ข้อมูลที่มีนัยสำคัญ หมายถึง ความสำคัญของข้อมูลต่อการตัดสินใจ ถ้าข้อมูลใดที่ไม่นำเสนอในงบการเงินแล้วทำให้ผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจผิดพลาดไปจากที่ควรจะเป็นจะถือว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่มีนัยสำคัญ จำเป็นต้องนำเสนอในงบการเงินเพื่อไม่ให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด

Mahasarakham University

3. ความเชื่อถือได้ (Accuracy) หมายถึง ความเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญรวมทั้งไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความจริงที่เป็นอยู่ ดังนั้น ในรายงานทางการเงินในการบันทึกและการวัดมูลค่าต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ มีความเที่ยงธรรม มีเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ความเป็นกลาง ความระมัดระวังและความครบถ้วน

3.1 การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม หมายถึง ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินเป็นไปตามความเป็นจริงที่ควรแสดงโดยต้องเป็นรายการที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายได้ กล่าวคือ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากกิจการ และรายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.2 เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ หมายถึง ข้อมูลที่จะบันทึกและรับรู้รายการในงบการเงินนั้น จะใช้หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบโดยเน้นเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจโดยไม่ให้คำนึงถึงรูปแบบตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว

3.3 ความเป็นกลาง หมายถึง ข้อมูลที่นำเสนอในงบการเงินต้องมีความเป็นกลางปราศจากความลำเอียงไม่นำเสนอข้อมูลที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินไขว้เขวในการตัดสินใจโดยข้อมูลจะขาดความเป็นกลางถ้าผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูลงบการเงินเป็นไปตามที่ผู้จัดทำงบการเงินกำหนดไว้

3.4 ความระมัดระวัง หมายถึง การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินบางรายการต้องทำการประมาณการโดยไม่ทำให้สินทรัพย์หรือรายได้สูงเกินไปรวมทั้งไม่ทำให้หนี้สินและค่าใช้จ่ายต่ำเกินไป

3.5 ความครบถ้วน หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินจะเชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้องคำนึงว่าการแสดงข้อมูลครบถ้วนนั้นประโยชน์ที่ได้คุ้มกับต้นทุนที่เสียไปในการจัดทำงบการเงินหรือไม่

4. การเปรียบเทียบได้ (Comparability) หมายถึง รายงานทางการเงินต้องมีการเปรียบเทียบกันได้เพื่อเห็นแนวโน้มฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถนำข้อมูลในงบการเงินมาเปรียบเทียบกับงบการเงินในรอบระยะเวลาต่างกันของกิจการเดียวกัน รวมทั้งสามารถนำงบการเงินในรอบระยะเวลาเดียวกันมาเปรียบเทียบกับกิจการอื่นได้ โดยการเปรียบเทียบกันได้นั้นจะสามารถทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้

นุจรี พิเชฐกุล (2551 : 21-22) กล่าวว่า ลักษณะเชิงคุณภาพหลักของงบการเงินได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้และการเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งอธิบายได้ว่า

1. ความเข้าใจได้ (Understanding) หมายถึง ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจข้อมูลนั้นได้ ซึ่งลักษณะข้อนี้เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างผู้ใช้งบการเงินกับ

Mahasarakham University

การตัดสินใจ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ ดังนั้นข้อมูลทางการบัญชีที่จัดทำขึ้นควรอยู่ในรูปแบบและใช้ศัพท์ทางบัญชีที่ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจได้ โดยมีข้อสมมติว่า ผู้ใช้งบการเงินต้องมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี รวมทั้งมีความตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูลนั้น และแม้ว่าข้อมูลจะมีความยุ่งยากซับซ้อนเพียงใดถ้าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจผู้จัดทำก็ต้องแสดงข้อมูลให้ครบถ้วน

2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง เมื่อผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลนี้แล้วจะช่วยให้ตัดสินใจแตกต่างไปจากกรณีที่ไม่ได้รับข้อมูลนี้ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจย่อมช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคตและช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของการคาดคะเนที่ผ่านมา

3. ความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง ข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่ไม่มีข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ ไม่มีความลำเอียงและข้อมูลนั้นต้องเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดงหรือควรแสดง ไม่จำเป็นต้องมีความถูกต้องแม่นยำเนื่องจากในการจัดทำข้อมูลบางครั้งอาจต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการ และข้อมูลที่เชื่อถือได้ต้องประกอบด้วยลักษณะเชิงคุณภาพรอง 5 ลักษณะ คือ

3.1 การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) หมายถึง ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินแสดงถึงรายการและเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีอยู่จริงหรือเกิดขึ้นจริง

3.2 เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (Substance Over Form) หมายถึง ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจไม่ใช่รูปแบบทางกฎหมายอย่างเดียว ซึ่งในบางกรณีเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจแตกต่างไปจากรูปแบบทางกฎหมาย เช่น สัญญาเช่าการเงิน ซึ่งยังไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ให้ผู้เช่า แต่ผู้เช่าเป็นผู้ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้น พิจารณาแล้วสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงินจึงถือเป็นสินทรัพย์ของผู้เช่าไม่ใช่ผู้ให้เช่า

3.3 ความเป็นกลาง (Neutrality) หมายถึง ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินไม่ได้แสดงข้อมูลไปตามความต้องการของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ข้อมูลที่แสดงต้องมีความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียง

3.4 ความระมัดระวัง (Prudence) หมายถึง ในกรณีที่มีความไม่แน่นอนในการจัดทำงบการเงิน เช่น การประมาณการหนี้สิน ความสามารถในการเก็บหนี้และประมาณการอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์ ผู้จัดทำงบการเงินควรใช้ความระมัดระวัง กล่าวคือ ไม่ควรแสดงสินทรัพย์หรือรายได้ด้วยจำนวนที่สูงเกินไปและไม่ควรแสดงหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายด้วยจำนวนที่ต่ำเกินไป แต่หลักการนี้ไม่อนุญาตให้กิจการตั้งสำรองลับหรือตั้งค่าเผื่อไว้สูงเกินไป

Mahasarakham University

3.5 ความครบถ้วน (Completeness) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ กล่าวคือ ผู้จัดทำงบการเงินจะต้องแสดงข้อมูลอย่างครบถ้วนรวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ใช้งบการเงินจะไม่เข้าใจผิด

4. การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) หมายถึง ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเปรียบเทียบกันได้กับข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันของกิจการอื่นๆ และเปรียบเทียบกับข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันของกิจการเดียวกันในรอบระยะเวลาบัญชีที่ต่างกัน

เกษรี ณรงค์เดช (2541 : 6-7) ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพของรายงานการเงิน หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้งบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ประกอบด้วย

1. เข้าประเด็น (Relevance) หมายถึง รายงานการเงินนี้มีประเด็นที่จะช่วยในการวัดและตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อผู้ใช้

2. เข้าใจง่าย (Understanding) หมายถึง รายงานการเงินมีความเข้าใจได้ในการนำเสนอ ถึงแม้จะมีรูปแบบการนำเสนอที่ซับซ้อนแต่ง่ายแก่การเข้าใจ

3. มีหลักฐานอ้างอิง (Verifiability) หมายถึง รายงานการเงินนั้นมีหลักฐานอ้างอิงให้ตรวจสอบได้โดยบุคคลอื่นและมีผลต่อความน่าเชื่อถือ

4. เป็นกลาง (Neutrality) หมายถึง รายงานการเงินต้องปราศจากความลำเอียงและแสดงโดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจตามที่ผู้จัดทำงบการเงินกำหนดไว้

5. ทันเวลา (Timeliness) หมายถึง การนำเสนองบการเงินอย่างต่อเนื่องและภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าไม่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

6. การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) หมายถึง รายงานการเงินที่นำเสนอต่างงวดกันต้องเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินและสามารถคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการที่สามารถเปรียบเทียบกันได้และมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

7. ความสมบูรณ์ (Completeness) หมายถึง รายงานการเงินจะต้องครบถ้วนในการจัดทำหากข้อมูลนั้นมีนัยสำคัญ และมีต้นทุนในการจัดทำไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ได้รับ

สภาวิชาชีพบัญชี ได้ให้ความหมายของ คุณภาพของรายงานทางการเงิน หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในรายงานทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ซึ่งมีลักษณะเชิงคุณภาพหลักของรายงานการเงินสี่ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้และการเปรียบเทียบกันได้ โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้กรอบแนวคิดของสภาวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี. 2552 : 12-16) มาทำการศึกษาถึงคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนี้

1. ความเข้าใจได้ (Understandability) หมายถึง รายงานทางการเงินที่ได้จากระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ทันทีที่ใช้ข้อมูล โดยสมมติว่าผู้ใช้รายงานทางการเงินมีความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชีของ

Mahasarakham University

สหกรณ์อย่างเพียงพอรวมทั้งสมมติเพิ่มเติมอีกว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้เพียงพอแล้วยังมีความตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี แม้ว่าข้อมูลนั้นจะมีความยุ่งยากซับซ้อนเพียงใดก็ตาม และสหกรณ์ต้องไม่ละเว้นที่จะแสดงข้อมูลนั้นเพียงเพราะเห็นว่ายากเกินกว่าที่ผู้ใช้งบการเงินจะเข้าใจ

2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง การที่ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคตได้ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเมื่อข้อมูลนั้นสามารถช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดผลการประเมินของเหตุการณ์ในอดีตได้ ซึ่งรายการที่จะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้นจะขึ้นอยู่กับความมีนัยสำคัญ (Materiality) ข้อมูลที่มีนัยสำคัญ หมายถึง ความสำคัญของข้อมูลต่อการตัดสินใจ ถ้าข้อมูลใดที่ไม่นำเสนอในงบการเงินแล้วทำให้ผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจผิดพลาดไปจากที่ควรจะเป็นจะถือว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่มีนัยสำคัญ จำเป็นต้องนำเสนอในงบการเงินเพื่อไม่ให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด

3. ความเชื่อถือได้ (Accuracy) หมายถึง ความเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญรวมทั้งไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความจริงที่เป็นอยู่ โดยที่ข้อมูลนั้นอาจขาดความน่าเชื่อถือและอาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด จึงควรใช้วิธีการเปิดเผยแทนการรับรู้ ดังนั้น ในรายงานทางการเงินการบันทึกและการวัดมูลค่าต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ มีความเที่ยงธรรม มีเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ความเป็นกลาง ความระมัดระวังและความครบถ้วน

3.1 การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม หมายถึง ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินเป็นไปตามความเป็นจริงที่ควรแสดง อาจมีความเสี่ยงที่จะไม่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมซึ่งเกิดจากความซับซ้อนจากรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีหรือการวัดมูลค่า จึงต้องเป็นรายการที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายได้ ซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากกิจการและรายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.2 เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ หมายถึง ข้อมูลที่จะบันทึกและรับรู้รายการในงบการเงินนั้น จะบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจโดยไม่ให้คำนึงถึงรูปแบบตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว

3.3 ความเป็นกลาง หมายถึง ข้อมูลที่นำเสนอในงบการเงินต้องมีความเป็นกลางปราศจากความลำเอียงไม่นำเสนอข้อมูลที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินไขว้เขวในการตัดสินใจโดยข้อมูลจะขาดความเป็นกลางถ้าผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจหรือใช้ดุลยพินิจตัดสินใจตามที่ผู้จัดทำงบการเงินกำหนดไว้

3.4 ความระมัดระวัง หมายถึง การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินบางรายการด้วยการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนโดยไม่ทำให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงรายการสูงเกินไปรวมทั้งไม่ทำให้หนี้สินและค่าใช้จ่ายแสดงรายการต่ำเกินไป

Mahasarakham University

3.5 ความครบถ้วน หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนโดยคำนึงถึงความมีนัยสำคัญของข้อมูลและต้นทุนในการจัดการ ต้องคำนึงว่าการแสดงข้อมูลผิดพลาดจะทำให้ผู้ใช้เข้าใจผิดและข้อมูลจะขาดความน่าเชื่อถือ ไม่สามารถใช้เพื่อการตัดสินใจได้

4. การเปรียบเทียบได้ (Comparability) หมายถึง รายงานทางการเงินต้องมีการเปรียบเทียบกันได้เพื่อเห็นแนวโน้มฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ผู้ใช้รายงานการเงินต้องสามารถนำข้อมูลในรายงานการเงินมาเปรียบเทียบกับรายงานการเงินในรอบระยะเวลาต่างกันของสหกรณ์เดียวกัน รวมทั้งสามารถนำรายงานการเงินในรอบระยะเวลาเดียวกันมาเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นได้ ซึ่งผู้ใช้ต้องทราบนโยบายการบัญชีและการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเพื่อสามารถเปรียบเทียบรายงานทางการเงินได้ และสามารถทำให้ผู้ใช้รายงานการเงินนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สุธาทิพย์ พาโพธิ์ (2551 : 85-87) ได้ศึกษาการประเมินระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจน่าน จำกัด พบว่า สหกรณ์มีการควบคุมภายในสอดคล้องตามแนวคิดของ COSO ดำเนินงานด้านการรับ-ถอนเงินฝาก ด้านการจ่ายเงินกู้ ด้านการรับชำระค่าหุ้น-หนี้ และอื่นๆ และด้านการจ่ายค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ จะเห็นได้จากสหกรณ์มีการจัดโครงสร้างที่ดี มีระบบการสอบทาน การอนุมัติรายการ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทางการบริหารทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผน สั่งการและควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีการมอบหมายงาน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและระเบียบปฏิบัติด้านต่างๆ อย่างชัดเจนและมีการแบ่งแยกหน้าที่ แต่มีความเสี่ยงของการควบคุมภายในด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องระบบสารสนเทศและการป้องกันดูแลรักษาสารสนเทศ ควรจัดทำข้อมูลโดยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสม มีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว เช่น การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมระบบงานที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมต่อระบบงานของสหกรณ์ ตลอดจนปรับระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ การจัดระบบความปลอดภัยของข้อมูล เช่น การยืนยัน ตัวบุคคลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ที่จะเข้าระบบเป็นผู้มีสิทธิจริง ได้แก่ การใช้รหัสผ่าน (Password) และการให้สิทธิ (Authorization) ในการใช้ข้อมูล

วิลาภรณ์ พึ่งพิศ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของบริษัทบูรพาอุตสาหกรรม จำกัด พบว่า ระบบการควบคุมภายในเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผลซึ่งมีความสัมพันธ์

Mahasarakham University

กับโครงสร้างหน่วยงานของกลุ่มงานที่สังกัด วัฒนธรรมองค์กรและการรับรู้ต่อระบบการควบคุมภายในอย่างมีความรู้ ความเข้าใจ จึงจะทำให้องค์กรสามารถพัฒนาระบบการควบคุมภายในให้ประสบผลสำเร็จได้ พนักงานและผู้บริหารของบริษัทเห็นว่าการรับรู้เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในโดยวัฒนธรรม โครงสร้างและระบบงานขององค์กรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการเกิดปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในด้านหนึ่ง และการรับรู้เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในเป็นตัวแปรที่สำคัญในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในให้สำเร็จ การมีระบบการควบคุมภายในนั้นเพื่อจะได้มีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคหรือสร้างระบบงานให้กิจกรรมทุกอย่างสอดคล้องกัน

ชลอ เหรียญประดับ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ธุรกิจอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาก มีผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้วางระบบการควบคุมภายใน โดยกลุ่มวัตถุดิบและอุตสาหกรรมให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มเกษตร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีการให้ความสำคัญกับด้านการเงินการบัญชีมากที่สุดโดยมีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญ คือ การกำหนดผู้มีอำนาจอนุมัติ ระดับวงเงินและการแบ่งแยกหน้าที่ ส่วนด้านการจัดการ มีการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเมื่อนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการดำเนินงาน มีการกำหนดกฎระเบียบและมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ในส่วนของระบบบัญชีและระบบสารสนเทศซึ่งบันทึกกิจกรรมต่างๆ โดยแทรกอยู่ทั่วไปในองค์กรนั้นจะต้องจัดให้มีวิธีการควบคุมเฉพาะอย่างหลายๆ ชนิดเพื่อคอยกำกับดูแลการปฏิบัติงานที่สำคัญเหล่านี้

ธนพร ชูจิตต์ประชิต (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานราชการ พบว่า หน่วยงานราชการส่วนใหญ่มีระบบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีพอสมควรพร้อมทั้งได้ปฏิบัติสอดคล้องตามแนวการควบคุมทั่วไปและการควบคุมระบบงาน โดยมีระดับการควบคุมภายในด้านการแบ่งแยกหน้าที่สูงจะช่วยป้องกันความเสี่ยงและช่วยให้การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการปฏิบัติควบคู่กับการควบคุมการเข้าถึงระบบงานคอมพิวเตอร์ ควบคุมโปรแกรมฯ และอุปกรณ์รวมถึงการควบคุมกิจกรรมการทำงานด้วยการสอบทานงาน ส่วนกิจกรรมการควบคุมที่จำเป็นและเหมาะสมกับหน่วยงานราชการที่สุด คือ ด้านการควบคุมซอฟต์แวร์ระบบด้วยการแบ่งระดับการใช้งานและรหัสผ่าน รองลงมาเป็นการควบคุมความปลอดภัยระบบสารสนเทศ และการทำงานภายใต้ระบบ GFMIS จำเป็นต้องมีการควบคุมการประมวลผลและแฟ้มข้อมูลมากที่สุด ท้ายที่สุดการวางระบบการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศทางการบัญชีควรคำนึงถึงพันธกิจ เป้าหมาย ลักษณะการดำเนินธุรกิจลักษณะขององค์กรเพื่อช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

Mahasarakham University

คณพิชญ์ นามราช (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลกระทบของความสามารถในการจัดการระบบสารสนเทศที่มีต่อความสำเร็จการปฏิบัติงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนในประเทศไทย พบว่า ความสามารถในการจัดการระบบสารสนเทศด้านระบบสารสนเทศการตัดสินใจและระบบสารสนเทศสำนักงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวมด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการและประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ เพราะว่าการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นและการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีรวมทั้งการกระจายข่าวสารข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วกว้างขวาง สารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการนำระบบสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ความเที่ยงตรง แม่นยำ โปร่งใส ผู้บริหารสำนักงานพัฒนาชุมชนจึงให้ความสำคัญในการจัดการระบบสารสนเทศการตัดสินใจและระบบสารสนเทศสำนักงาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อผู้บริหาร จะส่งผลสำเร็จต่อองค์กรในที่สุด

ชลิต พุ่มโพธิ์สุวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการแข่งขันของตลาดซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในประเทศไทย : กรณีศึกษาซอฟแวร์บัญชีสำเร็จรูป พบว่า การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดการข้อมูลทำให้สามารถจัดการข้อมูลต่างๆ ได้รวดเร็ว การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งานในหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ช่วยให้สามารถวางแผนธุรกิจได้สะดวกและรวดเร็ว สำหรับงานด้านบัญชีซึ่งถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับกิจการ เนื่องจากข้อมูลทางด้านบัญชีเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานของกิจการ กิจการต้องมีการวางแผนหรือควบคุมการจัดการทางการเงินและการบัญชีที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินงานเกิดขึ้น ในการทำบัญชีในอดีตมักจะใช้เวลาในการจัดทำนานและมีการผูกขาดการจัดทำบัญชีที่คนคนเดียวส่งผลให้เกิดปัญหาและข้อผิดพลาดแก่กิจการรวมถึงการเสียค่าใช้จ่ายมากมายในการทำบัญชี ปัญหาเหล่านี้อาจหมดไปได้ หากมีการนำระบบการทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์มาใช้

มุจรินทร์ แก้วหย่อง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้ความสามารถทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชี คุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีประเภทธุรกิจเป็นธุรกิจบริการ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 11-20 ปี จำนวนพนักงานมากกว่า 70 คน จำนวนทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 500 ล้านบาท มีการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีทั้งระบบโดยการว่าจ้างบริษัทออกแบบระบบโดยเฉพาะ นักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีและคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีอยู่ในระดับมากและให้ความสำคัญเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจอยู่ในระดับมาก นักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการประกอบการ ประเภทธุรกิจและจำนวนพนักงานแตกต่างกันให้ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีและคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีไม่แตกต่างกันและให้ความสำคัญเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจไม่แตกต่างกัน พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับ

Mahasarakham University

คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับปัญหา ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความทันเวลามีความสัมพันธ์กับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีด้านความเชื่อถือได้ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้และด้านความสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้นักบัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพและสามารถนำรายงานทางการเงินไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กุสุมา โสเขียว (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี พบว่า ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ด้านความเข้าใจได้และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีโดยรวม ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้น ประสิทธิภาพการควบคุมภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ผู้บริหารองค์กรจึงควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในและส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีการตระหนักและปฏิบัติตาม เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

อักษราภรณ์ แว่นแก้ว (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักบัญชีธุรกิจ SMEs ให้ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความเป็นมืออาชีพโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ประกอบด้วย การทำวิจัยการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและละเอียดรอบคอบ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดมูลค่า ด้านบุคคล ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม การติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ด้านองค์กรและการบริหารจัดการธุรกิจ ประกอบด้วย การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจและมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจ ประกอบด้วย ข้อมูลที่นำเสนอในรายงานการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานการเงินสามารถเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ประกอบด้วย การนำเสนอข้อมูลที่สามารถคาดคะเนแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคต ด้านความเชื่อถือได้ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลที่ปราศจากความลำเอียงและมีความเที่ยงธรรม และด้านการเปรียบเทียบได้ ประกอบด้วย การนำเสนอเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่แตกต่างกัน โดยสรุป ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีมีความสำคัญกับการจัดทำรายงานการเงินให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ที่นอกเหนือจากสาขาวิชาชีพบัญชี

Mahasarakham University

ธกานต์ ชาติวงศ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลกระทบของจริยธรรมธุรกิจและวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงินบริษัทจดทะเบียน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจริยธรรมธุรกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความเคารพสิทธิส่วนบุคคลและด้านการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และ พบว่า จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และการรักษาสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพงบการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น บริษัทจดทะเบียนจึงควรนำข้อสรุปนี้ไปประยุกต์ใช้และสร้างงบการเงินให้มีคุณภาพเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและเกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะการเงินได้อย่างแท้จริง

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Changchit, Holsapple และ Madden (2001 : 437-449) ได้ศึกษาระบบสนับสนุนการประเมินการควบคุมภายในของผู้บริหารกรณีศึกษาระบบผู้เชี่ยวชาญและผลลัพธ์ของการทดลอง พบว่า การควบคุมภายในเป็นเรื่องสำคัญในการให้ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง เชื่อถือได้และความทันต่อเวลาของรายงานทางการเงินอย่างไรก็ตามความรับผิดชอบในหน้าที่การบริหารอย่างหนึ่ง คือ การรักษาไว้ซึ่งการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล รายงานครั้งนี้ไม่มีตัวอย่างของระบบที่ออกแบบสำหรับผู้บริหารในการตรวจสอบจุดอ่อนของการควบคุมภายใน ลักษณะของระบบนี้สามารถให้ประโยชน์อย่างมาก อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีความชัดเจนซึ่งระบบนี้จะให้ผลเชิงบวกเพราะผู้บริหารอาจจะรู้สึกไม่สะดวกสบายในการใช้ระบบนี้ รายงานนี้เป็นการพัฒนาระบบเพิ่มเติมด้วยการทดสอบผลการทดลอง คุณค่าของระบบและการรับรู้ของผู้บริหารในประโยชน์ของระบบ การวิจัยครั้งนี้เพิ่งจะมีการสำรวจเป็นครั้งแรกในการใช้ระบบผู้เชี่ยวชาญเป็นเครื่องช่วยผู้บริหารผู้ซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบจุดอ่อนของการควบคุมภายใน การค้นพบเบื้องต้นของการศึกษานี้ คือ ความเป็นไปได้ในการสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารที่มีส่วนร่วมในการทดลองครั้งนี้ได้แสดงความสนใจอย่างมากในการใช้ระบบนี้ การติดตั้งระบบสามารถทำให้องค์กรประหยัดเวลาและเงิน โดยการยอมให้เกิดจุดอ่อนในระบบการควบคุมภายในหรือการตรวจพบและแก้ปัญหาได้รวดเร็ว ระบบชนิดนี้สามารถรักษาไว้ซึ่งความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ดังนั้น จึงทำให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีที่เชื่อถือได้มากขึ้นและป้องกันและรักษาทรัพย์สินได้มากขึ้นดังนั้นระบบนี้สามารถก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับธุรกิจตรวจสอบโดยอำนวยความสะดวกในการเชื่อมั่นในการควบคุมภายในกิจการของลูกค้าและทำให้การวางแผนป้องกันความเสี่ยงลดลงด้วย

Abu-Musa (2010 : 13-35) ได้ศึกษาการควบคุมความปลอดภัยของธนาคารซาอุดิโดยการสำรวจความมีอยู่จริงและความเพียงพอของการดำเนินการควบคุมความปลอดภัยของระบบสารสนเทศทางการบัญชีในภาคการธนาคารซาอุดิที่มีการควบคุมความปลอดภัย พบว่า 74 เปอร์เซ็นต์ของผู้รับผิดชอบในการควบคุมภายในเชื่อว่าการบริหารจัดการธนาคารให้ความสำคัญและมีทัศนคติในทางบวกกับการควบคุมความปลอดภัยของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้คอมพิวเตอร์

Mahasarakham University

(Computerized Accounting Information Systems : CAIS) ในธนาคารและ 64 เปอร์เซ็นต์เชื่อว่าการสับเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่เป็นการปฏิบัติตามปกติซึ่งจะไปเพิ่มโอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดหรือความผิดปกติ และพบว่า การควบคุมความปลอดภัยทางกายภาพมักใช้เป็นอันดับแรกในการป้องกันระบบ (CAIS) เป็นการควบคุมความปลอดภัยของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพื่อป้องกันการถูกขโมยข้อมูล การถูกทำลายจากผู้ไม่ประสงค์ดีหรือจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต และการควบคุมผลลัพธ์จากระบบงานไม่ว่าจะเป็นที่แสดงเป็นผลลัพธ์ทางหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือที่พิมพ์เป็นรายงานจะต้องมีการป้องกันความปลอดภัยที่จะเกิดจากผู้ไม่มีสิทธิในการเข้าใช้ข้อมูล ไม่ให้เข้าไปดูข้อมูลได้ นอกจากนี้การควบคุมความปลอดภัยยังช่วยควบคุมการประมวลผลข้อมูลผลลัพธ์ให้มีความถูกต้องเที่ยงตรงอีกด้วย

Klamm และ Watson (2009 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในตามมาตรา 404 ของ Sarbanes – Oxley Act โดยทดสอบองค์ประกอบการควบคุมภายในของ COSO และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของธุรกิจที่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และที่ไม่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Non-IT) พบว่า การควบคุมภายในในมุมมองจากการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และมุมมองของธุรกิจที่ไม่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Non-IT) มีความสัมพันธ์กับห้าองค์ประกอบของ COSO (The Committee of Sponsoring Organization's Internal Control) เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน 3 ด้านของ COSO จากการสอบถามบริษัท 490 แห่ง เมื่อใช้ Sarbanes – Oxley มาตรา 404 ในช่วงปีแรกของการปฏิบัติตามสามารถแบ่งกลุ่มบริษัทที่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และที่ไม่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Non-IT) ตามจุดอ่อนตามองค์ประกอบการควบคุมภายในของ COSO พบว่า ข้อผิดพลาดทางการบัญชีมีความสัมพันธ์เป็นบวกกับการมีจุดอ่อนของการควบคุมภายในตามองค์ประกอบการควบคุมภายในของ COSO กล่าวคือ บริษัทที่มีรายงานจุดอ่อนที่เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) อ่อนแอ มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในตามองค์ประกอบการควบคุมภายในของ COSO อ่อนแอมากกว่าบริษัทที่ไม่มีส่วนประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) อ่อนแอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านการประเมิน ความเสี่ยงและด้านการติดตามผล

Chang, Lew และ Tong (2001 : 311-327) ได้ศึกษาการควบคุมทางการบัญชีและการควบคุมทางการบริหารของจีนที่ถือปฏิบัติในธุรกิจครอบครัวที่มีชื่อเสียง พบว่า มีประเด็นที่สำคัญในการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการควบคุมทางการบัญชีและทางการบริหาร ในธุรกิจมีการแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมเงินสด การใช้งบประมาณในการวางแผนและมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลอย่างไรก็ตามปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมที่ยอมรับกันในสมัยนั้นมีผลในการขัดขวางความมีประสิทธิผล ดังเช่นในการปฏิบัติงานมีการถูกครอบงำโดยการดำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับสังคมแวดล้อม ในที่สุดก็นำไปสู่การมีอำนาจที่มากเกินไปของตัวบุคคลและกฎที่เข้มงวดความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่าย ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนี้ควรมีการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในการบริหารของธุรกิจครอบครัวในสังคมขึ้น

Mahasarakham University

Xu (2010 : 628-634) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพข้อมูลและปัจจัยที่ทำให้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีประสบผลสำเร็จ พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ หลักการบริหารของผู้บริหารระดับสูง นโยบายและมาตรฐานขององค์กร คุณภาพข้อมูล การฝึกอบรม โครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร กระบวนการในการบริหาร แรงงานสัมพันธ์ การบริหารคุณภาพ คู่ค้า การพัฒนาผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนระบบบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ การตรวจสอบและการติดตามผล ระบบการควบคุมภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งสุดท้ายจะส่งผลต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศขององค์กรในที่สุด

Mahasarakham University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 563 คน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2553 : เว็บไซต์) ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 1

Mahasarakham University

ตาราง 1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของหัวหน้าฝ่ายบัญชี สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเขตพื้นที่

เขตพื้นที่	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 3		
1. นครราชสีมา	56	24
2. มหาสารคาม	47	11
3. สุรินทร์	37	10
4. บุรีรัมย์	47	10
5. ชัยภูมิ	39	9
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 4		
1. กาฬสินธุ์	21	21
2. มุกดาหาร	9	3
3. ยโสธร	17	5
4. ร้อยเอ็ด	37	8
5. ศรีสะเกษ	26	6
6. อำนาจเจริญ	9	3
7. อุบลราชธานี	39	10
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5		
1. ขอนแก่น	41	12
2. นครพนม	13	5
3. สกลนคร	24	5
4. หนองคาย	17	5
5. หนองบัวลำภู	16	5
6. อุดรธานี	32	10
7. เลย	36	8
รวม	563	170

Mahasarakham University

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชี จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในสหกรณ์ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ จำนวนพนักงาน จำนวนสมาชิก ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจ และทุนดำเนินงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 26 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล จำนวน 6 ข้อ ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน จำนวน 5 ข้อ ด้านการรักษาความปลอดภัย จำนวน 5 ข้อ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาคุณภาพรายงานทางการเงิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ จำนวน 5 ข้อ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ด้านความเชื่อถือได้ จำนวน 5 ข้อ ด้านการเปรียบเทียบได้ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินตามเอกสารดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำผลการศึกษาตามข้อ 1 มาจัดทำแบบสอบถาม โดยกำหนดแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ความมุ่งหมายและสมมติฐานในการวิจัย และส่วนของคุณภาพรายงานทางการเงินประยุกต์จาก พรพิศ จันทรจตุรภัทร (2548 : 113)

Mahasarakham University

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ดังนี้

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ปพฤกษ์ อุตสาหะวาณิชกิจ คณบดีคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.2 อาจารย์ ดร.อัครเดช ฉวีรักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

6. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try Out) กับหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คนแรก

6.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation ซึ่งการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.540 – 0.906 (ตาราง 41 ภาคผนวก ข) และคุณภาพรายงานทางการเงิน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.537 – 0.879 (ตาราง 41 ภาคผนวก ข)

6.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.833 – 0.907 (ตาราง 41 ภาคผนวก ข) และคุณภาพรายงานทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.839 – 0.891 (ตาราง 41 ภาคผนวก ข)

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้ว จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

Mahasarakham University

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและความสมบูรณ์ของเอกสารเตรียมนำส่งทางไปรษณีย์

2. ยื่นขอหนังสือราชการจากคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 563 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับแสตมป์และซื่อผู้รับบนซองพร้อมกำหนดวันส่งคืนตามที่อยู่ที่กำหนดไว้

3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางถึงกลุ่มตัวอย่างแต่ละพื้นที่ตามรายชื่อ ที่อยู่ตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน 2554 จำนวน 563 ฉบับ ตามชื่อ ที่อยู่ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถามซึ่งกำหนดให้ตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถามโดยแนบซองจดหมายติดแสตมป์ไปพร้อมกัน

4. เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลา 15 วัน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา จำนวน 132 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโทรศัพท์ติดตามหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มเดิมที่ยังไม่ส่งกลับมาอีกครั้ง หลังจากนั้นจนถึงวันที่ 10 ธันวาคม 2554 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา จำนวน 42 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 174 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 30.91 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่าง รวมระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล 31 วัน

5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีได้รับ และตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 170 ฉบับ จึงใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

Mahasarakham University

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์และคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม จำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงาน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis Of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis Of Variance : MANOVA)

ตอนที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์และคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

Mahasarakham University

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
   1.1 ร้อยละ (Percentage)
   1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
   1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
   2.1 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
   2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยใช้ Variance Inflation Factor (VIF)
4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
   4.1 F- test (ANOVA และ MANOVA)
   4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)
   4.3 การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)
   4.4 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

Mahasarakham University

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาในการแจกแจง แบบ F-distribution
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบใน t-distribution
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p-value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
VIF	แทน	ค่าทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (Variance Inflation Factor)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
$AdjR^2$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Constant)
ITIC	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม

Mahasarakham University

ITTD แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล

ITCA แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน

ITSE แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย

ITEE แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน

ITCR แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

FRQ แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม

FRU แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเข้าใจได้

FRR แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

FRA แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเชื่อถือได้

FRC แทน คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านการเปรียบเทียบกันได้

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Mahasarakham University

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจ และทุนดำเนินงานต่างกัน

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจ และทุนดำเนินงานต่างกัน

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	145	85.29
1.2 หญิง	25	14.71
รวม	170	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	20	11.77
2.2 30 - 40 ปี	63	37.06
2.3 41 - 50 ปี	66	38.82
2.4 มากกว่า 50 ปี	21	12.35
รวม	170	100.00

Mahasarakham University

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
3. สถานภาพ		
3.1 โสด	38	22.35
3.2 สมรส	124	72.94
3.3 หม้าย/หย่าร้าง	8	4.71
รวม	170	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	167	98.24
4.2 สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.76
รวม	170	100.00
5. ประสบการณ์การทำงาน		
5.1 น้อยกว่า 5 ปี	21	12.35
5.2 5 - 10 ปี	39	22.94
5.3 11 - 15 ปี	41	24.12
5.4 มากกว่า 15 ปี	69	40.59
รวม	170	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 20,000 บาท	48	28.23
6.2 20,000 - 30,000 บาท	52	30.59
6.3 30,001 - 40,000 บาท	63	37.06
6.4 มากกว่า 40,000 บาท	7	4.12
รวม	170	100.00

จากตาราง 2 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 85.29) อายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 38.82) รองลงมา 30 - 40 ปี (ร้อยละ 37.06) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 72.94) รองลงมาโสด (ร้อยละ 22.35) ระดับการศึกษา ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 98.24) ประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 40.59) รองลงมา 11 – 15 ปี (ร้อยละ 24.12) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท (ร้อยละ 37.05) รองลงมา 20,000 – 30,000 บาท (ร้อยละ 30.58)

Mahasarakham University

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย จำนวนพนักงาน จำนวนสมาชิก ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงาน แตกต่างกัน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนพนักงาน		
1.1 น้อยกว่า 10 คน	62	36.47
1.2 10 – 15 คน	44	25.88
1.3 16 – 20 คน	24	14.12
1.4 มากกว่า 20 คน	40	23.53
รวม	170	100.00
2. จำนวนสมาชิก		
2.1 น้อยกว่า 1,000 คน	30	17.65
2.2 1,000 – 3,000 คน	80	47.06
2.3 3,001 – 5,000 คน	34	20.00
2.4 มากกว่า 5,000 คน	26	15.29
รวม	170	100.00
3. ระยะเวลาการดำเนินงาน		
3.1 น้อยกว่า 10 ปี	13	7.65
3.2 10 - 20 ปี	28	16.47
3.3 21 - 30 ปี	27	15.88
3.4 มากกว่า 30 ปี	102	60.00
รวม	170	100.00
4. ปริมาณการดำเนินธุรกิจ		
4.1 ต่ำกว่า 50,000,000 บาท	46	27.06
4.2 50,000,000 – 100,000,000 บาท	43	25.29
4.3 100,000,001 – 200,000,000 บาท	39	22.94
4.4 มากกว่า 200,000,000 บาท	42	24.71
รวม	170	100.00

Mahasarakham University

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
5. ทุนดำเนินงาน		
5.1 ต่ำกว่า 50,000,000 บาท	55	32.35
5.2 50,000,000 – 100,000,000 บาท	35	20.59
5.3 100,000,001 – 200,000,000 บาท	44	25.88
5.4 มากกว่า 200,000,000 บาท	36	21.18
รวม	170	100.00

จากตาราง 3 พบว่า สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 10 คน (ร้อยละ 36.47) รองลงมามี 10 - 15 คน (ร้อยละ 25.88) มีจำนวนสมาชิก 1,000 – 3,000 คน (ร้อยละ 47.06) รองลงมามี 3,001 - 5,000 คน (ร้อยละ 20.00) ระยะเวลาการดำเนินงาน มากกว่า 30 ปี (ร้อยละ 60) รองลงมา 10 - 20 ปี (ร้อยละ 16.47) ปริมาณการดำเนินธุรกิจ ต่ำกว่า 50,000,000 บาท (ร้อยละ 27.06) รองลงมา 50,000,000 – 100,000,000 บาท (ร้อยละ 25.29) และทุนดำเนินงาน ต่ำกว่า 50,000,000 บาท (ร้อยละ 32.35) รองลงมา 100,000,000 – 200,000,000 บาท (ร้อยละ 25.88)

Mahasarakham University

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล	4.40	0.47	มาก
2. ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	4.36	0.81	มาก
3. ด้านการรักษาความปลอดภัย	4.23	0.58	มาก
4. ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	4.32	0.58	มาก
5. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	4.36	0.52	มาก
โดยรวม	4.33	0.48	มาก

จากตาราง 4 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ($\overline{X}$ = 4.40) ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ($\overline{X}$ = 4.36) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\overline{X}$ = 4.36) และด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน ($\overline{X}$ = 4.32)

Mahasarakham University

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชี สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการกำหนดรหัสข้อมูลในระบบงานที่ถูกต้องจะช่วยให้การประมวลผลของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรมีความถูกต้อง ครบถ้วน	4.36	0.64	มาก
2. สหกรณ์มั่นใจว่าการมอบหมายให้มีผู้ควบคุมระบบการทำงานของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรจะทำให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและนำไปใช้ในการตัดสินใจได้	4.31	0.64	มาก
3. สหกรณ์สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมฯที่ถูกต้อง เพื่อให้การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติเปลี่ยนแปลง แก้ไขรายการมีการปฏิบัติได้ถูกต้อง	4.42	0.65	มาก
4. สหกรณ์ตระหนักว่าการเก็บรักษาโครงสร้างข้อมูลและคู่มือการใช้โปรแกรมฯให้พร้อมใช้งาน จะช่วยลดข้อผิดพลาดในการทำงานของเจ้าหน้าที่	4.38	0.61	มาก
5. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการให้รหัสผ่านและให้สิทธิในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ช่วยป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยมิชอบ	4.46	0.72	มาก
6. สหกรณ์เชื่อว่าการดูแลรักษาโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ ครบวงจร เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้การประมวลผลของข้อมูล มีความถูกต้องและสมบูรณ์	4.48	0.59	มาก
โดยรวม	4.40	0.47	มาก

Mahasarakham University

จากตาราง 5 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สหกรณ์เชื่อว่าการดูแลรักษาโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอช่วยให้การประมวลผลของข้อมูล มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ($\overline{X}$ = 4.48) สหกรณ์เห็นด้วยว่าการให้รหัสผ่านและให้สิทธิในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ช่วยป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยมิชอบ ($\overline{X}$ = 4.46) และสหกรณ์สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมฯที่ถูกต้องเพื่อให้การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติ เปลี่ยนแปลง แก้ไขรายการมีการปฏิบัติได้ถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.42)

Mahasarakham University

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมฯ จะช่วยให้ไม่เกิดข้อมูลสูญหายหรือใช้งานไม่ได้ (เช่น การบำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์ การกำหนดแผนรองรับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น)	4.31	0.72	มาก
2. สหกรณ์มั่นใจว่าการสำรองข้อมูลอย่างน้อยวันละครั้งและทำอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้สหกรณ์มีข้อมูลพร้อมที่จะนำมาใช้ได้ตลอดเวลา	4.52	0.59	มากที่สุด
3. สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการติดฉลากบอกรายละเอียดบนสื่อสำรองข้อมูล ทำทะเบียนคุมและเก็บรักษาข้อมูลสำรองทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อช่วยป้องกันการสูญหายของข้อมูล	4.25	0.74	มาก
4. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการติดตั้งระบบควบคุมความปลอดภัยและทำประกันภัยสถานที่ติดตั้งโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรช่วยให้มีข้อมูลพร้อมใช้ตลอดเวลา	4.23	0.79	มาก
5. สหกรณ์เชื่อว่าการควบคุมการให้รหัสผู้ใช้และรหัสผ่านในการเข้าถึงฐานข้อมูลและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลต้องผ่านการอนุมัติจากฝ่ายบริหารช่วยป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลได้	4.52	0.80	มากที่สุด
โดยรวม	4.36	0.81	มาก

จากตาราง 6 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ สหกรณ์มั่นใจว่าการสำรองข้อมูลอย่างน้อยวันละครั้งและทำอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้สหกรณ์มีข้อมูลพร้อมที่จะนำมาใช้ได้ตลอดเวลาและสหกรณ์เชื่อว่า

Mahasarakham University

การควบคุมการให้รหัสผู้ใช้และรหัสผ่านในการเข้าถึงฐานข้อมูลและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลต้องผ่านการอนุมัติจากฝ่ายบริหารช่วยป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลได้ ($\overline{X}$ = 4.52) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมฯ จะช่วยให้ไม่เกิดข้อมูลสูญหายหรือใช้งานไม่ได้ (เช่น การบำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์ การกำหนดแผนรองรับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น) ($\overline{X}$ = 4.31) สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการติดฉลากบอกรายละเอียดบนสื่อสำรองข้อมูล ทำทะเบียนคุมและเก็บรักษาข้อมูลสำรองทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อช่วยป้องกันการสูญหายของข้อมูล ($\overline{X}$ = 4.25) สหกรณ์เห็นด้วยว่าการติดตั้งระบบควบคุมความปลอดภัยและทำประกันภัยสถานที่ติดตั้งโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรช่วยให้มีข้อมูลพร้อมใช้ตลอดเวลา ($\overline{X}$ = 4.23)

Mahasarakham University

ตาราง 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการควบคุมการเข้า/ออกสถานที่ติดตั้งคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ช่วยป้องกันผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้	4.21	0.70	มาก
2. สหกรณ์มั่นใจว่าการควบคุมสภาพแวดล้อมให้ระบบเตือนไฟไหม้ ระบบสำรองไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบคอมพิวเตอร์ใช้งานได้ตลอดเวลา ช่วยป้องกันไม่ให้ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ถูกทำลายได้	4.21	0.75	มาก
3. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการกำหนดสิทธิให้ผู้ใช้งานด้วยรหัสผ่านอย่างน้อยหกตัวอักษรและให้เจ้าหน้าที่เก็บเป็นความลับช่วยป้องกันการเข้าถึงระบบ การโจรกรรมหรือทำลายข้อมูลได้	4.33	0.74	มาก
4. สหกรณ์เชื่อว่าการจัดทำทะเบียนคุมผู้ปฏิบัติงานและกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ทันทีที่เข้าสู่โปรแกรมครั้งแรก ช่วยให้แฟ้มข้อมูลมีความปลอดภัย	4.13	0.76	มาก
5. สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการควบคุมการใช้งานของผู้มีสิทธิสูงสุดในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขข้อมูลสำคัญที่ใช้ประมวลผลเป็นไปโดยถูกต้อง	4.25	0.73	มาก
โดยรวม	4.23	0.58	มาก

จากตาราง 7 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สหกรณ์เห็นด้วยว่าการกำหนดสิทธิให้ผู้ใช้งานด้วยรหัสผ่านอย่างน้อยหกตัวอักษรและให้เจ้าหน้าที่เก็บเป็นความลับช่วยป้องกันการเข้าถึงระบบ การโจรกรรมหรือทำลายข้อมูลได้ ($\overline{X}$ = 4.33) สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการควบคุมการใช้งานของผู้มีสิทธิสูงสุดในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไข

Mahasarakham University

ข้อมูลสำคัญที่ใช้ประมวลผลเป็นไปโดยถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.25) สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการควบคุมการเข้า/ออกสถานที่ติดตั้งคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ช่วยป้องกันผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้และสหกรณ์มั่นใจว่าการควบคุมสภาพแวดล้อมให้ระบบเตือนไฟไหม้ ระบบสำรองไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบคอมพิวเตอร์ใช้งานได้ตลอดเวลา ช่วยป้องกันไม่ให้ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ถูกทำลายได้ ($\overline{X}$ = 4.21)

Mahasarakham University

ตาราง 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรถูกออกแบบให้มีการประมวลผลและออกรายงานได้สอดคล้องกับระเบียบและความต้องการใช้งาน	4.21	0.75	มาก
2. สหกรณ์มั่นใจว่าการประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโปรแกรมระบบต่างๆที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน ช่วยลดข้อผิดพลาดและได้รับข้อมูลตรงกับความต้องการใช้งาน	4.31		มาก
3. สหกรณ์ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจรหัสข้อมูลต่างๆในโปรแกรมฯ เช่น รหัสบัญชี รหัสสินค้า รหัสสมาชิก เพื่อให้การปฏิบัติงาน ถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา	4.29	0.70	ปานกลาง
4. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการทดสอบความถูกต้องของการประมวลผลของโปรแกรมฯ อย่างสม่ำเสมอช่วยให้ผู้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของโปรแกรมฯได้ทันกาล	4.31	0.68	มาก
5. สหกรณ์เห็นด้วยว่าโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรช่วยลดขั้นตอนการทำงานของสหกรณ์และช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็ว ทันกาล	4.48	0.68	มาก
โดยรวม	4.32	0.58	มาก

จากตาราง 8 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สหกรณ์เห็นด้วยว่าโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรช่วยลดขั้นตอนการทำงานของสหกรณ์และช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็ว ทันกาล ($\overline{X}$ = 4.48) สหกรณ์มั่นใจว่าการประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโปรแกรมระบบต่างๆ ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน

Mahasarakham University

ช่วยลดข้อผิดพลาดและได้รับข้อมูลตรงกับความต้องการใช้งาน ($\overline{X}$ = 4.31) สหกรณ์เห็นด้วยว่า การทดสอบความถูกต้องของการประมวลผลของโปรแกรมฯ อย่างสม่ำเสมอช่วยให้ผู้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของโปรแกรมฯได้ทันกาล ($\overline{X}$ = 4.31) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ สหกรณ์ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจรหัสข้อมูลต่างๆในโปรแกรมฯ เช่น รหัสบัญชี รหัสสินค้า รหัสสมาชิก เพื่อให้การปฏิบัติงาน ถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา ($\overline{X}$ = 4.29)

Mahasarakham University

ตาราง 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการกำหนดนโยบายหรือระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยรักษาความปลอดภัยเมื่อสหกรณ์ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลได้	4.32	0.68	มาก
2. สหกรณ์มั่นใจว่าการถ่ายทอดนโยบายให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความเข้าใจและการจัดแบ่งส่วนงานพร้อมกับกำหนดวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสมช่วยให้ได้สารสนเทศที่ตรงตามความต้องการและเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายสหกรณ์	4.26	0.67	มาก
3. สหกรณ์มุ่งเน้นการดำเนินงานให้ถูกต้องตามนโยบายระเบียบสหกรณ์และกฎหมายที่ทางราชการกำหนด	4.46	0.58	มาก
4. สหกรณ์ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความรู้ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อลดข้อผิดพลาดในการทำงาน	4.44	0.62	มาก
5. สหกรณ์เชื่อว่าการติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตที่ได้รับจากทางราชการช่วยลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน	4.33	0.67	มาก
โดยรวม	4.36	0.52	มาก

จากตาราง 9 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สหกรณ์มุ่งเน้นการดำเนินงานให้ถูกต้องตามนโยบาย ระเบียบสหกรณ์และกฎหมายที่ทางราชการกำหนด ($\overline{X}$ = 4.46) สหกรณ์ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความรู้ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อลดข้อผิดพลาดในการทำงาน ($\overline{X}$ = 4.44) และสหกรณ์เชื่อว่าการติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตที่ได้รับจากทางราชการช่วยลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ($\overline{X}$ = 4.33)

Mahasarakham University

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้านของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพรายงานทางการเงิน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความเข้าใจได้	4.47	0.53	มาก
2. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.14	0.67	มาก
3. ด้านความเชื่อถือได้	4.33	0.58	มาก
4. ด้านการเปรียบเทียบได้	4.37	0.55	มาก
โดยรวม	4.33	0.51	มาก

จากตาราง 10 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความเข้าใจได้ ($\overline{X}$ = 4.47) ด้านการเปรียบเทียบได้ ($\overline{X}$ = 4.37) และด้านความเชื่อถือได้ ($\overline{X}$ = 4.33)

Mahasarakham University

ตาราง 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้
เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์	4.51	0.59	มากที่สุด
2. สหกรณ์มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและมีวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง	4.44	0.68	มาก
3. สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลและรายงานทางการเงินอย่างเพียงพอต่อการนำไปใช้ตัดสินใจในการบริหารงาน	4.43	0.65	มาก
4. สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลประกอบรายงานทางการเงินเพียงพอต่อการนำเสนอที่ประชุมใหญ่สมาชิกของสหกรณ์และหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสหกรณ์	4.54	0.58	มากที่สุด
5. สหกรณ์มีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้	4.42	0.63	มาก
โดยรวม	4.47	0.53	มาก

จากตาราง 11 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลประกอบรายงานทางการเงินเพียงพอต่อการนำเสนอที่ประชุมใหญ่สมาชิกของสหกรณ์และหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสหกรณ์ ($\overline{X}$ = 4.54) และสหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ($\overline{X}$ = 4.51) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สหกรณ์มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและมีวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.44) สหกรณ์มี การนำเสนอข้อมูลและรายงานทางการเงิน อย่างเพียงพอต่อการนำไปใช้ตัดสินใจในการบริหารงาน ($\overline{X}$ = 4.43) และสหกรณ์มีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้ ($\overline{X}$ = 4.42)

Mahasarakham University

ตาราง 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์มีการจัดเตรียมข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจครั้งก่อนมาใช้ในการประเมินสถานการณ์เพื่อช่วยในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในอนาคต	4.24	0.73	มาก
2. สหกรณ์มีการแสดงข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของสมาชิกสหกรณ์และฝ่ายบริหารเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติ หรือนโยบายต่างๆ ของสหกรณ์	4.08	0.80	มาก
3. สหกรณ์มีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้	4.20	0.77	มาก
4. สหกรณ์มีการเตรียมข้อมูลที่จะช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมา	4.15	0.77	มาก
5. สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงหรือโอกาสของสหกรณ์	4.06	0.83	มาก
โดยรวม	4.14	0.67	มาก

จากตาราง 12 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สหกรณ์มีการจัดเตรียมข้อมูลที่ใช้ใน การตัดสินใจครั้งก่อนมาใช้ในการประเมินสถานการณ์เพื่อช่วยในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในอนาคต ($\overline{X}$ = 4.24) สหกรณ์มีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ($\overline{X}$ = 4.20) สหกรณ์มีการเตรียมข้อมูลที่จะช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมา ($\overline{X}$ = 4.15)

Mahasarakham University

ตาราง 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์มีการบันทึกรับรู้รายการด้วยมูลค่าที่แน่นอน สามารถตรวจสอบได้ ปราศจากความลำเอียง	4.48	0.65	มาก
2. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีความเที่ยงตรง ถูกต้องตามความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ	4.48	0.61	มาก
3. สหกรณ์มีการประมาณการรายการที่เกิดขึ้นโดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง	4.25	0.69	มาก
4. สหกรณ์นำเสนอรายงานทางการเงินโดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ใช้ข้อมูลตัดสินใจตามที่สหกรณ์กำหนด	4.09	0.90	มาก
5. สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลรายงานทางการเงินที่มีความครบถ้วนเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้	4.36	0.68	มาก
โดยรวม	4.33	0.58	มาก

จากตาราง 13 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สหกรณ์มีการบันทึกรับรู้รายการด้วยมูลค่าที่แน่นอนสามารถตรวจสอบได้ ปราศจากความลำเอียง และสหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีความเที่ยงตรง ถูกต้องตามความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ ($\overline{X}$ = 4.48) สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลรายงานทางการเงินที่มีความครบถ้วนเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้ ($\overline{X}$ = 4.36) และสหกรณ์มีการประมาณการรายการที่เกิดขึ้นโดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง ($\overline{X}$ = 4.25)

Mahasarakham University

ตาราง 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้เป็นรายข้อ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์ได้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามวิธีการที่ใช้ในปีบัญชีที่ผ่านมา	4.41	0.62	มาก
2. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกงวดบัญชี	4.42	0.60	มาก
3. สหกรณ์มีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับสหกรณ์อื่นและสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้	4.29	0.69	มาก
4. สหกรณ์มีการแสดงข้อมูลในรายงานทางการเงินให้สามารถวิเคราะห์ เปรียบเทียบได้ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันของสหกรณ์	4.31	0.67	มาก
5. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่จะทำให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์	4.40	0.64	มาก
โดยรวม	4.37	0.55	มาก

จากตาราง 14 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกงวดบัญชี ($\overline{X}$ = 4.42) สหกรณ์ได้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามวิธีการที่ใช้ในปีบัญชีที่ผ่านมา ($\overline{X}$ = 4.41) และสหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่จะทำให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์ ($\overline{X}$ = 4.40)

Mahasarakham University

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานต่างกัน

5.1 จำนวนพนักงาน

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.320	0.440	1.946	0.124
	ภายในกลุ่ม	166	37.527	0.226		
	รวม	169	38.846			

จากตาราง 15 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	15.000	492.000	1.437	0.125
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15.000	447.612	1.439	0.125
Heotelling's Trace	5 ด้าน	15.000	482.000	1.438	0.125
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	164.000	2.589	0.028*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

5.2 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.123	0.374	1.648	0.180
	ภายในกลุ่ม	166	37.723	0.227		
	รวม	169	38.846			

จากตาราง 17 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	15.000	492.000	0.817	0.658
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15.000	447.612	0.817	0.659
Heotelling's Trace	5 ด้าน	15.000	482.000	0.816	0.660
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	164.000	1.823	0.111

จากตาราง 18 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานและ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

5.3 ปริมาณการดำเนินธุรกิจ

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.869	0.290	1.266	0.288
	ภายในกลุ่ม	166	37.977	0.229		
	รวม	169	38.846			

จากตาราง 19 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	15.000	492.000	1.010	0.443
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15.000	447.612	1.012	0.441
Heotelling's Trace	5 ด้าน	15.000	482.000	1.014	0.439
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	164.000	2.358	0.042*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน และด้านการปฏิบัติกฎตามระเบียบไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

5.4 ทุนดำเนินงาน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.457	0.152	0.659	0.578
	ภายในกลุ่ม	166	38.389	0.231		
	รวม	169	38.846			

จากตาราง 21 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	15.000	492.000	1.664	0.055
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15.000	447.612	1.684	0.051
Heotelling's Trace	5 ด้าน	15.000	482.000	1.701	0.050
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	164.000	3.945	0.002*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานต่างกัน

6.1 จำนวนพนักงาน

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.763	0.921	3.742	0.012*
	ภายในกลุ่ม	166	40.857	0.246		
	รวม	169	43.620			

จากตาราง 23 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนพนักงานมากกว่า 20 คน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม มากกว่า จำนวนพนักงาน 16 – 20 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 42 ภาคผนวก ค)

Mahasarakham University

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	12.000	495.000	1.997	0.023*
Wilks' Lambda	5 ด้าน	12.000	431.549	2.019	0.021*
Heotelling's Trace	5 ด้าน	12.000	485.000	2.033	0.020*
Roy's Largest Root	5 ด้าน	4.000	165.000	4.562	0.002*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Univariate Test ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.012 (ตาราง 43 ภาคผนวก ค) โดยหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงาน มากกว่า 20 คน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มากกว่า จำนวนพนักงาน 16 – 20 คน และหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนพนักงาน 16 – 20 คน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มากกว่า จำนวนพนักงาน 10-15 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.012 (ตาราง 44 ภาคผนวก ค)

Mahasarakham University

6.2 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.473	0.491	1.934	0.126
	ภายในกลุ่ม	166	42.147	0.254		
	รวม	169	43.620			

จากตาราง 25 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	12.000	495.000	0.941	0.506
Wilks' Lambda	5 ด้าน	12.000	431.549	0.938	0.509
Heotelling's Trace	5 ด้าน	12.000	485.000	0.935	0.512
Roy's Largest Root	5 ด้าน	4.000	165.000	1.843	0.123

จากตาราง 26 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

6.3 ปริมาณการดำเนินธุรกิจ

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.338	0.446	1.751	0.159
	ภายในกลุ่ม	166	42.282	0.255		
	รวม	169	43.620			

จากตาราง 27 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	12.000	495.000	0.732	0.721
Wilks' Lambda	5 ด้าน	12.000	431.549	0.728	0.724
Heotelling's Trace	5 ด้าน	12.000	485.000	0.725	0.727
Roy's Largest Root	5 ด้าน	4.000	165.000	1.572	0.184

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 28 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

6.4 ทุนดำเนินงาน

ตาราง 29 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (ANOVA)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.765	0.255	0.988	0.400
	ภายในกลุ่ม	166	42.855	0.258		
	รวม	169	43.620			

จากตาราง 29 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตาราง 30 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	12.000	495.000	0.748	0.704
Wilks' Lambda	5 ด้าน	12.000	431.549	0.744	0.708
Heotelling's Trace	5 ด้าน	12.000	485.000	0.740	0.712
Roy's Largest Root	5 ด้าน	4.000	165.000	1.331	0.261

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 30 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

Mahasarakham University

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณ และการสร้างสมการพยากรณ์ในการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ตามที่ได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

H_1 : การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของข้อมูล มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H_2 : การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H_3 : การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H_4 : การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H_5 : การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Mahasarakham University

ตาราง 31 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	FRQ	ITTD	ITCA	ITSE	ITEE	ITCR	VIF
$\overline{X}$	4.33	4.40	4.36	4.23	4.32	4.36	
S.D.	0.51	0.47	0.81	0.58	0.58	0.52	
FRQ		0.580*	0.437*	0.713*	0.720*	0.766*	
ITTD			0.406*	0.621*	0.674*	0.674*	2.136
ITCA				0.508*	0.351*	0.449*	1.406
ITSE					0.686*	0.721*	2.544
ITEE						0.796*	3.191
ITCR							3.465

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 31 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีค่าตั้งแต่ 1.406 – 3.465 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสันพันธ์กัน ทำให้ไม่เกิดปัญหาเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Black (2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.437 – 0.766 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) ได้ดังนี้

FRQ = 0.796 – 0.021 ITTD + 0.037 ITCA + 0.231 ITSE + 0.199 ITEE + 0.372 ITCR

Mahasarakham University

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 63.518$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.649 (ตาราง 32) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กลยุทธ์การตรวจสอบภายในแต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพรายงานการตรวจสอบโดยรวม (FRQ) ปรากฏผลดังตาราง 32

Mahasarakham University

ตาราง 32 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหูคูณ โดยใช้ตัวแปรตามเป็นคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.796	0.229	3.476	0.001*
ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล	-0.021	0.072	-0.286	0.775
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	0.037	0.034	1.105	0.271
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.231	0.063	3.634	0.000*
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.199	0.071	2.812	0.006*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.372	0.083	4.480	0.000*
$F = 63.518$ $p = 0.000$ $AdjR^2 = 0.649$				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 32 การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 3 4 และ 5 สำหรับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (TITD) และด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (TITD) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ)

Mahasarakham University

เมื่อนำการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของคุณภาพรายงานทางการเงิน (FRQ) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.651 (ตาราง 45 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ดังนี้

$$FRQ = 0.802 + 0.249\ ITSE + 0.186\ ITEE + 0.383\ ITCR$$

Mahasarakham University

ตาราง 33 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	FRU	ITTD	ITCA	ITSE	ITEE	ITCR	VIF
$\overline{X}$	4.47	4.40	4.36	4.23	4.32	4.36	
S.D.	0.53	0.47	0.81	0.58	0.58	0.52	
FRU		0.518*	0.395*	0.645*	0.641*	0.682*	
ITTD			0.406*	0.621*	0.674*	0.674*	2.136
ITCA				0.508*	0.351*	0.449*	1.406
ITSE					0.686*	0.721*	2.544
ITEE						0.796*	3.191
ITCR							3.465

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 33 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันโดยรวม ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีค่าตั้งแต่ 1.406 – 3.465 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสันพันธ์กัน ทำให้ไม่เกิดปัญหาเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในระหว่าง ตัวแปรอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Black (2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.395 - 0.682 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ (FRU) ได้ดังนี้

FRU = 1.192 – 0.019 ITTD + 0.036 ITCA + 0.233 ITSE + 0.178 ITEE + 0.332 ITCR

Mahasarakham University

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ (FRU) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 36.592$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.513 (ตาราง 34) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์แต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRU) ปรากฏผลดังตาราง 34

Mahasarakham University

ตาราง 34 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.192	0.280	4.252	0.000*
ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล	-0.019	0.088	-0.216	0.830
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	0.036	0.041	0.881	0.380
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.233	0.078	2.995	0.003*
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.178	0.087	2.057	0.041*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.332	0.102	3.263	0.001*
$F = 36.592$ $p = 0.000$ $AdjR^2 = 0.513$				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 34 พบว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ (FRU) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 3 4 และ 5 สำหรับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (ITTD) และด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (ITCA) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ (FRU)

เมื่อนำการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ (FRU) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.516 (ตาราง 46 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$FRU = 1.199 + 0.251\ ITSE + 0.166\ ITEE + 0.342\ ITCR$$

Mahasarakham University

ตาราง 35 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	FRR	ITTD	ITCA	ITSE	ITEE	ITCR	VIF
$\overline{X}$	4.14	4.40	4.36	4.23	4.32	4.36	
S.D.	0.67	0.47	0.81	0.58	0.58	0.52	
FRR		0.518*	0.427*	0.636*	0.676*	0.657*	
ITTD			0.406*	0.621*	0.674*	0.674*	2.136
ITCA				0.508*	0.351*	0.449*	1.406
ITSE					0.686*	0.721*	2.544
ITEE						0.796*	3.191
ITCR							3.465

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 35 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันโดยรวม ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีค่าตั้งแต่ 1.406 – 3.465 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสันพันธ์กัน ทำให้ไม่เกิดปัญหาเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในระหว่าง ตัวแปรอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Black (2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.427 - 0.676 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (FRR) ได้ดังนี้

FRR = 0.026 – 0.043 ITTD + 0.102 ITCA + 0.249 ITSE + 0.420 ITEE + 0.228 ITCR

Mahasarakham University

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (FRR) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 37.903$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.522 (ตาราง 36) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์แต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (FRR) ปรากฏผลดังตาราง 36

Mahasarakham University

ตาราง 36 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.026	0.354	0.074	0.941
ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล	-0.043	0.111	-0.386	0.700
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	0.102	0.052	1.943	0.054
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.249	0.098	2.539	0.012*
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.420	0.109	3.842	0.000*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.228	0.128	1.780	0.077
$F = 37.903$ $p = 0.000$ $AdjR^2 = 0.522$				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 36 พบว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) และด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (FRR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 3 และ 4 สำหรับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (ITTD) ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (ITCA) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (FRR)

เมื่อนำการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) และด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (FRR) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.507 (ตาราง 47 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$FRR = 0.377\ ITSE + 0.520\ ITEE$$

Mahasarakham University

ตาราง 37 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	FRA	ITTD	ITCA	ITSE	ITEE	ITCR	VIF
$\overline{X}$	4.33	4.40	4.36	4.23	4.32	4.36	
S.D.	0.58	0.47	0.81	0.58	0.58	0.52	
FRA		0.517*	0.362*	0.649*	0.607*	0.685*	
ITTD			0.406*	0.621*	0.674*	0.674*	2.136
ITCA				0.508*	0.351*	0.449*	1.406
ITSE					0.686*	0.721*	2.544
ITEE						0.796*	3.191
ITCR							3.465

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 37 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันโดยรวม ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีค่าตั้งแต่ 1.406 – 3.465 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสันพันธ์กัน ทำให้ไม่เกิดปัญหาเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในระหว่าง ตัวแปรอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Black (2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.362 - 0.685 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRA) ได้ดังนี้

FRA = 0.724 + 0.009 ITTD - 0.002 ITCA + 0.303 ITSE + 0.073 ITEE + 0.454 ITCR

Mahasarakham University

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRA) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 35.754$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.507 (ตาราง 38) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์แต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRA) ปรากฏผลดังตาราง 38

Mahasarakham University

ตาราง 38 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.724	0.311	2.329	0.021*
ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล	0.009	0.098	0.090	0.928
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	-0.002	0.046	-0.040	0.968
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.303	0.086	3.521	0.001*
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.073	0.096	0.763	0.446
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.454	0.113	4.025	0.000*
$F = 35.754$ $p = 0.000$ $AdjR^2 = 0.507$				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 38 พบว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 3 และ 5 สำหรับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล (ITTD) ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน (ITCA) และด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRA)

เมื่อนำการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRA) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.514 (ตาราง 48 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$FRA = 0.754 + 0.321\ ITSE + 0.509\ ITCR$$

Mahasarakham University

ตาราง 39 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	FRC	ITTD	ITCA	ITSE	ITEE	ITCR	VIF
$\overline{X}$	4.37	4.40	4.36	4.23	4.32	4.36	
S.D.	0.55	0.47	0.81	0.58	0.58	0.52	
FRC		0.467*	0.333*	0.557*	0.582*	0.654*	
ITTD			0.406*	0.621*	0.94*674	0.674*	2.136
ITCA				0.508*	0.351*	0.449*	1.406
ITSE					0.686*	0.721*	2.544
ITEE						0.796*	3.191
ITCR							3.465

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 39 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันโดยรวม ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีค่าตั้งแต่ 1.406 – 3.465 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสันพันธ์กัน ทำให้ไม่เกิดปัญหาเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในระหว่าง ตัวแปรอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Black (2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.333 - 0.654 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (FRC) ได้ดังนี้

FRC = 0.243 - 0.029 ITTD + 0.013 ITCA + 0.138 ITSE + 0.125 ITEE + 0.475 ITCR

Mahasarakham University

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (FRC) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 26.716$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.432 (ตาราง 40) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์แต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (FRC) ปรากฏผลดังตาราง 40

Mahasarakham University

ตาราง 40 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.243	0.314	3.963	0.000*
ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล	-0.029	0.099	-0.293	0.766
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	0.013	0.046	0.288	0.774
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.138	0.087	1.587	0.114
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.125	0.097	1.286	0.200
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.475	0.114	4.176	0.000*
$F = 26.716$ $p = 0.000$ $AdjR^2 = 0.432$				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 40 พบว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (FRC) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 5 สำหรับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ด้านอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (FRC)

เมื่อนำการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (FRC) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.425 (ตาราง 49 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$FRC = 1.357 + 0.690\ ITCR$$

Mahasarakham University

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์กับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ทดสอบผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. เพื่อเปรียบเทียบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน

Mahasarakham University

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41 - 50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท

2. สหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงาน น้อยกว่า 10 คน ระยะเวลาการดำเนินงานมากกว่า 30 ปี จำนวนสมาชิก มากกว่า 1,000 - 3,000 คน ปริมาณการดำเนินธุรกิจต่ำกว่า 50,000,000 บาท และทุนดำเนินงาน ต่ำกว่า 50,000,000 บาท

3. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล เช่น สหกรณ์เชื่อว่าการดูแลรักษาโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอช่วยให้การประมวลผลของข้อมูลมีความถูกต้องและสมบูรณ์ สหกรณ์เห็นด้วยว่าการให้รหัสผ่านและให้สิทธิในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ช่วยป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยมิชอบ และสหกรณ์สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมฯ ที่ถูกต้อง เพื่อให้การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติ เปลี่ยนแปลง แก้ไขรายการมีการปฏิบัติได้ถูกต้อง ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน เช่น สหกรณ์มั่นใจว่าการสำรองข้อมูลอย่างน้อยวันละครั้งและทำอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้สหกรณ์มีข้อมูลพร้อมที่จะนำมาใช้ได้ตลอดเวลาและสหกรณ์เชื่อว่าการควบคุมการให้รหัสผู้ใช้และรหัสผ่านในการเข้าถึงฐานข้อมูลและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลต้องผ่านการอนุมัติจากฝ่ายบริหาร ช่วยป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลได้ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น สหกรณ์มุ่งเน้นการดำเนินงานให้ถูกต้องตามนโยบาย ระเบียบสหกรณ์และกฎหมายที่ทางราชการกำหนด สหกรณ์ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความรู้ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อลดข้อผิดพลาดในการทำงาน และสหกรณ์เชื่อว่าการติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตที่ได้รับจากทางราชการช่วยลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน เช่น สหกรณ์เห็นด้วยว่าโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรช่วยลดขั้นตอนการทำงานของสหกรณ์และช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็ว ทันกาล สหกรณ์มั่นใจว่าการประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโปรแกรมระบบต่างๆที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน ช่วยลดข้อผิดพลาดและได้รับข้อมูลตรงกับความต้องการใช้งาน สหกรณ์เห็นด้วยว่าการทดสอบความถูกต้องของการประมวลผลของโปรแกรมฯ อย่างสม่ำเสมอช่วยให้

Mahasarakham University

ผู้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของโปรแกรมฯได้ทันกาล และด้านการรักษาความปลอดภัย เช่น สหกรณ์เห็นด้วยว่าการกำหนดสิทธิให้ผู้ใช้งานด้วยรหัสผ่านอย่างน้อยหกตัวอักษรและให้เจ้าหน้าที่เก็บเป็นความลับ ช่วยป้องกันการเข้าถึงระบบ การโจรกรรมหรือทำลายข้อมูลได้ สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการควบคุมการใช้งานของผู้มีสิทธิสูงสุดในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขข้อมูลสำคัญที่ใช้ประมวลผลเป็นไปโดยถูกต้อง สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการควบคุมการเข้า/ออกสถานที่ติดตั้งคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ช่วยป้องกันผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้และสหกรณ์มั่นใจว่าการควบคุมสภาพแวดล้อมให้ระบบเตือนไฟไหม้ ระบบสำรองไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบคอมพิวเตอร์ใช้งานได้ตลอดเวลาช่วยป้องกันไม่ให้ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ถูกทำลายได้

4. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวการมีคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ เช่น สหกรณ์มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและมีวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลและรายงานทางการเงินอย่างเพียงพอต่อการนำไปใช้ตัดสินใจในการบริหารงาน และสหกรณ์มีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้ ด้านการเปรียบเทียบได้ เช่น สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกงวดบัญชี สหกรณ์ได้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามวิธีการที่ใช้ในปีบัญชีที่ผ่านมาและสหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่จะทำให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์ ด้านความเชื่อถือได้ เช่น สหกรณ์มีการบันทึกรับรู้รายการด้วยมูลค่าที่แน่นอนสามารถตรวจสอบได้ ปราศจากความลำเอียง และสหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีความเที่ยงตรง ถูกต้องตามความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลรายงานทางการเงินที่มีความครบถ้วนเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้และสหกรณ์มีการประมาณการรายการที่เกิดขึ้นโดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เช่น สหกรณ์มีการจัดเตรียมข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจครั้งก่อนมาใช้ในการประเมินสถานการณ์เพื่อช่วยในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในอนาคต สหกรณ์มีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้และสหกรณ์มีการเตรียมข้อมูลที่จะช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมา เป็นต้น

5. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

6. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนพนักงานมากกว่า 20 คน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มากกว่า จำนวนพนักงาน 16 - 20 คน และหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร

Mahasarakham University

ที่มีจำนวนพนักงาน 16 - 20 คน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มากกว่า จำนวนพนักงาน 10 - 15 คน

7. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม และตัวแปรที่จะพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) ได้แก่ ด้านการรักษาความปลอดภัย (ITSE) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน (ITEE) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ITCR) ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ดังนี้

$$FRQ = 0.802 + 0.249\ ITSE + 0.186\ ITEE + 0.383\ ITCR$$

เมื่อพิจารณาสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินเป็นรายด้าน พบว่า

1) คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ (FRU) คือ

$$FRU = 1.199 + 0.251\ ITSE + 0.166\ ITEE + 0.342\ ITCR$$

2) คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (FRR) คือ

$$FRR = 0.377\ ITSE + 0.520\ ITEE$$

3) คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ (FRA) คือ

$$FRA = 0.754 + 0.321\ ITSE + 0.509\ ITCR$$

4) คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (FRC) คือ

$$FRC = 1.357 + 0.690\ ITCR$$

Mahasarakham University

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน และด้านการรักษาความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก เนื่องจากในปัจจุบันสหกรณ์ต้องการลดขั้นตอนการทำงานเพื่อบริการสมาชิกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สหกรณ์จึงกำหนดระบบการควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และควบคุมระบบงาน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีความครบถ้วน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศและยังส่งผลให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่นในระบบงานของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2548 : 17-2) กล่าวว่า ระบบคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มน่าเชื่อถือมากกว่าระบบที่จัดทำด้วยมือและสามารถออกแบบให้มีการควบคุมภายในรวมอยู่ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย รายการบางรายการมีการสร้างขึ้นโดยอัตโนมัติ แต่หากเกิดความผิดพลาดในการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์อาจส่งผลให้เกิดความผิดพลาดของข้อมูลที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจได้ จึงต้องกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงาน วิธีการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับระบบงานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องและครบถ้วน ดังนั้น การกำหนดการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่ดีย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลและรายงานทางการเงินด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของชลิต พุ่มโพธิ์สุวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการทำบัญชีช่วยลดปัญหาทำให้สามารถจัดการข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็ว และต้องมีการวางแผนหรือควบคุมการจัดการทางการเงินและการบัญชีที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนพร ชูจิตต์ประชิต (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า การมีระบบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีพร้อมทั้งปฏิบัติให้สอดคล้องตามแนวทางการควบคุมทั่วไปและการควบคุมเฉพาะระบบงาน จะช่วยป้องกันความเสี่ยงในระบบงานและช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรคำนึงถึงพันธกิจ เป้าหมาย ลักษณะการดำเนินธุรกิจขององค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาทิพย์ พาโพธิ์ (2551 : 85-87) พบว่า สหกรณ์ที่มีการควบคุมภายในด้านการรับ-ถอนเงินฝาก ด้านการจ่ายเงินกู้ ด้านการรับชำระค่าหุ้น-หนี้และอื่น ๆ และด้านการจ่ายค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ โดยมีระบบการสอบทาน การอนุมัติรายการ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทางการบริหารทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผน สั่งการและควบคุมการปฏิบัติงานได้

Mahasarakham University

อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีการมอบหมายงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและระเบียบปฏิบัติด้านต่างๆ อย่างชัดเจนและมีการแบ่งแยกหน้าที่ แต่มีความเสี่ยงของการควบคุมภายในด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร จึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องระบบสารสนเทศและการป้องกันดูแลรักษาสารสนเทศ การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมระบบงานที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมต่อระบบงานของสหกรณ์ มีระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ การจัดระบบความปลอดภัยของข้อมูล เช่น การยืนยันตัวบุคคลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ที่จะเข้าระบบเป็นผู้มีสิทธิจริง ได้แก่ การใช้รหัสผ่าน (Password) และการให้สิทธิ (Authorization) ในการใช้ข้อมูล ดังนั้น จึงควรกำหนดให้มีการควบคุมภายในด้านคอมพิวเตอร์เพื่อป้องกันและแก้ไขข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นจากระบบประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ตลอดจนกำหนดให้มีการควบคุมความปลอดภัยในระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันโอกาสที่ข้อมูลจะถูกเปลี่ยนแปลงโดยบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต โดยใช้ข้อกำหนดหรือมาตรฐานในการควบคุมภายในระบบการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ การควบคุมทั่วไป (General Controls) และการควบคุมเฉพาะระบบงาน (Application Controls)

2. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านการเปรียบเทียบได้ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นข้อมูลที่สหกรณ์ต้องจัดทำเพื่อนำเสนอต่อสมาชิกและบุคคลภายนอก ซึ่งแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 กำหนด สหกรณ์ควรมีข้อมูลครบถ้วนเพียงพอที่ผู้ใช้งบการเงินจะทำความเข้าใจได้ง่าย มีความน่าเชื่อถือและเปรียบเทียบกันได้ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจบริหารงานได้ จึงจะส่งผลให้รายงานทางการเงินที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นุจรี พิเชฐกุล (2551 : 21-22) กล่าวว่า รายงานทางการเงินที่ทำขึ้นควรอยู่ในรูปแบบที่ผู้ใช้สามารถทำความเข้าใจได้แม้ว่าข้อมูลจะมีความยุ่งยากซับซ้อนผู้จัดทำก็ต้องแสดงข้อมูลให้ครบถ้วน เมื่อผู้ใช้รายงานทางการเงินได้รับรายงานแล้วจะช่วยให้ตัดสินใจแตกต่างไปจากกรณีที่ไม่ได้รับข้อมูลและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปประเมินเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบันและอนาคตได้ เป็นข้อมูลที่ไม่มีข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ ต้องแสดงรายการที่มีจริงหรือเกิดขึ้นจริง บันทึกข้อมูลที่มีเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ ไม่แสดงรายการตามความต้องการของผู้ใช้รายงานทางการเงินกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งรวมทั้งผู้จัดทำต้องมีความระมัดระวัง รอบคอบ แสดงข้อมูลอย่างครบถ้วน สามารถนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลของกิจการอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันหรือเปรียบเทียบข้อมูลของกิจการในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิวิมล มีอำพล (2548 : 2-1) กล่าวว่า รายงานทางการเงินจะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฐานะของกิจการ การเปลี่ยนแปลงกระแสเงินสด ผลการดำเนินงานรวมทั้งการแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะของกิจการโดยให้ข้อมูลที่มีประโยชน์และเชื่อถือได้แก่ผู้ใช้งบการเงินและเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษราภรณ์ แว่นแก้ว (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า คุณภาพรายงาน

Mahasarakham University

ทางการเงิน ประกอบด้วย ข้อมูลที่นำเสนอในรายงานการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานการเงินสามารถเข้าใจได้ มีการนำเสนอข้อมูลที่สามารถคาดคะเนแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคต มีการให้ข้อมูลที่ปราศจากความลำเอียงและมีความเที่ยงธรรมมีการนำเสนอเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธกานต์ ชาติวงศ์ (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า การสร้างงบการเงินให้มีคุณภาพจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและเกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะการเงินได้อย่างแท้จริง

3. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสหกรณ์จะจัดจ้างเจ้าหน้าที่และแบ่งส่วนงานตามปริมาณงานที่มี เมื่อนำคอมพิวเตอร์มาช่วยงานนอกจากช่วยลดอัตรากำลังแล้วยังช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้บางส่วนและทำให้บริการสมาชิกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จึงต้องมีการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันความผิดพลาดของข้อมูล สอดคล้องกับแนวคิดของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2540 : 14-20) กล่าวว่า การควบคุมภายในทั่วไปด้วยการแบ่งแยกหน้าที่พนักงานอย่างเหมาะสมโดยใช้พนักงานที่มีความเข้าใจในเรื่องคอมพิวเตอร์และระบบงานเป็นอย่างดี ถือได้ว่าเป็นตัวควบคุมสำคัญที่จะช่วยให้ระบบงานดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สหกรณ์ที่ใช้คอมพิวเตอร์จะให้ความสำคัญกับการมอบหน้าที่พนักงาน แบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับผู้ปฏิบัติงานและระดับผู้ควบคุมงาน แล้วมีการรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินประเภทครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และแฟ้มข้อมูลเป็นอย่างดีเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายของข้อมูล รวมทั้งมีการเลือกระบบงานที่มีการควบคุมความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในระหว่างการนำเข้า ควบคุมการประมวลผลและผลลัพธ์ที่ได้จากระบบงานภายในระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาวรรณ สุวิมลธีรบุตร (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า เมื่อจำแนกพนักงานบัญชีสหกรณ์ตามระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงานและจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ พนักงานบัญชีสหกรณ์ให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายในทั้งด้านองค์ประกอบและกิจกรรมการควบคุมภายในทางการบัญชีและให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายในทางการบัญชีส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงข้อมูลทางการบัญชีและรายงานทางการเงินที่ถูกต้องน่าเชื่อได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา (2553 : 11) กล่าวว่า การควบคุมภายในมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ คือ เพื่อรักษาทรัพย์สินให้ปลอดภัย เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล หรือความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูล และความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบ

4. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่แตกต่างกัน

Mahasarakham University

เนื่องจากการจัดตั้งสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสมาชิก แม้จะจัดตั้งในเวลาที่แตกต่างกัน สหกรณ์ก็ต้องการได้รับความเชื่อถือจากสมาชิกและบุคคลภายนอกเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการรวมกลุ่ม จึงต้องสร้างความเข้มแข็งด้านการเงินการบัญชีด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ที่หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้พัฒนามาช่วยปฏิบัติงานและเน้นให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับแนวคิดของ นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2548 : 17-2) กล่าวว่า เมื่อนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้งานจะมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม วิธีปฏิบัติงานและการดำเนินงานรวมถึงการตัดสินใจของฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการแต่ระบบคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มน่าเชื่อถือมากกว่าระบบที่ทำด้วยมือ สามารถออกแบบให้มีการควบคุมภายในรวมอยู่ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย รายการบางรายการกำหนดได้โดยอัตโนมัติ ช่วยลดข้อผิดพลาดได้มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Changchit, Holsapple และ Madden (2001 : 437-449) กล่าวว่า การควบคุมภายในเป็นเรื่องสำคัญในการให้ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันต่อเวลาของรายงานทางการเงิน ซึ่งความรับผิดชอบของผู้บริหารอย่างหนึ่งคือการรักษาไว้ซึ่งการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ

5. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสหกรณ์เน้นการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บริการตามความต้องการของสมาชิก การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานช่วยให้สหกรณ์ลดปริมาณงานในแต่ละกิจกรรมลงได้ จึงเป็นความรับผิดชอบของสหกรณ์ที่ต้องควบคุมความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากระบบการทำงานเพื่อให้ฝ่ายบริหารได้รับข้อมูลที่เพียงพอจะใช้ประกอบการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ XU (2010 : 628-634) พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ นโยบายและมาตรฐานขององค์กร กระบวนการในการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ ระบบการควบคุมภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งสุดท้ายจะส่งผลต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศขององค์กร ในที่สุดสอดคล้องกับแนวคิดของ เขมา เวสารัชช์ (2545 : 38) กล่าวว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อถือในระบบการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้ หากไม่มีการควบคุมที่เหมาะสมย่อมส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง เช่น ข้อมูลไม่ถูกต้อง และผู้ที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดก็คือ สมาชิกผู้ถือหุ้นและยังส่งผลกระทบต่อบุคคลภายนอกและภายในองค์กรขาดความเชื่อถือในองค์กรด้วย ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้วัดคุณสมบัติของสารสนเทศ คือ การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การรักษาความลับ การมีอยู่ของสารสนเทศ การปฏิบัติตามระเบียบ ความถูกต้องครบถ้วนและความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ

Mahasarakham University

6. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสหกรณ์จัดหาทุนจากสมาชิกและบุคคลภายนอกมาใช้บริหารจัดการเพื่ออำนวยประโยชน์แก่สมาชิกตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยปฏิบัติงานจึงช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความสะดวกและผู้ใช้ข้อมูลได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็ว ทันใจ และช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสหกรณ์ได้ แต่สหกรณ์ต้องควบคุมการปฏิบัติงานไม่ให้กระบวนการต่างๆ เกิดข้อผิดพลาดแล้วส่งผลกระทบกับความถูกต้องของข้อมูลสหกรณ์เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาทิพย์ พาโพธิ์ (2551 : 85-87) พบว่า สหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของข้อมูลสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องระบบสารสนเทศและการป้องกันดูแลรักษาสารสนเทศ ควรจัดทำข้อมูลโดยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสม มีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว และมีการจัดการระบบความปลอดภัยของข้อมูล สอดคล้องกับแนวคิดของ อรุษ คงรุ่งโชค (2551 : 316) กล่าวว่า การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศไม่แตกต่างจากวัตถุประสงค์การควบคุมตามแนวทางของ COSO จะแตกต่างกันเพียงในเรื่องเทคนิคและวิธีการเท่านั้น โดยมุ่งเน้นให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับแนวคิดของ จันทนา สาขากร นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2554 : 16-2) กล่าวว่า เมื่อองค์กรใช้สารสนเทศจำเป็นต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย เพื่อความเชื่อถือได้ ถูกต้องและครบถ้วนของสารสนเทศ เพื่อป้องกันการใช้คอมพิวเตอร์ในทางที่มิชอบหรือทุจริต เพื่อปกปักรักษาทรัพย์สินเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อรักษาความลับของข้อมูลสารสนเทศโดยเฉพาะที่สำคัญ

7. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบได้ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสหกรณ์ต้องจัดทำรายงานทางการเงินตามรูปแบบที่ทางราชการกำหนด หากมีข้อผิดพลาดสหกรณ์ต้องปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามคำแนะนำของภาครัฐทันที การแสดงข้อมูลทางการเงินจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ในการบริหารจัดการสหกรณ์และไม่ทำให้ผู้ใช้เข้าใจผิด สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิวิมล มีอำพล (2548 : 2-1) กล่าวว่า การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฐานะของกิจการ การเปลี่ยนแปลงกระแสเงินสด ผลการดำเนินงาน โดยจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเชื่อถือได้แก่ผู้ใช้งบการเงินและเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และจัดทำเพื่อให้ทราบตัวเลขทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน การตัดสินใจให้สินเชื่อของเจ้าหนี้ ทำให้ทราบถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการผลการดำเนินงาน กำไรและสภาพคล่องของกิจการ สอดคล้องกับ

Mahasarakham University

แนวคิดของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2550 : 242) กล่าวว่า สหกรณ์จำเป็นต้องจัดทำรายงานทางการเงิน โดยจัดทำงบดุลแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ งบกำไรขาดทุนเพื่อแสดงผลการดำเนินงานในแต่ละรอบปีบัญชี งบต้นทุนขาย/บริการแสดงให้ทราบต้นทุนในการขายและบริการต่างๆ งบต้นทุนการผลิตเพื่อแสดงรายจ่ายที่ใช้ไปในการผลิตหรือแปรรูปและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในงบการเงินเพื่อขยายความรายการในงบการเงิน ทำให้งบการเงินสามารถให้ข้อมูลที่อธิบายอย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนตัดสินใจและควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีปริมาณการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบได้ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสหกรณ์ดำเนินธุรกิจเพื่อให้บริการกลุ่มสมาชิก ปริมาณธุรกิจมาจากความต้องการของสมาชิกเป็นสำคัญ จึงต้องมีความโปร่งใสในการบริหารจัดการการเงิน การบัญชี และให้ความสำคัญในการแสดงรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วน และมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิวิมล มีอำพล (2548 : 2-1) กล่าวว่า การจัดทำรายงานทางการเงินเมื่อมีการดำเนินงานแล้ว ทำให้ทราบตัวเลขทางการเงินของกิจการ ทราบถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ การเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน ผลการดำเนินงาน สภาพคล่อง และความสามารถของกิจการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจดำเนินธุรกิจ จึงต้องให้ความสำคัญกับการแสดงรายการในรายงานทางการเงิน สอดคล้องกับแนวคิดของ เกษรี ณรงค์เดช (2541 : 6-7) กล่าวว่า รายงานการเงินจะช่วยในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อผู้ใช้ แม้จะมีรูปแบบที่ซับซ้อนตามลักษณะธุรกิจแต่มีความเข้าใจได้ ในการนำเสนอมีหลักฐานที่อ้างอิงให้ตรวจสอบ ปราศจากความลำเอียง มีการนำเสนออย่างต่อเนื่องและภายในเวลาที่กำหนด มีความครบถ้วนสมบูรณ์ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินและสามารถคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการที่สามารถเปรียบเทียบกันได้และมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

9. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบได้ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสหกรณ์มีการจัดหาทุนเพื่อนำมาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่มวลสมาชิก จึงควรเปิดเผยข้อมูลให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนอย่างโปร่งใส เป็นธรรม มีการแสดงรายงานทางการเงินตามรูปแบบที่ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง สหกรณ์จึงควรให้ความสำคัญกับคุณภาพรายงานทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษราภรณ์ แว่นแก้ว (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นด้วยว่าความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการธุรกิจต้องอาศัยการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ จากการมีคุณภาพของรายงานทางการเงิน ซึ่งรายงานทางการเงินต้องมีความเข้าใจได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจโดยสามารถคาดคะเนแนวโน้มของเศรษฐกิจ

Mahasarakham University

ในอนาคตได้ มีข้อมูลที่ปราศจากความลำเอียงและมีความเที่ยงธรรมรวมทั้งมีการนำเสนอเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิวิมล มีอำพล (2547 : 3-6) กล่าวว่า การจัดทำรายงานทางการเงินควรมีลักษณะเชิงคุณภาพหลัก 4 ประการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ คือ รายงานทางการเงินต้องทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ทันทีที่ใช้ข้อมูล โดยผู้ใช้ต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลธุรกิจและการบัญชีของกิจการ มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคตได้ มีความเชื่อถือได้โดยปราศจากความลำเอียง และมีการเปรียบเทียบได้เพื่อให้เห็นแนวโน้มฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ

10. หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกัน เนื่องจากสหกรณ์ที่มีพนักงานมากเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่และมีปริมาณธุรกิจมากในการบริหารจัดการธุรกิจ เจ้าหน้าที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถและความชำนาญ จึงจะนำเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจได้โดยไม่เกิดข้อผิดพลาด สอดคล้องกับแนวคิดของ นุจรี พิเชฐกุล (2551 : 21-22) กล่าวว่า เมื่อผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลแล้วจะช่วยให้ตัดสินใจแตกต่างจากกรณีที่ไม่ได้รับข้อมูลและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจต้องช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของการคาดคะเนที่ผ่านมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณพิชญ์ นามราช (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า การทำงานมีความซับซ้อนมากขึ้นและการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีรวมทั้งการกระจายข่าวสารข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วกว้างขวาง สารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรใช้ในการตัดสินใจและสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในการนำระบบสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ความเที่ยงตรง แม่นยำ โปร่งใส ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญในการจัดการระบบสารสนเทศการตัดสินใจและระบบสารสนเทศสำนักงานซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อผู้บริหาร จะส่งผลสำเร็จต่อองค์กรในที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุจรินทร์ แก้วหย่อง (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี ข้อมูลทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ข้อมูลนั้นต้องมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาและช่วยในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต มีลักษณะพร้อมที่จะนำไปช่วยในการตัดสินปัญหาต่าง ๆ ได้ หากว่าเจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจและชำนาญในการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีสามารถใช้งานระบบได้ก็จะได้สารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพเช่นกัน ปัญหาในการจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีคือเจ้าหน้าที่ไม่มีความเข้าใจในระบบงานทั้งหมด ไม่เข้าใจว่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำงานอย่างไร รายการประเภทใดสามารถผ่านรายการอัตโนมัติได้ ข้อมูลถูกจัดเก็บในลักษณะอย่างไร สามารถนำออกมาวิเคราะห์ได้โดยวิธีใด วิธีใดบ้างที่สามารถติดตามทางเดินของข้อมูลได้

Mahasarakham University

11. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ เนื่องจากการดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบงานให้พร้อมใช้งาน และให้สิทธิเฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่มีความรู้ในการบันทึกและจัดเตรียมข้อมูลจะช่วยให้สหกรณ์ได้รับรายงานที่มีความเที่ยงตรง มีรูปแบบเหมาะสม ผู้ใช้รายงานสามารถวิเคราะห์ปัญหาและตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Abu-Musa (2010 : 13-35) พบว่า 74 เปอร์เซ็นต์ของผู้รับผิดชอบการควบคุมภายในให้ความสำคัญและมีทัศนคติในทางบวกกับการควบคุมความปลอดภัยของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้คอมพิวเตอร์ และการควบคุมความปลอดภัยทางกายภาพมักใช้เป็นอันดับแรกในการป้องกันระบบ (CAIS) เป็นการควบคุมความปลอดภัยของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพื่อป้องกันการถูกขโมยข้อมูล การถูกทำลายจากผู้ไม่ประสงค์ดีหรือจากผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตและการควบคุมผลลัพธ์จากระบบงาน ไม่ว่าจะเป็นที่แสดงเป็นผลลัพธ์ทางหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือที่พิมพ์เป็นรายงานจะต้องมีการป้องกันความปลอดภัยที่เกิดจากผู้ไม่มีสิทธิในการเข้าใช้ข้อมูล ไม่ให้เข้าไปดูข้อมูลได้ นอกจากนี้การควบคุมความปลอดภัยยังช่วยควบคุมการประมวลผลข้อมูลผลลัพธ์ให้มีความถูกต้องเที่ยงตรงอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2548 : 365) กล่าวว่า การควบคุมความปลอดภัยของระบบมีขึ้นเพื่อป้องกันการนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุมัติ ป้องกันการเปิดเผยข้อมูล และการเปลี่ยนแปลงแก้ไข รวมทั้งป้องกันการเสียหายและสูญหายของข้อมูล ซึ่งจะกระทำได้โดยวางระบบป้องกันการเข้าถึงทางตรรกะ (Logical Security) ทั้งในระดับของเครือข่าย (Network) ระบบปฏิบัติการ(Operating System) และในระบบงาน (Application) และระบบป้องกันการเข้าถึงทางกายภาพ ซึ่งจำกัดเฉพาะบุคคลที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่จะสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ที่ใช้งานระบบข้อมูลและโปรแกรมระบบงาน ตลอดจนสื่อสำหรับจัดเก็บข้อมูล ซึ่งจะมีความต้องการใช้ข้อมูลแตกต่างกันในแต่ละระดับของสิทธิที่แต่ละบุคคลได้รับ และสอดคล้องกับแนวคิดของ นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2548 : 17-2) กล่าวว่า สหกรณ์ต้องมีการกำหนดนโยบาย วิธีป้องกันรักษาระบบงานไม่ให้การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบมีความผิดพลาด ระบบที่มีความซับซ้อนแล้วสามารถประมวลผลได้ในเวลาจำกัดและมีความถูกต้อง จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ

12. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เนื่องจากคอมพิวเตอร์ช่วยให้การจัดทำรายงานต่างๆ รวดเร็วยิ่งขึ้นเมื่อจัดทำโดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่มีความเข้าใจวิธีการจัดการข้อมูลและมีการประสานความร่วมมือกัน จะช่วยลดข้อผิดพลาดในการทำงานและได้รับข้อมูลตรงตามความต้องการใช้งาน ผู้ใช้ข้อมูลสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ

Mahasarakham University

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549 : 199) กล่าวว่า การที่ระบบงานสามารถประมวลผลข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ได้ทันเวลามาจากประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานแล้ว ยังมีผลมาจากความชำนาญของผู้ปฏิบัติงานระบบสารสนเทศที่หากมีความชำนาญมากก็จะทำให้ได้สารสนเทศที่เหมาะสม นำไปใช้ในการบริหารจัดการได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ จริญญา แก้วมณี (2534 : 480) กล่าวว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานวัดได้จากข้อมูลนำเข้าและผลลัพธ์ที่มีการประมวลผล ซึ่งข้อมูลที่ปรากฏผลในรายงานมีความถูกต้องโดยผ่านการควบคุมข้อมูลนำเข้าแล้วได้ผลลัพธ์ตามที่ออกแบบไว้ เช่น รายงานทางการเงิน การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นต้น เป็นผลลัพธ์ที่คาดคะเนได้และมีคุณภาพแน่นอน การควบคุมจะควบคุมทางเดินของข้อมูล การคำนวณการกำหนดค่าต่างๆ และกระบวนการในการแปลงข้อมูลนำเข้าเป็นผลลัพธ์ของระบบที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมสมร หิรัญทรัพย์ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า การออกแบบและพัฒนาเพื่อสร้างระบบสารสนเทศที่ดี สามารถตอบสนองนโยบายของบริษัทและความต้องการของผู้ใช้งาน โดยยึดหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและหลักการควบคุมภายในที่ดีตลอดจนทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อความรวดเร็วในการให้บริการลูกค้าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้รู้และสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรรวมทั้งจะปรับปรุงการทำงานอย่างไรให้ได้กำไรสูงสุด

13. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเชื่อถือได้และด้านการเปรียบเทียบได้ เนื่องจากการปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้องช่วยลดข้อผิดพลาดในการทำงานและมีการปรับปรุงแก้ไขการจัดทำรายงานต่างๆ ของสหกรณ์ให้มีรูปแบบการแสดงรายการเป็นไปตามแบบที่ทางราชการกำหนด มีความถูกต้อง เที่ยงตรง ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาทิพย์ พาโพธิ์ (2551 : 85-87) พบว่า สหกรณ์มีการควบคุมภายในสอดคล้องตามแนวคิดของ COSO จะเห็นได้จากสหกรณ์มีการจัดโครงสร้างที่ดี มีระบบการสอบทาน การอนุมัติรายการ มีการมอบหมายงาน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและระเบียบปฏิบัติด้านต่างๆ อย่างชัดเจนและมีการแบ่งแยกหน้าที่ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทางการบริหารทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผน สั่งการและควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2540 : 14-20) กล่าวว่า การควบคุมด้วยคู่มือ นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานรวมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวกับหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานในตำแหน่งต่างๆ เกี่ยวกับระบบงานคอมพิวเตอร์ เช่น นโยบายในการปฏิบัติงานประมวลผลข้อมูล การเก็บข้อมูลสำรองไว้นอกสหกรณ์ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนปิดงานประจำวันโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล กำหนดผังบัญชีพร้อมคำอธิบาย กำหนดเอกสารเบื้องต้นในระบบงานคอมพิวเตอร์ เป็นต้น จะช่วยป้องกันไม่ให้รายการสูญหาย ข้อมูลถูกต้องครบถ้วนเชื่อถือได้และเปรียบเทียบกันได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลอ เหรียญประดับ

Mahasarakham University

(2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ในองค์กรธุรกิจมีผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้วางระบบการควบคุมภายในมีการให้ความสำคัญกับด้านการเงินการบัญชีมากที่สุดโดยมีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญ คือ การกำหนดผู้มีอำนาจอนุมัติ ระดับวงเงินและการแบ่งแยกหน้าที่ ส่วนด้านการจัดการมีการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเมื่อนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการดำเนินงาน มีการกำหนดกฎระเบียบและมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ในส่วนของระบบบัญชีและระบบสารสนเทศซึ่งบันทึกกิจกรรมต่างๆ โดยแทรกอยู่ทั่วไปในองค์กรนั้นจะต้องจัดให้มีวิธีการควบคุมเฉพาะอย่างหลายๆ ชนิดเพื่อคอยกำกับดูแลการปฏิบัติงานที่สำคัญเหล่านี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการรักษาความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศจากระบบคอมพิวเตอร์มีความมั่นใจได้ว่าระบบคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ผู้ใช้สามารถเชื่อถือข้อมูลรายงานทางการเงินของสหกรณ์ได้ว่ามีการบันทึกไว้อย่างถูกต้องครบถ้วน โดยไม่ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข ซึ่งจะทำให้สมาชิกและบุคคลภายนอกเกิดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็ง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

1.2 ผู้บริหารสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลมั่นใจได้ว่ารายงานทางการเงินที่ได้รับจากระบบคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์เป็นรายงานที่มีคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสหกรณ์ ฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการสามารถนำไปใช้บริหารจัดการสหกรณ์ได้ทันกาล

1.3 ผู้บริหารสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลเกิดความมั่นใจว่าสหกรณ์มีการบริหารจัดการข้อมูลและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่มีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบสหกรณ์ที่กำหนดไว้

1.4 สหกรณ์ควรพิจารณาวางระบบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับจำนวนพนักงาน และส่งเสริมให้ได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน

1.5 สหกรณ์ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ รวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ช่วยป้องกันข้อผิดพลาดจากการทำงาน และข้อผิดพลาดของรายงานทางการเงินได้

Mahasarakham University

1.6 สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้เป็นข้อสนเทศในการวางระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและปรับปรุงกระบวนการวางระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ให้มีมาตรฐาน เชื่อถือได้ สหกรณ์มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิผลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตรงกับเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน เช่น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ความรู้ความสามารถของพนักงาน เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการวางระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำปัญหาและอุปสรรคไปปรับปรุงแก้ไขได้ตรงประเด็น ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผลการดำเนินงานของส่วนราชการต่อไป

2.4 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่สหกรณ์การเกษตรที่มีระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เช่น สหกรณ์นอกภาคเกษตร บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

2.5 ควรเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่ถูกต้อง และก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

Mahasarakham University

บรรณานุกรม

Mahasarakham University

บรรณานุกรม

กฎกระทรวง. “กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 122. ตอนที่ 63ก. หน้า 1. 4 สิงหาคม 2548.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. แนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล. กรุงเทพฯ : ดีไลน์, 2540.

_____. การกำกับดูแลกิจการที่ดีในสหกรณ์. กรุงเทพฯ : สหมิตรพริ้นติ้ง, 2546.

_____. คู่มือระบบบัญชีสหกรณ์การเกษตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550.

_____. การพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตร. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2550.

_____. การพัฒนาระบบการจัดการการให้บริการโปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2550.

_____. แผนกลยุทธ์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2552 – 2555. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและมาตรฐาน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2552.

_____. คู่มือการตรวจสอบกิจการสหกรณ์การเกษตร. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาการบัญชีเกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2552.

_____. ระบบฐานข้อมูลโครงการพลิกฟื้นธุรกิจสถาบันเกษตรกรผ่านกลไกการบัญชีรายงานสถานการณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์. 31 ตุลาคม 2552. <hppt://www.203.151.20.199/CAD_RECOVERY/report/_begin/report1.php> 16 ตุลาคม 2553.

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. คู่มือการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ICT พ.ศ. 2549 – 2551. 8 กันยายน 2550. http://www.portal.mot.go.th> 14 เมษายน 2553.

กรมส่งเสริมสหกรณ์. “ประเภทสหกรณ์การเกษตร,” สหกรณ์การเกษตร. 6 ตุลาคม 2553. <http://webhost.cpd.go.th/rlo/agriculture.html> 18 ตุลาคม 2553.

เกษรี ณรงค์เดช. รายงานการเงิน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

กุสุมา โสเขียว. ผลกระทบประสิทธิภาพการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

Mahasarakham University

เขมา เวสารัชช์. “การควบคุมระบบสารสนเทศ : แนวคิดของ COBIT,” วารสารบริหารธุรกิจ. 25(96) : 37-60 ; ตุลาคม-ธันวาคม 2546.

คณพิชญ์ นามราช. ผลกระทบของความสามารถในการจัดการระบบสารสนเทศที่มีต่อความสำเร็จการปฏิบัติงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.บ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

จันทนา สาขากร นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส, 2550.

จันทนา สาขากร นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส, 2554.

จริญญา แก้วมณี. การรายงานทางการเงินและระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543.

เฉลียง อันทรบุตร. ผลกระทบของการบริหารการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลภาวะผู้นำที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

ชลิต พุ่มโพธิ์สุวรรณ. การแข่งขันของตลาดซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในประเทศไทย : กรณีศึกษาซอฟแวร์บัญชีสำเร็จรูป. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

ชลอ เหรียญประดับ. แนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2548.

ณัฐพร เห็นเจริญเลิศ. คอมพิวเตอร์กับการบัญชี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2550.

ดารณี พิมพ์ช่างทอง. ระบบสารสนเทศในองค์กร. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น, 2552.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. แนวทางการตรวจสอบภายใน. แม่ทบของการควบคุมภายในตามแนว COSO. กรุงเทพฯ : ดูมายเบส, 2548.

_____. ที่ระลึกครบรอบสถาปนากรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ๕๐ ปี. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปี แห่งการสถาปนากรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 12 มีนาคม 2545.

ธกานต์ ชาติวงค์. ผลกระทบของจริยธรรมธุรกิจและวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

Mahasarakham University

ธนัชชา โยธาทัย. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

ธนพร ชูจิตต์ประชิต. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานราชการ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.

นุชรี พิเชฐกุล. รายงานการเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส, 2551.

แน่งน้อย ใจอ่อนน้อม. การรายงานทางการเงินและระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543.

นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. การควบคุมและตรวจสอบระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

นิติ จึงนิจนิรันดร์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสอบบัญชีในกิจการที่ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548.

นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. การสอบบัญชีระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส, 2548.

นิภาวรรณ สุวิมลธีรบุตร. ทัศนคติของพนักงานบัญชีที่มีต่อความสำคัญของการควบคุมภายในทางการบัญชีสหกรณ์ร้านค้าในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2541.

บุรินโท ชามะรัตน์. ประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบสังคมไปปฏิบัติในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รป.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

พงษ์ศักดิ์ แก้วมีสี. ผลกระทบของประสิทธิภาพการวางแผนการสอบบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

พรพิศ จันทรจตุรภัทร. การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

พลพธู ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : จูนพับลิชชิ่ง, 2548.

Mahasarakham University

มุจรินทร์ แก้วหย่อง. ความรู้ความสามารถทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชี คุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. การบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส, 2546.

เมธสิทธิ์ พูลดี. ระบบบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น, 2551.

เยาวลักษณ์ ชาติบัญชาชัย. การบัญชีขั้นกลาง 1 และระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์. มาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2553.

ลูว์ดอน, เคนเนท ซี และเจน ไพรซ์. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. แปลโดย สัลยุทธ์ สว่างวรรณ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เอช.เอ็น.กรุ๊ป, 2549.

วุฒิไกร เพิ่มพูนศักดิ์. “การป้องกันและรักษาความปลอดภัยบนเครือข่าย,” กิจกรรมการส่งเสริมและความรู้ด้าน ICT (ปี 2552). 17 กรกฎาคม 2552. <http://www.mict4u.net/thai/files/security.pft> 19 ตุลาคม 2553.

วรรณพร บัณฑิตย์ภูวนนท์. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.

วิลาภรณ์ พึ่งพิศ. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของบริษัทบูรพาอุตสาหกรรม จำกัด. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2550.

ศศิวิมล มีอำพล. หลักการบัญชีขั้นต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อินไมนิ่ง, 2548.

_____. ทฤษฎีการบัญชี. กรุงเทพฯ : อินโฟไมนิ่ง, 2547.

ศรัญยา เชยสุวรรณ. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะระบบสารสนเทศทางการบัญชีกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

ศิริรัตน์ สัจจะมโน. ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรด้วยระบบ ERP ที่มีต่อผลการดำเนินงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล. การควบคุมภายในและความเสี่ยงจากการควบคุม. กรุงเทพฯ : สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2544.

Mahasarakham University

ส่งเสริม หอมกลิ่น. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

สุธาทิพย์ พาโพธิ์. การประเมินระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจน่าน จำกัด. วิทยานิพนธ์ บช.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

สุนันท์ สีสังข์. สารสนเทศและสื่อที่ใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารสนเทศทางการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2545.

สภาวิชาชีพบัญชี. แนวปฏิบัติงานสอบบัญชี รหัส 1008 การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟวิ่ง, 2544.

_____. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 400 การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายใน. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟวิ่ง, 2544.

_____. แม่บทการบัญชี. กรุงเทพฯ : สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552.

สมจิตร อาจอินทร์ และงามนิจ อาจอินทร์. ระบบฐานข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 10. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์, 2547.

สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ประวัติการสหกรณ์ในประเทศไทย. 5 มีนาคม 2552. <http://www.coopnkp.com/content.php?Con_ID=16> 16 ตุลาคม 2553.

อักษราภรณ์ แว่นแก้ว. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีกับคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

อนันท์ งามสะอาด. ความแตกต่างระหว่างประสิทธิภาพและประสิทธิผล. 12 กุมภาพันธ์ 2552. <http://www.sisat.ac.th/main/index.php?option=com_content&view=article&i=187> 29 พฤศจิกายน 2553.

อรุณี อย่างธารา และคณะ. การบัญชีการเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.

อรุษ คงรุ่งโชค. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ท้อป, 2551.

อุษณา ภัทรมนตรี. การตรวจสอบและการควบคุมด้านคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น, 2543.

_____. การตรวจสอบภายในสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

_____. การตรวจสอบและการควบคุมด้านคอมพิวเตอร์ทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์, 2551.

Mahasarakham University

American Institute of Certified Public Accountance. Statement on Auditing Standard No.1 Codification of Auditing Standards and Procedures. New York : The American Institute of Certified Public Accountance Inc., 1973.

Ahmad A. Abu-Musa. " Investigating Adequacy of Security Controls in Saudi Banking Sector : An Empirical Study," Journal of Accounting Business and Management. 17(1) : 1-14 ; April, 2010.

Black, Ken. Business Statistics for Contemporary Decision Making. 4th ed. USA : John Wiley and Sons, 2006.

Bonnie K. Klamm and Marcia Weidenmier Watsan. "SOX 404 Reported Internal Control Weaknesses : A test of COSO Framework Components and Information Technology," Journal of Information Systems. 23(2) : 1-23 ; Fall, 2009.

Changchit, Chuleeporn, Clyde W. Holsapple and Donald L. Madden. "Supporting Managers' Internal Control Evaluations : An Expert System and Experimental Results," Decision Support Systems. 3(30) : 437-449, 2001.

Chang, K. Hung, Albert Y. Lew and Marian Yew Jen Wu Tong. "Accounting and Management Control in the Classical Chinese Novel : A Dream of Red Mansions," The International Journal of Accounting. 3(36) : 311-327 ; 2001.

Xu, Hongjiang. "Managing Accounting Information Quality : An Australian Study," International Conference on Information System. 12(5) : 628-634 ; 2000.

Mahasarakham University

ภาคผนวก

Mahasarakham University

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

Mahasarakham University

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง :

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อประกอบการศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่าน โปรดให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกคำถามและกรุณาส่งกลับภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแบบสอบถาม

แบบสอบถามข้อมูลชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาตอบคำถามทุกข้ออย่างถูกต้อง ครบถ้วน หากท่านมีความสนใจที่จะขอรับรายงานสรุปเกี่ยวกับโครงการวิจัยนี้ โปรดแนบนามบัตรของท่านมาพร้อมกับแบบสอบถามชุดนี้ หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้ โปรดติดต่อผู้วิจัย

นางพรทิพย์ ภูถี่ถ้วน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์ 3/1 ถนนบายพาสทุ่งมน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 หมายเลขโทรศัพท์ 08-6229-3813 และ E-mail : pea_ks8@hotmail.com

นางพรทิพย์ ภูถี่ถ้วน
นิสิตปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<u>คำชี้แจง</u> : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าคำตอบที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก

1. เพศ

☐ หญิง ☐ ชาย

2. อายุ

☐ น้อยกว่า 30 ปี ☐ 30 - 40 ปี

☐ 41 – 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพ

☐ โสด ☐ สมรส

☐ หม้าย/หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี

☐ 11- 15 ปี ☐ มากกว่า 15 ปี

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 20,000 บาท ☐ 20,000 – 30,000 บาท

☐ 30,001 – 40,000 บาท ☐ มากกว่า 40,000 บาท

Mahasarakham University

ตอนที่ 2 ข้อมูลของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<u>คำชี้แจง</u> : โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าคำตอบที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก

1. จำนวนพนักงาน

☐ น้อยกว่า 10 คน ☐ 10 – 15 คน

☐ 16 – 20 คน ☐ มากกว่า 20 คน

2. จำนวนสมาชิก

☐ น้อยกว่า 1,000 คน ☐ 1,000 – 3,000 คน

☐ 3,001 – 5,000 คน ☐ มากกว่า 5,000 คน

3. ระยะเวลาการดำเนินงาน

☐ น้อยกว่า 10 ปี ☐ 10 – 20 ปี

☐ 21 – 30 ปี ☐ มากกว่า 30 ปี

4. ปริมาณการดำเนินธุรกิจ

☐ ต่ำกว่า 50,000,000 บาท ☐ 50,000,000 – 100,000,000 บาท

☐ 100,000,001 – 200,000,000 บาท ☐ มากกว่า 200,000,000 บาท

5. ทุนดำเนินงาน

☐ ต่ำกว่า 50,000,000 บาท ☐ 50,000,000 – 100,000,000 บาท

☐ 100,000,001 – 200,000,000 บาท ☐ มากกว่า 200,000,000 บาท

Mahasarakham University

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์

<u>คำชี้แจง</u> : โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อแสดงว่าท่านมีความคิดเห็นด้วยมาก หรือน้อยเพียงใดกับข้อความข้างล่างนี้

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล					
1. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการกำหนดรหัสข้อมูลในระบบงานที่ถูกต้องจะช่วยให้การประมวลผลของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรมีความถูกต้อง ครบถ้วน					
2. สหกรณ์มั่นใจว่าการมอบหมายให้มีผู้ควบคุมระบบการทำงานของโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรจะทำให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและนำไปใช้ในการตัดสินใจได้					
3. สหกรณ์สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมฯที่ถูกต้อง เพื่อให้การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติเปลี่ยนแปลง แก้ไขรายการมีการปฏิบัติได้ถูกต้อง					
4. สหกรณ์ตระหนักว่าการเก็บรักษาโครงสร้างข้อมูลและคู่มือการใช้โปรแกรมฯให้พร้อมใช้งาน จะช่วยลดข้อผิดพลาดในการทำงานของเจ้าหน้าที่					
5. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการให้รหัสผ่านและให้สิทธิในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ช่วยป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยมิชอบ					
6. สหกรณ์เชื่อว่าการดูแลรักษาโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอช่วยให้การประมวลผลของข้อมูล มีความถูกต้องและสมบูรณ์					

Mahasarakham University

ตอนที่ 3 (ต่อ)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน 7. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมฯ จะช่วยให้ไม่เกิดข้อมูลสูญหายหรือใช้งานไม่ได้ (เช่น การบำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์ การกำหนดแผนรองรับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น)					
8. สหกรณ์มั่นใจว่าการสำรองข้อมูลอย่างน้อยวันละครั้งและทำอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้สหกรณ์มีข้อมูลพร้อมที่จะนำมาใช้ได้ตลอดเวลา					
9. สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการติดฉลากบอกรายละเอียดบนสื่อสำรองข้อมูล ทำทะเบียนคุมและเก็บรักษาข้อมูลสำรองทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อช่วยป้องกันการสูญหายของข้อมูล					
10. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการติดตั้งระบบควบคุมความปลอดภัยและทำประกันภัยสถานที่ติดตั้งโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรช่วยให้มีข้อมูลพร้อมใช้ตลอดเวลา					
11. สหกรณ์เชื่อว่าการควบคุมการให้รหัสผู้ใช้และรหัสผ่านในการเข้าถึงฐานข้อมูลและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลต้องผ่านการอนุมัติจากฝ่ายบริหารช่วยป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลได้					
ด้านการรักษาความปลอดภัย 12. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการควบคุมการเข้า/ออกสถานที่ติดตั้งคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ช่วยป้องกันผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้					
13. สหกรณ์มั่นใจว่าการควบคุมสภาพแวดล้อมให้ระบบเตือนไฟไหม้ ระบบสำรองไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบคอมพิวเตอร์ใช้งานได้ตลอดเวลา ช่วยป้องกันไม่ให้ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ถูกทำลายได้					

Mahasarakham University

ตอนที่ 3 (ต่อ)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการกำหนดสิทธิให้ผู้ใช้งานด้วยรหัสผ่านอย่างน้อยหกตัวอักษรและให้เจ้าหน้าที่เก็บเป็นความลับช่วยป้องกันการเข้าถึงระบบ การโจรกรรมหรือทำลายข้อมูลได้					
15. สหกรณ์เชื่อว่าการจัดทำทะเบียนคุมผู้ปฏิบัติงานและกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ทันทีที่เข้าสู่โปรแกรมครั้งแรก ช่วยให้แฟ้มข้อมูลมีความปลอดภัย					
16. สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการควบคุมการใช้งานของผู้มีสิทธิสูงสุดในโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขข้อมูลสำคัญที่ใช้ประมวลผลเป็นไปโดยถูกต้อง					
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน 17. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรถูกออกแบบให้มีการประมวลผลและออกรายงานได้สอดคล้องกับระเบียบและความต้องการใช้งาน					
18. สหกรณ์มั่นใจว่าการประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโปรแกรมระบบต่างๆที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน ช่วยลดข้อผิดพลาดและได้รับข้อมูลตรงกับความต้องการใช้งาน					
19. สหกรณ์ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจรหัสข้อมูลต่างๆในโปรแกรมฯ เช่น รหัสบัญชี รหัสสินค้า รหัสสมาชิก เพื่อให้การปฏิบัติงาน ถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา					
20. สหกรณ์เห็นด้วยว่าการทดสอบความถูกต้องของการประมวลผลของโปรแกรมฯ อย่างสม่ำเสมอช่วยให้ผู้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของโปรแกรมฯได้ทันกาล					

Mahasarakham University

ตอนที่ 3 (ต่อ)

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. สหกรณ์เห็นด้วยว่าโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรช่วยลดขั้นตอนการทำงานของสหกรณ์และช่วยให้จัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็ว ทันกาล					
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ 22. สหกรณ์เชื่อมั่นว่าการกำหนดนโยบายหรือระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยรักษาความปลอดภัยเมื่อสหกรณ์ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลได้					
23. สหกรณ์มั่นใจว่าการถ่ายทอดนโยบายให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความเข้าใจและการจัดแบ่งส่วนงานพร้อมกับกำหนดวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสมช่วยให้ได้สารสนเทศที่ตรงตามความต้องการและเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายสหกรณ์					
24. สหกรณ์มุ่งเน้นการดำเนินงานให้ถูกต้องตามนโยบายระเบียบสหกรณ์และกฎหมายที่ทางราชการกำหนด					
25. สหกรณ์ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความรู้ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อลดข้อผิดพลาดในการทำงาน					
26. สหกรณ์เชื่อว่าการติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตที่ได้รับจากทางราชการช่วยลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน					

Mahasarakham University

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความเข้าใจได้					
1. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์					
2. สหกรณ์มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและมีวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง					
3. สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลและรายงานทางการเงินอย่างเพียงพอต่อการนำไปใช้ตัดสินใจในการบริหารงาน					
4. สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลประกอบรายงานทางการเงินเพียงพอต่อการนำเสนอที่ประชุมใหญ่สมาชิกของสหกรณ์และหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสหกรณ์					
5. สหกรณ์มีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้					
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ					
6. สหกรณ์มีการจัดเตรียมข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจครั้งก่อนมาใช้ในการประเมินสถานการณ์เพื่อช่วยในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในอนาคต					
7. สหกรณ์มีการแสดงข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของสมาชิกสหกรณ์และฝ่ายบริหารเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติ หรือนโยบายต่างๆของสหกรณ์					
8. สหกรณ์มีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้					
9. สหกรณ์มีการเตรียมข้อมูลที่จะช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมา					
10. สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงหรือโอกาสของสหกรณ์					

Mahasarakham University

ตอนที่ 4 (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความเชื่อถือได้					
11. สหกรณ์มีการบันทึกรับรู้รายการด้วยมูลค่าที่แน่นอน สามารถตรวจสอบได้ ปราศจากความลำเอียง					
12. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีความเที่ยงตรง ถูกต้องตามความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ					
13. สหกรณ์มีการประมาณการรายการที่เกิดขึ้นโดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง					
14. สหกรณ์นำเสนอรายงานทางการเงินโดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ใช้ข้อมูลตัดสินใจตามที่สหกรณ์กำหนด					
15. สหกรณ์มีการนำเสนอข้อมูลรายงานทางการเงินที่มีความครบถ้วนเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้					
ด้านการเปรียบเทียบได้					
16. สหกรณ์ได้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามวิธีการที่ใช้ในปีบัญชีที่ผ่านมา					
17. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกงวดบัญชี					
18. สหกรณ์มีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับสหกรณ์อื่นและสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้					
19. สหกรณ์มีการแสดงข้อมูลในรายงานทางการเงินให้สามารถวิเคราะห์ เปรียบเทียบได้ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันของสหกรณ์					
20. สหกรณ์มีการนำเสนอรายงานทางการเงินที่จะทำให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์					

Mahasarakham University

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือ

Mahasarakham University

ตาราง 41 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ค่าความเชื่อมั่น
1. การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์		
1.1 ด้านความครบถ้วนและคงสภาพของข้อมูล		0.833
1.	0.617	
2.	0.719	
3.	0.541	
4.	0.554	
5.	0.586	
6.	0.645	
1.2 ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน		0.856
1.	0.540	
2.	0.635	
3.	0.796	
4.	0.619	
5.	0.737	
1.3 ด้านการรักษาความปลอดภัย		0.849
1.	0.617	
2.	0.540	
3.	0.741	
4.	0.718	
5.	0.687	
1.4 ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน		0.874
1.	0.691	
2.	0.707	
3.	0.725	
4.	0.707	
5.	0.691	

Mahasarakham University

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ค่าความเชื่อมั่น
1.5 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ		0.907
1.	0.653	
2.	0.692	
3.	0.906	
4.	0.876	
5.	0.708	
2. คุณภาพรายงานทางการเงิน		
2.1 ด้านความเข้าใจได้		0.839
1.	0.646	
2.	0.750	
3.	0.580	
4.	0.631	
5.	0.618	
2.2 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ		0.875
1.	0.537	
2.	0.636	
3.	0.824	
4.	0.794	
5.	0.770	
2.3 ด้านความเชื่อถือได้		0.857
1.	0.765	
2.	0.733	
3.	0.796	
4.	0.662	
5.	0.620	

Mahasarakham University

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)	ค่าความเชื่อมั่น
2.4 ด้านการเปรียบเทียบกันได้		0.891
1.	0.811	
2.	0.541	
3.	0.832	
4.	0.646	
5.	0.879	

Mahasarakham University

ภาคผนวก ค
การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

Mahasarakham University

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวม ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน

จำนวนพนักงาน		16 – 20 คน	น้อยกว่า 10 คน	10 – 15 คน	มากกว่า 20 คน
	$\overline{X}$	4.09	4.27	4.41	4.48
16 – 20 คน	4.09	-	0.531	0.100	0.030*
น้อยกว่า 10 คน	4.27	-	-	0.564	0.227
10 – 15 คน	4.41	-	-	-	0.935
มากกว่า 20 คน	4.48		-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Mahasarakham University

ตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินเป็นรายด้าน ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน

Univariate Tests

Dependent Variable		SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านความเข้าใจได้	Contrast	1.781	3	0.594	2.178	0.093
	Error	45.254	166	0.273		
2. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	Contrast	5.635	3	1.878	4.406	0.005*
	Error	70.766	166	0.426		
3. ด้านความเชื่อถือได้	Contrast	3.355	3	1.118	3.453	0.018
	Error	53.773	166	0.324		
4. ด้านการเปรียบเทียบกันได้	Contrast	2.093	3	0.698	2.391	0.071
	Error	48.442	166	0.292		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.012

Mahasarakham University

ตาราง 44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน

จำนวนพนักงาน		น้อยกว่า 10 คน	10 – 15 คน	16 – 20 คน	มากกว่า 20 คน
	$\overline{X}$	3.78	4.08	4.28	4.32
น้อยกว่า 10 คน	3.78	-	0.493	0.298	0.325
10 – 15 คน	4.08	-	-	0.030*	0.990
16 – 20 คน	4.28	-	-	-	0.016*
มากกว่า 20 คน	4.32		-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.012

Mahasarakham University

ภาคผนวก ง
การวิเคราะห์การถดถอยพหูคูณ

Mahasarakham University

ตาราง 45 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมของหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.802	0.200	3.999	0.000*
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.249	0.059	4.188	0.000*
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.186	0.068	2.751	0.007*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.383	0.080	4.774	0.000*
F = 105.928* p = 0.000 $AdjR^2$ = 0.651				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 46 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเข้าใจได้		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.199	0.245	4.895	0.000*
ด้านการรักษาความลับและพร้อมใช้งาน	0.251	0.073	3.451	0.001*
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.166	0.083	2.007	0.046*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.342	0.098	3.494	0.001*
F = 61.169* p = 0.000 $AdjR^2$ = 0.516				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Mahasarakham University

ตาราง 47 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.303	0.292	1.038	0.301
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.377	0.086	4.399	0.000*
ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน	0.520	0.085	6.091	0.000*
F = 87.939* p = 0.000 $AdjR^2$ = 0.507				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 48 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเชื่อถือได้		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.754	0.270	2.796	0.006*
ด้านการรักษาความปลอดภัย	0.321	0.077	4.156	0.000*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.509	0.087	5.866	0.000*
F = 90.292* p = 0.000 $AdjR^2$ = 0.514				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Mahasarakham University

ตาราง 49 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้ ของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.357	0.270	5.021	0.000*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	0.690	0.062	11.211	0.000*
F = 125.697* p = 0.000 $AdjR^2$ = 0.425				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Mahasarakham University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

Mahasarakham University

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางพรทิพย์ ภูถี่ถ้วน

วันเกิด วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 364 หมู่ที่ 6 ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ
จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46150

ตำแหน่งหน้าที่การงาน นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสมเด็จพิทยาคม
อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

พ.ศ. 2535 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

พ.ศ. 2539 ปริญญาบัญชีบัณฑิต (บช.บ.) สาขาวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2555 ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.) คณะการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University